

Saturs:

Termini.

1. Autoritatīvā ieraksta izveides mērķis un lietošanas nepieciešamība arhīviskajā aprakstā.
2. Kur VVAIS atrodas autoritatīvais ieraksts?
3. Kā autoritatīvais ieraksts darbojas VVAIS?
4. Autoritatīvā ieraksta izveidošanas noteikumi.
5. Autoritatīvā ieraksta elementi un to aizpildīšanas noteikumi.
6. Autoritatīvo ierakstu sasaistīšana ar arhīvu dokumentiem.
7. Autoritatīvo ierakstu detalizācijas līmeņa nosacījumi.
8. Pielikums Nr.1 Latvijas Nacionālā arhīva nozares.
9. Pielikums Nr.2 Valstu nosaukumi.
10. Pielikums Nr.3 Vietu veidi.
11. Pielikums Nr.4 Kontrolētā vārdnīca „Lomu apraksts”.
12. Pielikums Nr.5 Autoritatīvā ieraksta paraugs „Persona”
13. Pielikums Nr.6 Autoritatīvā ieraksta paraugs „Iestāde”.

Šī dokumenta mērķis ir integrēt Starptautiskās Arhīvu padomes izstrādāto starptautisko autoritatīvā ieraksta standartu - *International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies - ISAAR (CPF), Persons and Families* - Latvijas Nacionālā arhīva dokumentu aprakstīšanas informācijas sistēmā, unificēt un skaidri noteikt autoritatīvā ieraksta izstrādāšanas principus un lomu tajā, kā arī veicināt arhīva darbinieku vienotu izpratni par starptautisko standartu pielietojumu, harmonizēt standartu un Vienoto Valsts Arhīvu Informācijas sistēmu, veicinot dokumentu pieejamību ikvienam interesentam.

Dokumentā izmantotie materiāli:

International Council on Archives Committee on Best Practices and Standards, Relationships in archival descriptive systems, ICA: 2012 (skat. <http://www.ica.org/13149/standards/cbps-relationship-in-archival-descriptive-systems.html>, skat. 07.01.2014)

International Council on Archives Committee on Best Practices and Standards, Progress report for revising and harmonising ICA descriptive standards, ICA: 2012 (skat. <http://www.ica.org/13155/standards/cbps-progress-report-for-revising-and-harmonising-ica-descriptive-standards.html>, skat. 07.01.2014)

International Council on Archives, ISAAR (CPF) International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families, ICA: 2003 (skat.: <http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR%28CPF%292ed.pdf> , skat.07.01.2014)

Termini:

Autoritatīvais ieraksts. Autorizēta nosaukuma forma apvienota ar citiem informācijas elementiem, kas identificē un apraksta noteiktu entītiju, tā var norādīt arī uz citiem saistītajiem autoritatīvajiem ierakstiem.

Entītija. Autoritatīvo ierakstu izpratnē entītija ir apzīmējums, ar kuru tiek identificēta organizācija, dzimta vai persona, kura dokumentu aprakstīšanā identificēta kā fondradis vai dokumentu autors.¹ Entītiju veidi ir: organizācija, persona un dzimta.

1. *Organizācija:* jebkura institūcija, organizācija vai uzņēmums, kas uzskatāms par fondradī. Tā darbojas kā juridiska persona vai tai piešķirtas leģitīmas tiesības īstenot darbību, kas saistīta ar valsts pārvaldi, tiesu varu un tml.
2. *Persona:* persona, kura tiek identificēta kā dokumentu autors, kā arī persona, kura veikusi citu radīto dokumentu uzkrāšanu.
3. *Dzimta:* asinsradniecīgu cilvēku kopa, kuras pārstāvji cēlušies no viena senča. Tiek identificēta kā fondradis

Entītijas „**Organizācija**” sīkāks iedalījums² Vienotajā valsts arhīvu informācijas sistēmā sadaļā „*Institūciju veidi*”³:

- *Organizācija:* personu, sabiedrisku grupu, valstu apvienība⁴, ko vieno kopēja darbības programma, kopējs mērķis, uzdevums. Šeit klasificējamās arī biedrības, patērētāju biedrības, arodbiedrības, paramilitārās (aizsargi, jaunsargi un c.) un politiskās organizācijas, baznīcas (bet ne to institūcijas).⁵
- *Institūcija:* valsts iestāde vai organizācija, kas veic noteiktus uzdevumus kādā sabiedrības dzīves sfērā (likumdošanā, izpildvaras vai tiesu darbā u. tml.), šajā grupā iekļaujas arī baznīcas institūcijas un dibinātās iestādes. Kā institūcijas klasificējamās arī tās amatpersonas, kurām piešķirtas institūcijas funkcijas, piemēram: monarhs, pāvests, notārs, valsts prezidents, tiesībsargs un tml.
- *Uzņēmums:* organizēta ražošanas, tirdzniecības vai sadzīves pakalpojumu darba cilvēku grupa ar vienotiem darba uzdevumiem, kā arī vieta, kurā darbojas šāda cilvēku grupa. Kā uzņēmumi klasificējami arī kolhozi, arteļi, kooperatīvi un tml., tai skaitā arī zemnieku saimniecības.

---

¹ Termins „entītija” tiek lietots, jo informācijas sistēma tiek veidota kā relāciju (objektu savstarpējo saistību) datu bāze. Entītijas izmanto datu bāzu modelēšanas gaitā, tās ļauj uztvert datus kā objektus un pieļaut to shematisku attēlojumu. Entītijas Autoritatīvo ierakstu gadījumā tās ir reāli vai abstrakti objekti, kurus raksturo noteikti, unikāli atribūti.

² VVAIS 2.kārtā autoritatīvo ierakstu meklēšanas kritēriju izvēlnē pastāv arī termins „Autoritatīvā ieraksta veids”, kas nozīmē to pašu.

³ Turpmāk lietots arī saīsinājums VVAIS.

⁴ Piemēram, Eiropas Savienība, Apvienoto Nāciju organizācija klasificējamās kā organizācijas. Mērķu īstenošanai nodibinātās to iestādes – piemēram Eiropas Komisija, Eiropas Padome - jāklasificē kā institūcijas.

⁵ Piemēram, Latvijas Evaņģēliski Luteriskā baznīca ir organizācija, taču tās dibinātās iestādes un institūcijas jāklasificē kā institūcija.

Fondradis. Jebkura entīcija, kas rada (t.sk. autors), uzkrāj un/vai saglabā dokumentus, veicot personisku vai kolektīvu darbību.

Lasītājs. Šī dokumenta izpratnē – sistēmas ārējais lietotājs, kurš meklē informāciju Vienotajā Valsts Arhīvu Informācijas sistēmā (turpmāk – VVAIS), pieprasa dokumentus darbam arhīva lasītavā, kā arī veic dokumentu kopiju izsniegšanas pieprasījumus.

Loma. Fondraža saistība ar konkrēto apraksta vienību tiek aprakstīta dokumentu apraksta jebkurā līmenī konteksta zonā. Lomu apraksts VVAIS ir kontrolējama vārdnīca.

Kvalifikators. Apraksta elementam pievienota informācija, kas palīdz autoritatīvā ieraksta identifikācijai, izpratnei un/vai izmantošanai.

Pieejas punkts. Vārds, termins, atslēgvārds, frāze vai kods, ko var izmantot, lai meklētu, identificētu un noteiktu arhīviskā apraksta vai autoritatīvā ieraksta atrašanās vietu.

Provenance. Saistība starp dokumentiem un organizācijām vai indivīdiem, kas rada, uzkrāj un/vai saglabā un izmanto dokumentus, veicot personisku vai sabiedrisku darbību.

1. Autoritatīvā ieraksta izveides mērķis un lietošanas nepieciešamība arhīviskajā aprakstā.

Lietotāju meklējot interesējošo informāciju liela apjoma datu bāzēs vai globālajā tīmeklī, vienmēr nodarbina jautājums: kā lai es meklēju to, ko gribu atrast?

Savukārt informācijas uzturētāju nodarbina jautājums: kā lai nodrošina to, ka jebkurš interesents atrod to ko meklē un kā palīdzēt informācijas gūzmā lietotājam atrast pietiekami daudz un arī pietiekami maz informācijas?

Šajā gadījumā abām pusēm informāciju pārvaldīt var palīdzēt autoritatīvais ieraksts.

Autoritatīvais ieraksts informācijas pārvaldībā nav nekas jauns. Tas plaši tiek lietots bibliotēkās, īpaši attīstoties elektroniskajiem katalogiem un starptautiskajai datu apmaiņai, taču labāk vai sliktāk izstrādāti tie bijuši sastopami arī manuālo katalogu lietošanas periodā kā dažādi priekšmetu un personu rādītāji. Arī arhīvos šāda veida katalogi ir sastopami, ja kādam no tiem ir bijis pietiekami daudz resursu, lai izstrādātu personu vai tematiskos manuālos katalogus informācijas ērtākai pārvaldībai. Tomēr mūsdienās starptautiski pieņemtais Autoritatīvais ieraksts, kuru izmanto vairāklīmeņu arhīviskajā aprakstā, atšķiras no manuālajos un bibliotēku elektroniskajos katalogos lietotajiem.

Kas ir autoritatīvais ieraksts bibliotēkās?

Autoritatīvā informācijas kontrole bibliotēkās tiek lietota, lai pārvaldītu to katalogus un bibliogrāfiskos ierakstus katram tematam lietojot noteiktu apzīmētāju. Apzīmētāji savstarpēji tiek sasaistīti ar mijnorādēm⁶ (*cross – references* angļu val.). Sākotnēji tie tika lietoti izdevumu autoru identificēšanai, no kā arī vēlāk radies autoritatīvā ieraksta nosaukums, kas papildus arī sevī satur jēdzienu autoritāte. Tas tiek izmantots personu, institūciju, organizāciju unikālai identificēšanai un tiek lietots konsekventi un viennozīmīgi vienam un tam pašam subjektam arī tad, ja pastāv dažādas vārda rakstības un nosaukuma varianti. Tas ļauj lietotājam vieglāk atrast savstarpēji saistīto informāciju. Kopš 20.gs. 70.gadiem bibliotēkas uzsāka darbu pie tā, lai unificētu informāciju, kā arī vienkāršo informācijas starptautisko apmaiņu, lietojot starptautiski atpazīstamus autoritatīvo ierakstu identifikatorus un paralēlos nosaukumus svešvalodās. Autoritatīvās informācijas kontroles ieguvumi: labāka informācijas meklēšanas sistēma, kas lietotājam ļauj ietaupīt laiku, padara informācijas rezultātu atlasīto lietotājam labāk paredzamu, līdz ar to lietotājs saņem tos meklēšanas rezultātus, kurus sagaida; ierakstu konsekvence; strukturēta un organizēta informācija; katalogizēšanas efektivitāte – sniedz arī lielisku palīdzību bibliotēkai, jo katalogizētājam vieglāk pārvaldīt informāciju un novērst tās atkārtos, ietaupīt laiku, jo nav nepieciešams veidot atkārtotas atsauces uz vienu un to pašu subjektu, novērst kļūdas katalogizēšanā.

Bibliotēku autoritatīvie ieraksti identificē personas un organizācijas/institūcijas, taču tiek lietoti arī priekšmetu un norāžu (ģeogrāfiskie) autoritatīvie ieraksti, kas tiek sasaistīti ar katru konkrēto bibliogrāfisko ierakstu. Bibliotēkas bieži lieto personu, vietu un organizāciju nosaukumus oriģinālvalodā, tie netiek tulkoti arī latviešu valodā.

Kas ir autoritatīvais ieraksts arhīvos?

Arhīviskajos aprakstos lietotie autoritatīvie ieraksti pilda līdzīgas funkcijas kā bibliotēkās, taču pastāv atšķirības. Tie tiek lietoti tikai ar arhīvu veidošanu un saglabāšanu saistītu entītijū aprakstīšanai. Ģeogrāfiskie nosaukumi un priekšmeti (tematika) arhīvu informācijas sistēmās netiek uzskatīti par autoritatīvajiem ierakstiem, bet pilda indeksēšanas (piemēram, atslēgas vārdu) sistēmas funkcijas.

⁶ Mijnorāde katalogos tiek apzīmēta ar „*skat. arī*” un norādi uz citu informācijas avotu.

Līdzīgi kā bibliotēku autoritatīvie ieraksti, arī Arhīviskie autoritatīvie ieraksti nodrošina standartizētu pieejas punktu izveidošanu aprakstā. Tomēr arhīviskais autoritatīvais ieraksts atbalsta daudz plašākas lietotāja vajadzības. Tās saistītas ar arhīvu darba specifiku, kurā nepieciešama daudzpusīga informācija par fondradi/autoru, dokumentu arhīviskās vērtības, īpaši pierādījumu vērtības noteikšanas dēļ, kur nepieciešama informācija par dokumentu radīšanas kontekstu. Tādēļ arhīviskie autoritatīvie ieraksti ir daudz izvērstāki, detalizētāki un parasti satur vairāk informācijas nekā bibliotēku autoritatīvie ieraksti.

Arhīviskā autoritatīvā ieraksta apraksta elementi ir organizēti četrās informācijas zonās:

1. Identitātes zona

(sniedz informāciju, kas unikāli identificē aprakstāmās entītijas un definē standartizētus pieejas punktus ierakstam)

2. Apraksta zona

(sniedz atbilstošu informācija par aprakstāmās entītijas būtību, kontekstu un darbību)

3. Saistību zona

(reģistrē un apraksta saistības ar citām organizācijām, personām un/vai dzimtām)

4. Kontroles zona

(unikāli identificē autoritatīvo ierakstu, un reģistrē informāciju par to kā, kad un kura iestāde šo autoritatīvo ierakstu ir radījusi un uztur).

Fondražu aprakstīšana arhīvniecībā ir ļoti nozīmīga, lai nodrošinātu pastāvīgu dokumentu radīšanas un izmantošanas konteksta saglabāšanu, un, vissvarīgāk, arhīvu un dokumentu sasaisti ar organizācijām vai indivīdiem, kas rada, uzkrāj un/vai saglabā un izmanto dokumentus.

Arhīviskos autoritatīvos ierakstus lieto:

1. lai aprakstītu arhīvu informācijas sistēmā kā atsevišķu vienību institūciju, organizāciju, personu vai dzimtu,
2. kontrolētu pieejas punktu veidošanu un izmantošanu arhīviskajā aprakstā;
3. fiksētu saistību starp dažādiem fondražiem, to radītajiem dokumentiem un citiem resursiem par tiem.

Autoritatīvā ieraksta izmantošana arhīviskajā aprakstā paredz konteksta informācijas iekļaušanu arhīvu aprakstos jebkurā līmenī⁷. Konteksta informācija tiek saglabāta kā atsevišķa informācijas vienība ārpus dokumenta apraksta. Tas sniedz vairākas priekšrocības:

1. ļauj saistīt fondraža un konteksta informāciju aprakstus ar šī paša fondraža dokumentu aprakstiem, kas var glabāties citās arhīva glabātavās, kā arī sasaistīt tās ar citu institūciju (piemēram, muzeju un bibliotēku) informācijas resursiem. Sasaiste uzlabo dokumentu pārvaldību, atvieglo meklēšanu un sekmē pētījumus.
2. arhīvos tiek lietota vienota, standartizēta fondražu un autoru datu bāze, kas atvieglo dokumentu uzkrāšanas, saglabāšanas un pieejamības darbu. Veidojas vienots, standartizēts informācijas resurss, kas nodrošina vienotu sasaisti ne tikai starp viena avota dokumentu dažādiem aprakstiem, bet arī vieno procesus un padara vieglāk pārvaldāmus procesus, kas tiek veikti arhīvā.
3. Ja vairākas arhīvu glabātavas glabā dokumentu no viena avota, tās var vieglāk kopīgi lietot vai saistīt konteksta informāciju par avotu, ja tā tiek uzturēta standartizētā veidā.

---

⁷ ISAD(G): General International Standard Archival Description: Adopted by Committee in Descriptive Standards – 2nd edition , Stockholm – Madrid, 2000

4. standartizācijai ir starptautiska nozīme, jo konteksta informācijas koplietošana un sasaiste padara iespējamu informācijas apmaiņu starptautiskajā vidē.

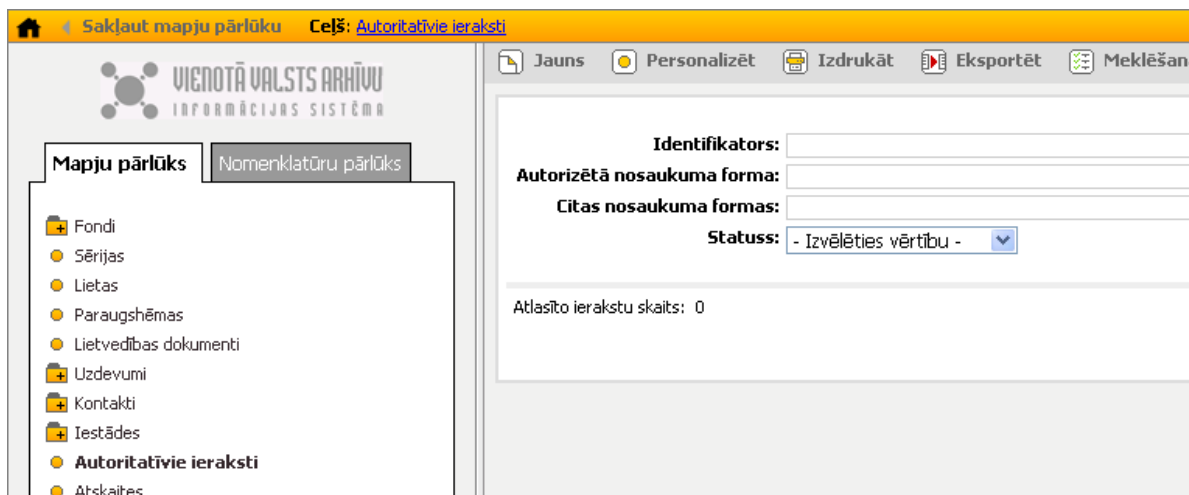
Standartizēta konteksta informācija arhīviskajā aprakstā nodrošina:

- pieejamību arhīviem un dokumentiem, balstoties uz dokumentu radīšanas konteksta aprakstu, kas savā starpā saista dažādu un bieži fiziski sadalītu dokumentu aprakstus;
- lietotāju izpratni par kontekstu, par pamatu ņemot arhīvu un dokumentu radīšanu un izmantošanu, tādējādi tie var labāk interpretēt to jēgu un nozīmi;
- precīzu fondaža identifikāciju, apvienojot dažādu entītiņu attiecību aprakstus, īpaši jau dokumentācijā par organizācija administratīvajām izmaiņām vai personiskajām izmaiņām personu un dzimtu gadījumā;
- aprakstu apmaiņu starp institūcijām, sistēmām un/vai tīkliem
- kontroli pār organizācijas, personas vai dzimtas nosaukuma formu un identificētu to pieejas punktā, kas saistīts ar apraksta vienību.

Daudzi no apraksta elementiem autoritatīvajā ierakstā, kas atbilst ISAAR(CPF), var tikt izmantoti kā pieejas punkti.

2. Kur VVAIS atrodas autoritatīvais ieraksts?

Informācijas sistēmā Autoritatīvā ieraksta izvēlne atrodas mapju pārļūkā un ir nodalīta atsevišķi. Nospiežot peles kursoru uz šīs izvēlnes, lietotājam ir iespēja meklēt jau esošos autoritatīvos ierakstus sistēmā (piemēram, ierakstot meklējamo frāzi kādā no piedāvātajiem nosaukuma ievades logiem un nospiežot pogu „Meklēt”), kā arī izveidot jaunu (nospiežot komandpogu „Jauns”).

Lietotājam sistēma atver jaunu autoritatīvā ieraksta reģistrācijas šķirkli, kurā, aizpildot obligātos laukus, iespējams pierēģistrēt jaunu autoritatīvo ierakstu un pēc tam aizpildīt pārējos apraksta laukus.

3. Kā autoritatīvais ieraksts darbojas VVAIS?

VVAIS Autoritatīvo ierakstu izveide un uzturēšana ekskluzīvi pieder Latvijas Nacionālajam arhīvam. Arhīvs ir vienīgais autoritatīvo ierakstu pārvaldītājs. Institūcijām vai privātpersonām, ar kurām tiek noslēgts līgums par darbu informācijas sistēmā, nav tiesību izveidot un pārvaldīt autoritatīvos ierakstus.

Sistēmā autoritatīvie ieraksti tiek uzturēti kā atsevišķa datu bāze – autoritatīvie ieraksti tiek uzturēti atsevišķi no dokumentu aprakstīšanas, iestāžu uzraudzības, kā arī glabājamo vienību funkcionalitātes, tomēr katrai no šīm sistēmas sadaļām autoritatīvo ierakstu ir iespējams piesaistīt attiecīgajā laukā:

- 3.1. Uzraudzības iestādēm – izveidotu autoritatīvo ierakstu iespējams piesaistīt Iestādes pamatdatu šķirklī sadaļā „Avoti” vai autoritatīvo ierakstu sadaļā – ierakstu, kura statuss ir „apstiprināts” vispirms piesaista „Kontakti” un pēc tam „Pievienot iestādei”.
- 3.2. Apraksta vienībām jebkurā apraksta hierarhiskajā līmenī attiecīgo autoritatīvo ierakstu piesaista šķirklī „Konteksts un saturs” sadaļā „Fondradis (autors)” un ieraksta tā lomu saistībā ar konkrēto apraksta vienību (lomas aprakstu izvēlas no kontrolētās vārdnīcas).
- 3.3. Glabājamo vienību pieņemšanā – veidojot dokumentu pieņemšanas – nodošanas aktu, kuram sadaļā „Fondradis” piesaista autoritatīvo ierakstu.
- 3.4. Autoritatīvais ieraksts sasaista visu dokumenta t.s. aprites ciklu no tā uzkrāšanas institūcijā līdz saglabāšanai arhīvā. Papildus, ja kāda institūcija vai persona noslēgtu līgumu ar Latvijas Nacionālo arhīvu par VVAIS izmantošanu

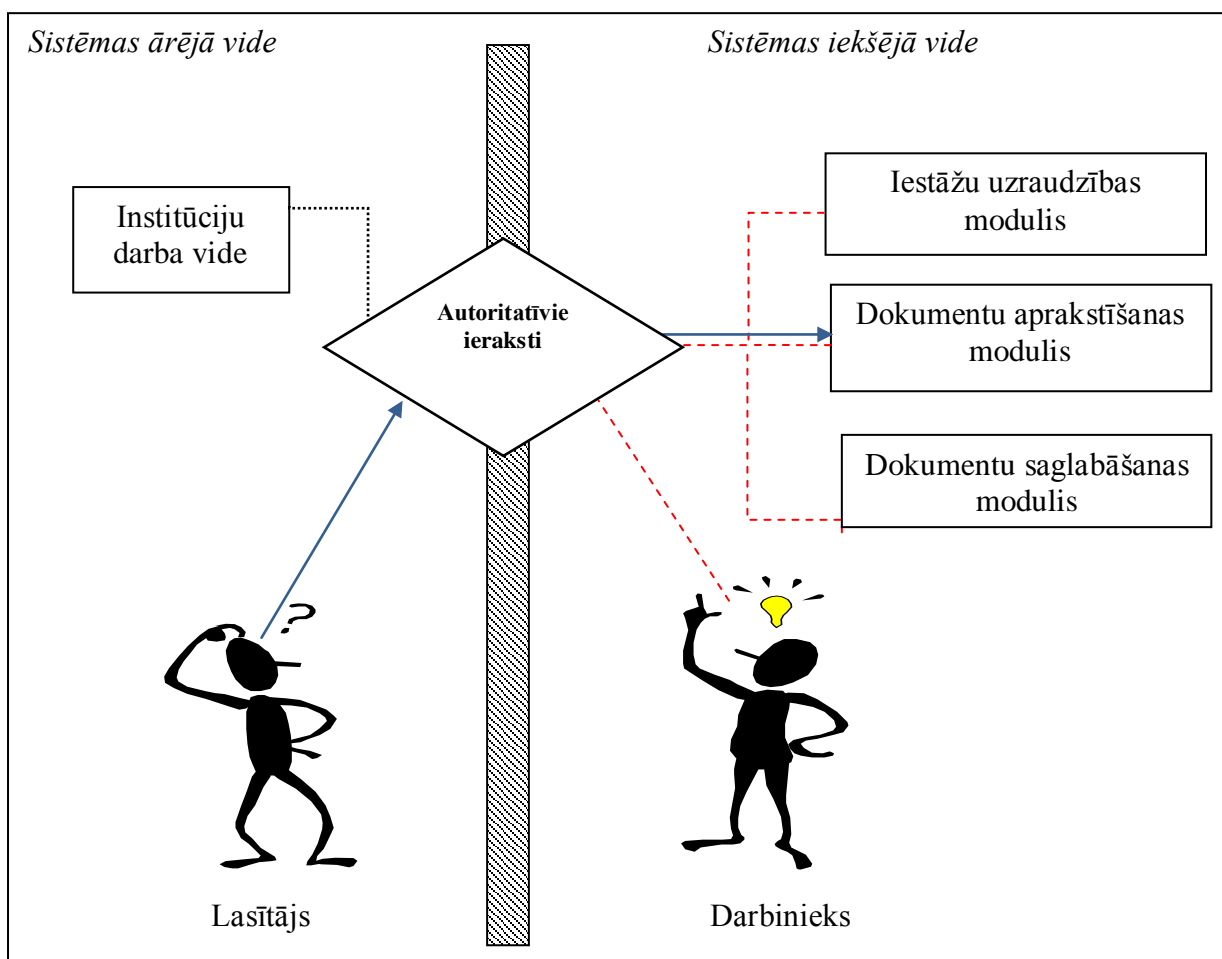

dokumentu aprakstīšanai, autoritatīvais ieraksts sasaistītu informācijas sistēmas ārējo vidi ar iekšējo (kuru izmanto LNA).

Autoritatīvais ieraksts arī ir vienotais pieejas punkts lietotājam (lasītājam) no sistēmas ārējās vides informācijas meklēšanā.

Autoritatīvais ieraksts VVAIS sasaista ne tikai dažādus sistēmas moduļus. Informācijas sistēma tika radīta, lai vienkopus apvienotu ļoti atšķirīgo Latvijas valsts arhīvos pieejamo informāciju, kā arī veidotu vienotu izpratni par dokumentu aprakstīšanu un darbību administrēšanu kopumā. Īpaši svarīgs šis mērķis kļuva pēc Latvijas Nacionālā arhīva izveidošanas.

Nemot vērā, ka tas izveidots apvienojot dažādus arhīvus, kuros bieži atrodas dažādi viena fondaža/autora dokumenti, kas vai nu iekļauti atsevišķos šo arhīvu dažādi nosauktos fondos

vai kolekcijās, viens no svarīgākajiem autoritatīvā ieraksta uzdevumiem ir sasaistīt šo informāciju vienkopus, lai gan darbiniekiem, gan lasītājam būtu skaidra izpratne par dokumentu sastāvu arhīvos, atvieglotu to arhīviskā vērtības noteikšanu, aprakstīšanu, meklēšanu, kā arī ievērotu arhīviem tik svarīgo *respect des fonds*, kā arī provenances principu.⁸

Autoritatīvajiem ierakstiem sasaistē ar apraksta vienībām sistēmā pastāv divi varianti:

1. Sasaiste ar vairākiem dokumentu fondiem (vai to zemākajiem apraksta līmeņiem), kuriem nepieciešams vienots autoritatīvais ieraksts .

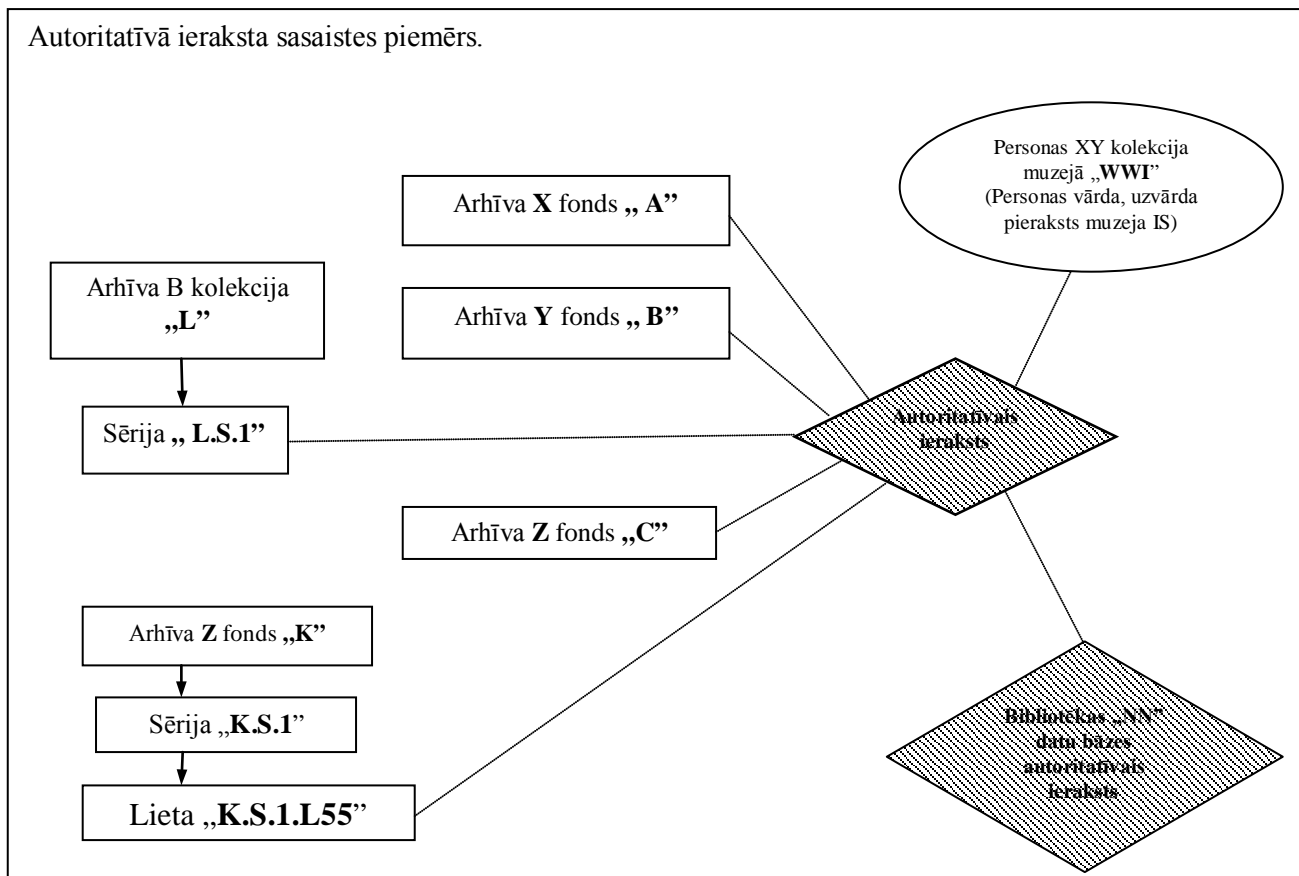
⁸ Par šo sīkāk skatīt: Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcija 15.10.2007. „Kārtība, kādā valsts arhīvu sistēmas iestādes veic arhīva dokumentu fondēšanu un fondu nosaukuma veidošanu”.

Piemēram:

- Latvijas Valsts arhīvā atrodas fonds Nr.695 „Latvijas PSR Kinematogrāfijas ministrijas Rīgas mākslas filmu kinostudija”
  - Latvijas Personāla dokumentu valsts arhīvā – fonds Nr.1765 Valsts akciju sabiedrība ”Rīgas kinostudija”
  - Latvijas Valsts Kinofotofonodokumentu arhīvā – fonds Nr.... „Rīgas Kinostudijas fonds”
- Visiem arhīvu fondiem ir vienots fondradis – Rīgas kinostudija.

Skaidrojums

Ja katrs no šiem arhīviem uztur savu datu bāzi un to starpā datu apmaiņa nenotiek, nedz darbinieki, nedz arī lasītāji negūst vienotu priekšstatu par arhīvos esošajiem dokumentiem un apgrūtināts ir arī arhīvu darbs tādās jomās kā: vērtības ekspertīze, saglabāšanas jautājumi, izziņu sniegšana un tml. Šo informācijas izolētību palīdz pārvarēt vienota informācijas sistēma, taču, ja nepastāv viens informāciju apvienojošs elements, arī tad darbiniekam būtu iepriekš jāzina, ka viena fonda dokumenti sadalīti vairākās arhīvglabātuvēs. Vienots autoritatīvais ieraksts šajā situācijā pilda vienota pieejas punkta funkcijas, caur kuru sistēmas lietotājs atrod trīs dažādos arhīvos esošos dokumentus. Vēl svarīgāku funkciju autoritatīvais ieraksts pilda, ja to piesaista aprakstu zemākajiem līmeņiem, jo tas ļauj lietotājam atrast savstarpēji saistītu informāciju gan dažādos arhīvos, gan arī viena arhīva fondos un kolekcijās. Autoritatīvā ieraksta virszudevums ir savstarpēji sasaistīt dažādu institūciju informāciju gan vienas valsts, gan starptautiskajā informācijas apmaiņas līmenī, lai jebkurš lietotājs globālajā tīmeklī spētu atrast savstarpēji saistītus ierakstus arī ārvalstīs.

Sasaistei ar citu institūciju autoritatīvajiem ierakstiem tiek izmantota atsauce arhīva autoritatīvajā ierakstā uz citas institūcijas, piemēram bibliotēkas, sistēmā lietoto autorizēto nosaukumu sadaļā „Citi autorizētie nosaukumi”.

2. Vienai apraksta vienībai piesaistīti vairāki autoritatīvie ieraksti:

2.1. Augstākajā apraksta līmenī:

- arhīvu apvienotajiem fondiem,

Piemēram:

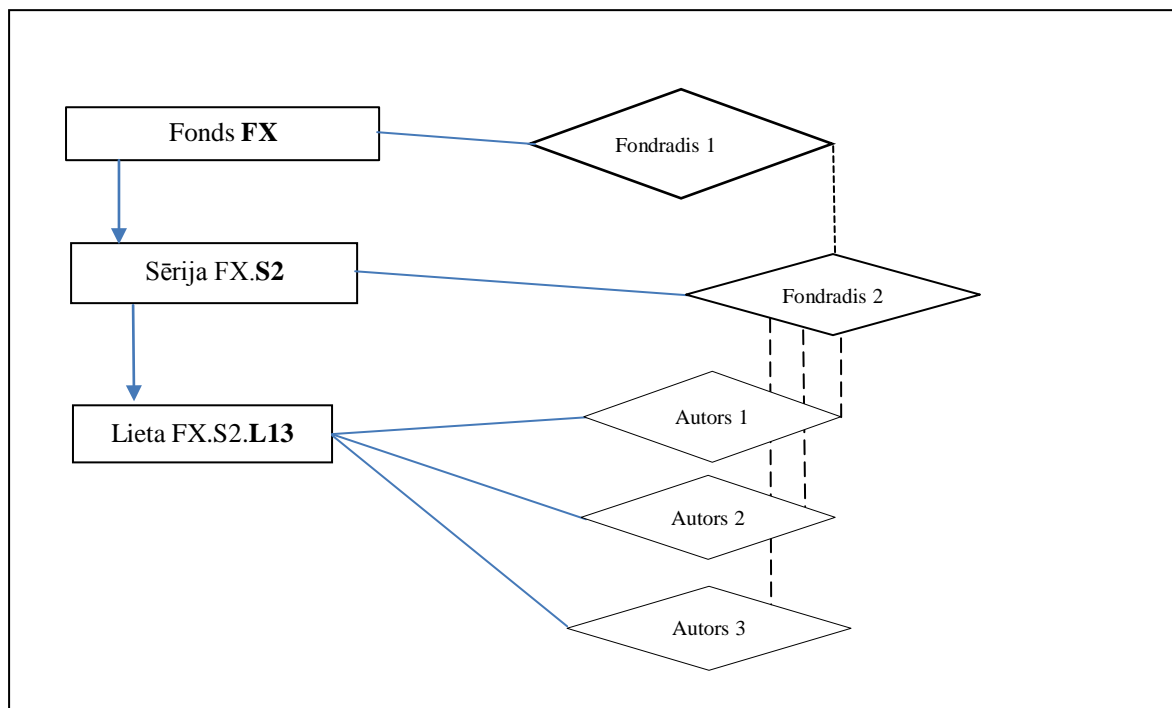
Latvijas Valsts arhīva fondam Nr.250 „Latvijas PSR apriņķu un rajonu prokuratūras” – apvienotais fonds - būtu jāizveido autoritatīvie ieraksti visiem fondražiem (Valkas apriņķa prokuratūra, Daugavpils apriņķa prokuratūra, Liepājas apriņķa prokuratūra u.t.t.);

- tiem fondiem, kuriem fondraži jānodala, ievērojot Latvijas valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 2007.g apstiprinātos fondēšanas noteikumus.

Piemēram:

Latvijas Valsts arhīva fondam Nr.2301 „Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts” būtu jāizveido divi autoritatīvie ieraksti: Latvijas agrorūpnieciskā kompleksa ekonomikas zinātniskās pētniecības institūts (laika posmam 01.01.1988. – 19.07.1991.) un Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts (laika posmam no 19.07.1991.).

2.2. Zemākajos apraksta līmeņos vairākus autoritatīvos ierakstus pievieno, ja konkrētajai sērijai, lietai vai dokumentam identificēti vairāki autori. Īpaši šis attiecināms uz audiovizuālo un skaņas dokumentu aprakstiem, kā arī tekstuālo dokumentu aprakstiem, kuriem identificējami vairāki autori.

3. Dažāda līmeņa apraksta vienībām piesaista atšķirīgus vai savstarpēji (hierarhiski vai radniecīgi) saistītus autoritatīvos ierakstus:

- aprakstot arhīvu vai citu institūciju/privātpersonu veidotās kolekcijas, kur zemākajos līmeņos identificējami atšķirīgi dokumentu autori. Šajos gadījumos augstākajā apraksta līmenī kā fondradi norāda kolekcijas

- veidotāju, aprakstot tā lomu, bet zemākajos – konkrētā dokumenta autoru;
- aprakstot arhīvu fondus, kur augstākajā līmenī fondradis ir viens, bet zemākajos līmeņos jāidentificē atšķirīgi dokumentu autori (var būt viens vai vairāki. Šajos gadījumos starp šiem autoritatīvajiem ierakstiem jānorāda savstarpējā (asociatīvā vai hierarhiskā) sasaiste;
  - aprakstot arhīvu fondus, kuru sistematizācija veidota pēc strukturālā principa un katrā apakšlīmenī ir svarīgi norādīt fondraža struktūrvienību atsevišķā autoritatīvajā ierakstā, atvieglojot dokumentu meklēšanu.

Ļoti svarīgi ir neveidot autoritatīvo ierakstu datu bāzē ierakstus, kurus sistēma varētu uztvert kā atšķirīgus, bet faktiski tie būtu dublikāti. Darbi niekiem jālieto jau izveidotos autoritatīvos ierakstus, kuriem nepieciešamības gadījumā iespējams veikt izmaiņas.

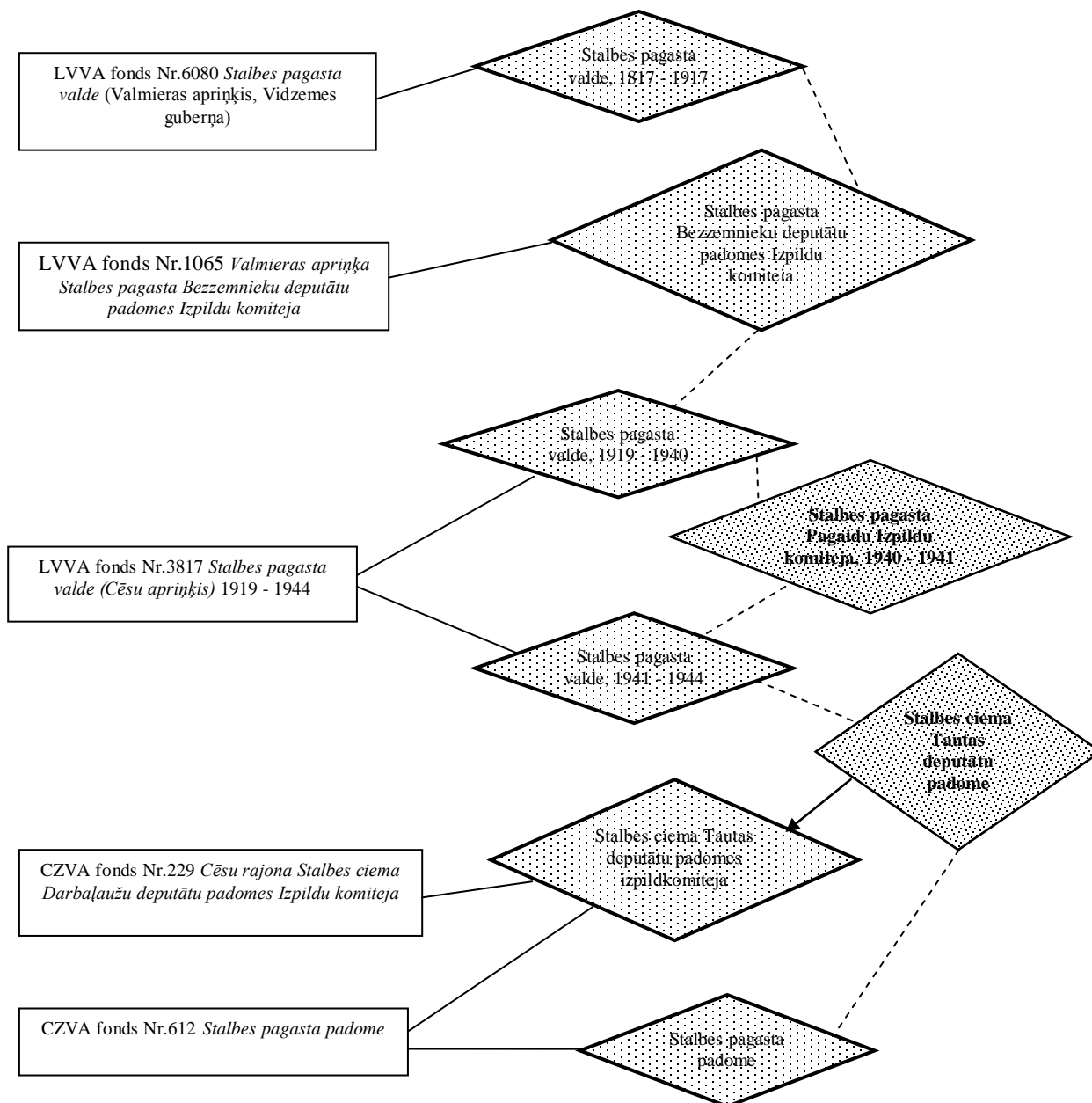
4. Autoritatīvā ieraksta izveidošanas noteikumi.

- 4.1. Autoritatīvais ieraksts sistēmā ir entītija ar unikālu identifikācijas kodu. Šo ierakstu kopumu VVAIS sauc par Latvijas Nacionālā arhīva Autoritatīvo ierakstu datu bāzi. Datubāzei ir nacionāla mēroga nozīme arhīvu sistēmā.
- 4.2. Latvijas Nacionālais arhīvs ir vienīgais Autoritatīvo ierakstu datubāzes veidotājs un uzturētājs.
- 4.3. Autoritatīvo ierakstu veido ikvienam fondradim un dokumentu autoram. Viens autoritatīvais ieraksts var tikt sasaistīts ar daudzām apraksta vienībām jebkurā arhīviskā apraksta līmenī.
- 4.4. Uzsākot autoritatīvā ieraksta veidošanu VVAIS, darbinieks vispirms pārbauda tā esamību VVAIS.
- 4.4.1. Ja ieraksts jau izveidots, darbinieks:
- a. var papildināt autoritatīvajā ierakstā (statuss – „apstiprināts”) esošo informāciju;
  - b. un/vai arī lietot esošo ierakstu sasaistei ar jaunajām apraksta vienībām.
- 4.4.2. Ja ieraksts nav izveidots, darbinieks reģistrē jaunu entītiju un izveido jaunu autoritatīvo ierakstu.
- 4.5. Datu bāzē dublējošu autoritatīvo ierakstu veidošana, nav pieļaujama. Pirms autoritatīvā ieraksta izveides darbinieka pienākums ir pārliicināties, vai nepieciešamais ieraksts sistēmā jau izveidots. Identificējot dublējošos ierakstus, par Autoritatīvo ierakstu datubāzi atbildīgā persona tos no sistēmas izdzēš.
- 4.6. Autoritatīvo ierakstu (fondražu) hronoloģisko robežu noteikšanai lieto Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 15.10.2007 kārtības „Kārtība, kādā valsts arhīvu sistēmas iestādes veic arhīva dokumentu fondēšanu un fondu nosaukuma veidošanu”, 3.daļas nosacījumus. Ja pamatojoties uz šo kārtību, piemēram - valsts iekārtas maiņas gadījumā - vienam dokumentu fondam jāveido atsevišķi fondraži, darbinieks izveido atbilstošus autoritatīvos ierakstus un pievieno tos apraksta sadaļā „*Konteksts*”.

Piemēram:

Cēsu zonālā valsts arhīva fondā Nr.612 „*Stalbes pagasta padome*” atrodas dokumenti par laika periodu no 1973. līdz 2003.gadam (CFR ziņas)⁹. Ņemot vērā valsts iekārtas maiņu, šim fondam konteksta zonā jāpiesaista divi fondraži: *Stalbes ciema Tautas deputātu padomes izpildkomiteja* un *Stalbes pagasta padome*. Hronoloģiskā robeža starp šiem fondražiem ir 04.05.1990.

Autoritatīvo ierakstu savstarpējā sasaiste un sasaiste ar apraksta vienību.

⁹ CFR – Latvijas Nacionālā arhīva datubāze „Centrālais fondu reģistrs” - skat. http://www.arhivi.gov.lv/vvl/webcfr/fond.php?p_sakums=0&kods=535525&db_id=1 [16.01.2014.]

-
- 4.7. Atsevišķos gadījumos darbinieks drīkst veidot autoritatīvos ierakstus, kuri nav piesaistīti apraksta vienībām, bet tiek izmantoti sasaistei ar citiem autoritatīvajiem ierakstiem, lai palīdzētu precīzāk izprast kontekstu vai autoritatīvo ierakstu savstarpējo saistību (radniecība, hierarhija vai pēctecība).
  - 4.8. Dokumentu, kuru autorība nav zināma, identificēšanai par autoritatīvo ierakstu datubāzes uzturēšanu atbildīgā persona izveido ierakstu „*Neidentificēts*”. Tas nozīmē, ka konkrētā dokumenta/artefakta un tml. autors nav zināms. Ierakstu kopīgi izmanto visas LNA struktūrvienības.

5. Autoritatīvā ieraksta elementi un to aizpildīšanas noteikumi.

Lai sistēmā izveidotu autoritatīvo ierakstu un reģistrētu to, nepieciešams aizpildīt laukus Identifikācijas zonā: autorizētā nosaukuma forma, entītijas veids, institūcijas veids, LNA nozare, datējumi un noteikumi un tradīcijas. Aizpildot šos laukus darbinieks var reģistrēt autoritatīvā ieraksta izveidi statusā „*Projekts*”. Lai ierakstu reģistrētu, jānospiež pogu „*Saglabāt*”.

5.1. Identitātes zona

Autoritatīvā ieraksta identitātes zonā izvietoti svarīgākie ierakstu identificējošie parametri: autorizētais nosaukums, identifikācijas kods, datējums un citas nosaukuma formas. Reģistrējot jaunu autoritatīvo ierakstu vispirms tiek veidots unikāls identifikācijas kods, kas sastāv no trīs elementiem: entītijas veids, institūcijas veids un nozare.

The screenshot shows the 'ieraksts' form with the 'Identitāte' tab selected. The form contains the following fields and options:

- Autorizētais nosaukums:** * Sociālo pakalpojumu pārvalde
- Entītijas veids:** * Organizācija
- Institūcijas veids:** * 001 Institūcija
- LNA nozare:** * - Izvēlēties vērtību -
- Datējumi:** (empty)
- Noteikumi vai tradīcijas:** * - 1
- Citi autorizētie nosaukumi:** (empty)
- Citi nosaukumi:** (empty)
- Organizāciju identifikatori:** (empty)

The dropdown menu for 'LNA nozare' is open, showing the following options:

- Izglītība
- Komunālā saimniecība
- Kultūra
- Lauksaimniecība, mežsaimniecība, medniecība
- Masu medij
- Neklasificēts
- Paramilitāro organizāciju darbība
- Pašpārvalde, pašvaldības
- Pārnacionālo organizāciju darbība
- Persona
- Politisko organizāciju darbība
- Reliģija
- Rūpniecība, ražošana
- Sabiedrisko organizāciju darbība
- Sadzīves pakalpojumi
- Sociālā aizsardzība, darbs
- Sports
- Starptautiskās attiecības
- Tieslietas
- Tirdzniecība, reklāma

5.1.2. Autorizētā nosaukuma forma

Mērķis

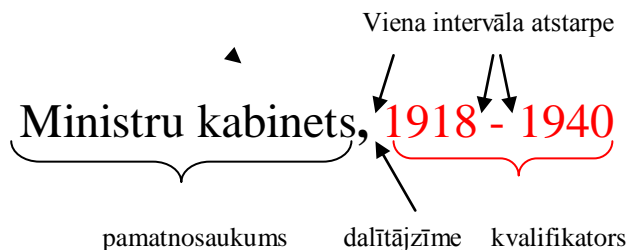
Izveidot autoritatīvu pieejas punktu, kas unikāli identificēt organizāciju, personu vai dzimtu. Unificēt autorizētās nosaukuma formas pierakstu Latvijas Nacionālā arhīva datubāzē.

Noteikums

Autorizētais nosaukums ir maksimāli īss, vienkāršs entītijū identificējošs pieejas punkts, ko izmanto ieraksta identificēšanai un informācijas meklēšanai.

Autorizētais nosaukums sistēmā var sastāvēt no pamatnosaukuma, dalītājzīmes un kvalifikatora. Parasti autorizēto nosaukumu veido pamatnosaukums.

Autorizētā nosaukuma uzbūve.

Latvijas Nacionālā arhīva Autoritatīvo ierakstu datubāzē autorizētajai nosaukuma formai ir noteikts pieraksts un tā noteikumi, kas kopīgi visām entītijām, kā arī katrai no entītijū grupām pastāv papildus nosacījumi.

Visām entītijām kopīgie noteikumi.

Autorizētās vārda formas izvēles pamatnoteikumi ir: unikalitāte, identificēšanas ērtums un informācijas pārskatāmība. Latviešu valodas gramatikā pieņemtajai personu vārdu un institūciju pieraksta formai nav noteicošā loma autorizētās nosaukuma formas izveidē.

Simbolu, izlaidumu un saīsinājumu lietošana autorizētajā nosaukumā nav pieļaujama.

Dalītājzīmes autoritatīvajā ierakstā ir interpunkcijas zīmes, kuras izmanto ieraksta izveidē.

Pieturzīmes: punktu, semikolu, kolu, daudzpunkti, domuzīmi, izsaukuma zīmi, jautājuma zīmi, iekavas, pēdiņas, vienpēdiņas, apostrofu, kvadrātiekavas un divpunkti, kā arī simbolus, autoritatīvajā ieraksta izveidei nelieto.

Pieļaujamās pieturzīmes ir: komats un defise.

Autorizētā ieraksta forma rakstāma latviešu valodā, izņemot gadījumus, kad latviešu valodā lieto svešvalodās pieņemto apzīmējumu, kura pieraksts ir latīņu alfabētā vai organizācijas oficiālais, ja reģistrētais nosaukums ir citvalodu cilmes vai svešvalodā.

Piemēram:

UNESCO - Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
Swedish MedCare – Latvijā reģistrētas akciju sabiedrības nosaukums.

Visiem personvārdiem, arī citvalodu cilmes, autorizētā forma ir rakstāma latviešu valodā, saskaņā ar normatīvos aktos noteikto personvārdu atveidi.¹⁰

¹⁰ Skatīt. – Ministru kabineta 02.03.2004. noteikumi Nr.114 „Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju”.

Piemēram:

Rolf Stöckel (*vācu val.*) jāatveido kā **Rolfs Štekels**
Daguerre (*franču val.*) jāatveido kā **Dagērs** un tml.
No šīm formām veidojams autorizētā nosaukuma pieraksts.

Organizāciju, uzņēmumu, institūciju nosaukumu pieraksta īpatnības.

Autorizētais nosaukums ir populārākais un plašāk lietojamais nosaukums likvidētas institūcijas, organizācijas vai uzņēmuma pastāvēšanas laikā.

Pastāvošām šīs grupas entītijām autorizētais nosaukums ir pēdējais oficiāli apstiprinātais nosaukums.

Valsts pārvaldes institūciju nosaukumos, kas izveidotas pēc 04.05.1990, norādi uz Latvijas Republikas pārstāvniecību nenorāda. Šī veida pārstāvniecību norāda visām Latvijas PSR valsts pārvaldes iestādēm.

Piemēram:

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Meliorācijas un ūdenssaimniecības ministrija, Latvijas PSR

Autorizētās nosaukuma formas nosaukumā institūcijas pakļautību vai padotību nenorāda, izņemot gadījumus, kad nosaukums tiek veidots struktūrvienībai. Šajā gadījumā struktūrvienības nosaukums tiek atdalīts ar dalītājzīmi - komatu. Izņēmums ir filiāles, kuru nosaukums ietver tikai ģeogrāfisku apzīmējumu.

Piemēram:

Finanšu vadības departaments, Iekšlietu ministrija
Vissavienības statistikas informācijas sistēmas zinātniskas pētniecības un projektēšanas institūta Latvijas filiāle

Iestādēm, uzņēmumiem vai organizācijām piešķirtos goda nosaukumus šajā sadaļā neuzrāda.

Piemēram:

Uzņēmuma nosaukums – *Ar ordeni „Goda Zīme” apbalvotā Rīgas motorūpnīca „Sarkanā zvaigzne”*
Autorizētā nosaukuma forma – *Sarkanā zvaigzne, Rīgas motorūpnīca*

Autorizētā nosaukuma formas pamatnosaukumu atdala ar dalītājzīmi – komatu, kad jānorāda institūcijas, organizācijas/ uzņēmuma tiesiskais statuss vai administratīvās pakļautības apzīmējums, kas iekļauts nosaukumā.

Ja organizācijas oficiālajā nosaukumā ir iekļauts tiesiskais statuss vai ģeogrāfiskais nosaukums, to norāda pamatnosaukumā (arī šajā gadījumā pēdiņas nelieto).

Piemēram:

Oficiālais nosaukums:		Autorizētais nosaukums:
Valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra"	→	<i>Civilās aviācijas aģentūra</i> , valsts aģentūra
Rēzeknes pilsētas pirmsskolas	→	<i>Biūte</i> , Rēzeknes pilsētas pirmsskolas

izglītības iestāde "Bitīte"		izglītības iestāde
Sieviešu partija	→	<i>Sieviešu partija</i>
Barkavas Profesionālā vidusskola	→	<i>Barkavas Profesionālā vidusskola</i>
Biedrība "Laiks dialogam"	→	<i>Laiks dialogam, biedrība</i>
Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta biedrība	→	<i>Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta biedrība</i>

Notāri nav uzskatāmi par privātpersonām, bet gan institūciju. Notāra vārds un uzvārds ir institūcijas nosaukuma neatņemama sastāvdaļa. Tādēļ autorizētā nosaukuma forma veidojama tāpat kā institūcijām, bet par pamatvārdu uzskatāms notāra uzvārds, vārds.

Piemēram:

Sakne Ludis, Rīgas apgabaltiesas zvērināts notārs

Lai nodalītu autoritatīvos ierakstus, kuriem ir vienāds pamatnosaukums, bet atšķirīgi pastāvēšanas hronoloģiskie ietvari, lieto hronoloģisko kvalifikatoru.

Šajā gadījumā hronoloģiskais kvalifikators lietojams visiem autoratīvajiem ierakstiem ar vienādu pamatnosaukumu. Pastāvošām entītijām norāda dibināšanas gadu, aiz kura liek defīsi.

Piemēram:

Ārlietu ministrija, 1918 – 1940

Ārlietu ministrija, 1990 -

Lai nodalītu autoritatīvos ierakstus, kuriem ir vienāds pamatnosaukums, bet atšķirīga administratīvi teritoriālā piederība, kā kvalifikatoru norāda administratīvi teritoriālās vienības nosaukumu vai uzņēmuma formu un lielāko administratīvi teritoriālo vienību, kurā tas iekļauts.

Piemēram:

Apsaimniekotāju biedrība, Jūrmala

Apsaimniekotāju biedrība, Smiltenes novads

vai

Komunisma ceļš, kolhozs Jelgavas rajons

Komunisma ceļš, kolhozs Liepājas rajons

Autorizētajā nosaukumā, kā arī citos nosaukumu veidu pierakstos, skaitļu lietojums ir pieļaujams, ja skaitlis ir organizācijas, institūcijas vai uzņēmuma oficiālā nosaukuma sastāvdaļa.

Šajā gadījumā skaitļa izvietojums nosaukumā ir rakstāms tieši tā, kā tas izvietots oficiālajā nosaukuma pierakstā.

Piemēram:

Valmieras 5. vidusskola

nevis

5.Valmieras vidusskola

vai

2 Brāļi, biedrība (oficiāli reģistrētais nosaukums Uzņēmumu reģistrā)

Aiz skaitļa uzreiz liekams punkts (ja tas ir nosaukumā) un tālākā teksta daļa rakstāma ar viena intervāla atstarpi. Šo nosaukuma pieraksta formulu mainīt nedrīkst.

Nosaukuma pieraksts

Rīgas 86. vidusskola

↙
viena intervāla atstarpe

Personvārdu pieraksta īpatnības.

Personas vārda autorizētā nosaukuma pamatnosaukums ir personas uzvārds, kuru no vārda atdala ar dalītājzīmi. Aiz dalītājzīmes raksta personas vārdu vai vairākus vārdus.

Piemēram:

Blaumanis, Rūdolfis

Ja par personu nav iespējams gūt pietiekami plašu informāciju, bet autoritatīvā ieraksta izveide nepieciešama dokumentu aprakstīšanai (piemēram, jānorāda dokumentu autors), autorizētajā nosaukumā norāda to informāciju, kas par personu ir zināma (vārds, uzvārds, iniciāļi un tml.). Šis autoritatīvā nosaukuma pieraksta veids lietojams tikai īpašos gadījumos, kā izņēmums no vispārpieņemtās prakses.

Piemēram:

Bērziņš, P.

Ja persona ir plaši pazīstama ar citu, nevis laicīgo vārdu, par autorizēto ierakstu izvēlas pseidonīmu, iesauku vai segvārdu.

Piemēram:

Aspazija
Ļeņins, Vladimirs Iļičs
Čaks, Aleksandrs

Ja personai ir dubultuzvārds, abi uzvārdi izmantojami pamatnosaukuma veidošanā. Dubultuzvārds pierakstāms izmantojot defisi, kura atdalīta no abām pusēm ar viena intervāla atstarpi.

Ja personai ir vairāki vārdi, tie rakstāmi aiz dalītājzīmes ar viena intervāla atstarpi.

Piemēram:

Birznieks – Upītis, Ernests
Bīrons, Ernsts Johans

Ja dažādu personu entītijām ir vienāds vārds un uzvārds, lai katru no tām identificētu pievieno hronoloģisko kvalifikatoru – personas dzimšanas un miršanas gadu (ja persona mirusi).

Piemēram:

Gailis, Jānis 1903 - 1978
Gailis, Jānis 1907 - 1973

Uzvārdiem, kas vēsturiski veidoti pievienojot izcelsmes pievārdu, uz izcelsmi norādošais saistītājvārds tiek pierakstīts aiz personas vārda.

Autorizētajā nosaukumā titulus nenorāda, izņemot gadījumus, kad tie kalpo par kvalifikatoriem, valdnieku autorizēto nosaukumu pierakstā.

Piemēram:

Personas vārda, uzvārda pieraksts:		Autorizētais nosaukums:
Doroteja fon Līvena	→	Līvena, Doroteja fon
Elīza fon der Reke	→	Reke, Elīza fon der
Krievijas imperators Aleksandrs I Romanovs	→	Aleksandrs I, Krievijas imperators
Bulgārijas kņazs Aleksandrs I Batenbergs	→	Aleksandrs I, Bulgārijas kņazs

Dzimtas nosaukuma izveidē lieto vispārpieņemto dzimtas vārda pierakstu.

5.1.2. Identifikācijas koda izveide

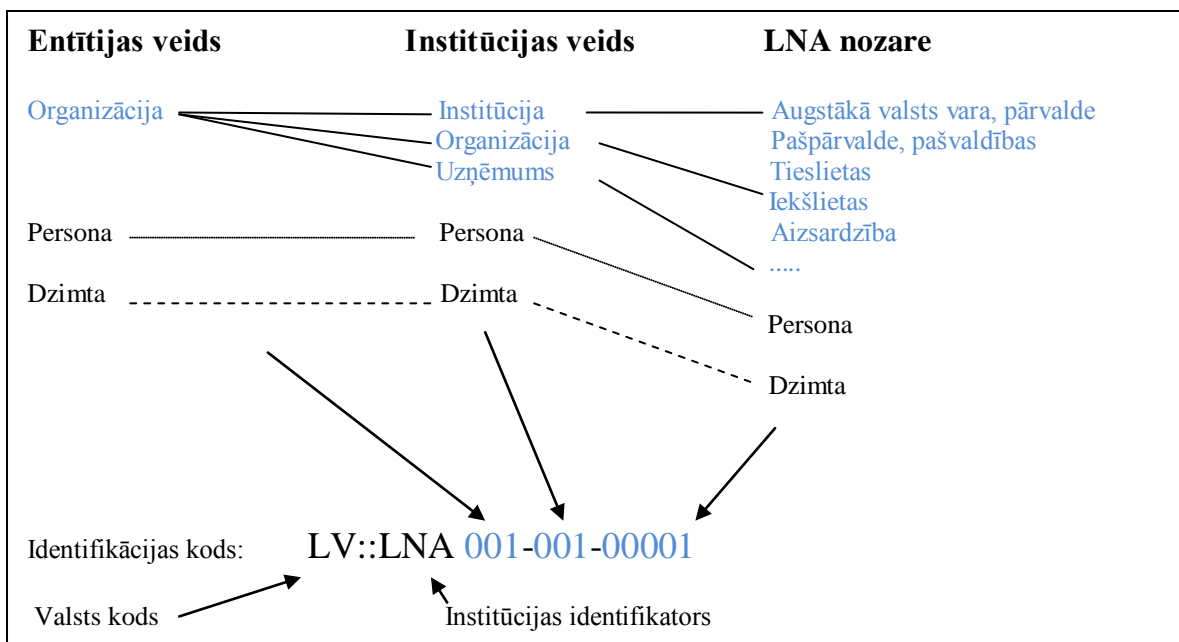
Mērķis

Izveidot unikālu autoritatīvā ieraksta identifikatoru.

Skaidrojums

Lai tālāk veidotu autoritatīvo ierakstu, darbiniekam izvēlētajā entītijā ir jāklasificē iedalot to kādā no entītiju grupām, pēc kurām var notikt arī autoritatīvo ierakstu šķirošana un meklēšana.

Aizpildot laukus: entītijas veids, institūcijas veids un LNA nozare, no darbinieka izvēlētajām klasifikatora vērtībām sistēma uzgenerēs unikālu autoritatīvā ieraksta identifikācijas kodu.

5.1.2.1. Entītijas veida izvēle

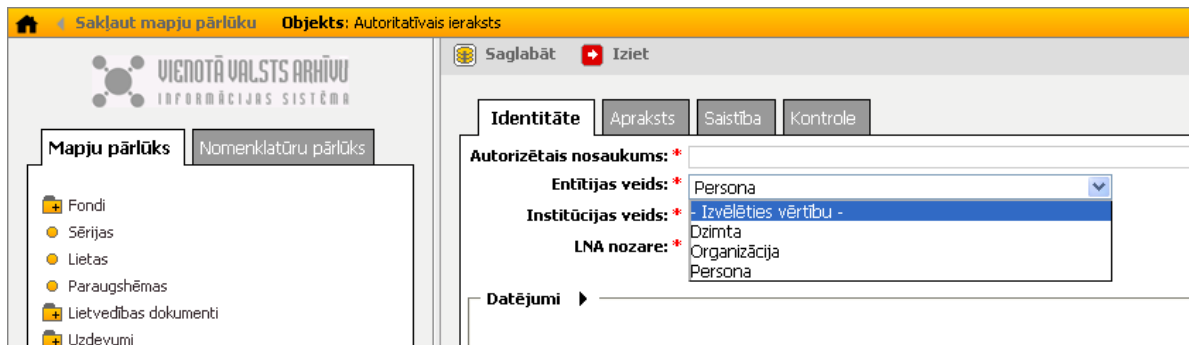
Mērķis:

Norādīt, vai aprakstāmā entīcija ir organizācija, persona vai dzimta.

Skaidrojums

Reģistrējot ierakstu, darbinieks izvēlas, kuru entīciju reģistrēs: dzimtu, personu vai organizāciju.

Jēdziens „**organizācija**” tiek lietots autoritatīvo ierakstu starptautiskajā apritē un standartizācijā. Tas sevī ietver jebkuru institūciju, uzņēmumu vai organizācijas veidu. Organizācija sīkāk iedalās: uzņēmums, organizācija un institūcija.

5.1.2.2. Institūcijas veida izvēle

Mērķis:

Norādīt entitijas klasifikācijas nākamo līmeni.

Noteikums

Darbinieks izvēlas nākamo klasifikācijas līmeni, kurā entitiju klasificēs. Šajā un nākamajā klasifikācijas līmenī sīkāk tiek klasificēta tikai entitija „organizācija”.¹¹

Īpaši noteikumi entitiju klasifikācijā.

Notāri pilda institūcijas funkcijas, tādēļ tie klasificējami kā organizācija un sīkāk kā institūcija, kura iekļaujas tieslietu nozarē.

¹¹ Entitijas **Organizācija** sīkāk iedalījums Vienotajā valsts arhīvu informācijas sistēmā:

- *Organizācija*: personu, sabiedrisku grupu, valstu apvienība, ko vieno kopēja darbības programma, kopējs mērķis, uzdevums. Šeit klasificējamas arī biedrības, arodbiedrības, paramilitārās (aizsargi, jaunsargi un c.) un politiskās organizācijas, baznīcas (bet ne to institūcijas).
- *Institūcija*: valsts iestāde vai organizācija, kas veic noteiktus uzdevumus kādā sabiedrības dzīves sfērā (likumdošanā, izpildvaras vai tiesu darbā u. tml.), šajā grupā iekļaujas arī baznīcas institūcijas un dibinātās iestādes. Kā institūcijas klasificējamas arī tās amatpersonas, kurām piešķirtas institūcijas funkcijas, piemēram: monarhs, pāvests, notārs, valsts prezidents, tiesībsargs un tml.
- *Uzņēmums*: organizēta ražošanas, tirdzniecības vai sadzīves pakalpojumu darba cilvēku grupa ar vienotiem darba uzdevumiem, kā arī vieta, kurā darbojas šāda cilvēku grupa. Kā uzņēmumi klasificējami arī kolhozi, arteļi, kooperatīvi un tml., tai skaitā arī zemnieku saimniecības.

Piemēram:

Autorizētais nosaukums: Vitkovska Iveta, Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāre
Entītijas veids: organizācija
Institūcijas veids: institūcija
LNA nozare: tieslietas

Notāru kā institūcijas klasifikācija atkarīga arī no aprakstāmo dokumentu kopuma. Ja tiek aprakstīti notariālā kantora dokumenti, tad notārs pilda institūcijas funkcijas, taču, ja tiek aprakstīti personas dokumenti, kura strādājusi notāra amatā, tad konkrēto personu klasificē kā personu.

Pastāvot abiem gadījumiem (ir gan notariālā kantora, gan personiskie dokumenti), divus autoritatīvos ierakstus neveido. Notāru klasificē kā organizāciju un *institūciju*, ja tas turpina veikt notariālo darbību, bet, ja notariālā darbība izbeigta, konkrēto personu klasificē kā *personu*.

Konstitūtu¹² entītijas klasificējamās kā organizācijas un institūcijas, bet personas, kas ieņēmušas amatu konstitūtos, kā personas.

Piemēram:

Tiesībsargs ir konstitūts, kas klasificējams kā *organizācija* un *institūcija*, bet Juris Jansons, kurš tiesībsarga amatā ievēlēts 17.03.2011. klasificējams kā *persona*. Šajā gadījumā amata pienākumu izpilde jānorāda sadaļā personas autoritatīvā ieraksta sadaļā „*Funkcijas, nodarbošanās, aktivitātes*”.

Personas un dzimtas sīkāk neklasificē.

Klasifikatorā tehnisku iemeslu dēļ informācijas sistēmas izstrādātājs norādījis vērtību „*Neklasificēts*”. Šo vērtību, veidojot entītijū, izvēlēties nedrīkst, jo tas izjauc identifikatora koda veidošanas principu un apgrūtina meklēšanu. Ja darbinieks šādu vērtību izvēlas, par autoritatīvo ierakstu uzturēšanu atbildīgās personas pienākums ir uzdot darbiniekam pārstrādāt autoritatīvo ierakstu, bet iesniegto ierakstu neapstiprināt un dzēst.

5.1.2.3.LNA nozare.

Mērķis:

Klasificēt institūciju, organizāciju vai uzņēmumu pēc tautsaimniecības sfēras, kurā tas darbojas.

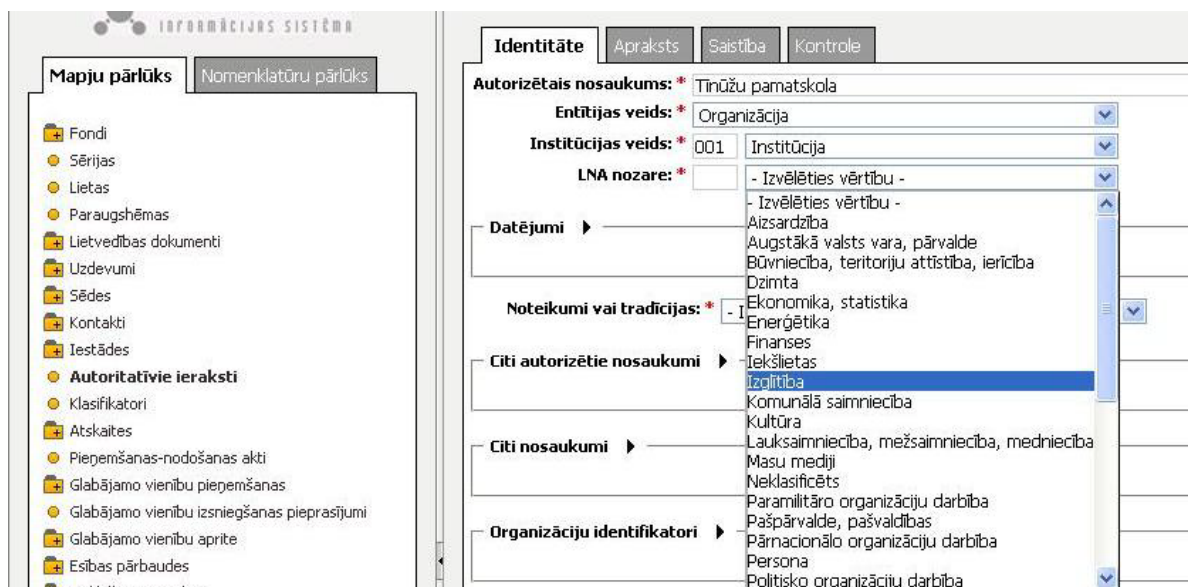
Noteikums

Darbinieks, veidojot identifikācijas kodu, izvēlas tautsaimniecības nozares jomu, kurā entītijā darbojas.

Ja saistošas ir vairākas jomas, izvēlas vienu, kuru uzskata par galveno (LNA nozaru klasifikatoru ar piezīmēm skatīt Pielikumā Nr.1).

---

¹² Valsts konstitūti Latvijā ir Valsts prezidents, Saeima, Ministru kabinets, Augstākā tiesa, Satversmes tiesa, Valsts kontrole, Tiesībsargs; dažādās iestādēs, uzņēmumos, organizācijās konstitūti var būt direkcija, dome, padome, valde, senāts u.tml. Sīkāk skatīt: LZA Terminoloģijas komisijas 31.05.2002. lēmums Nr. 14 „Par termiņiem *institūcija, konstitūts* un *orgāns*” <http://likumi.lv/doc.php?id=62805> [Skat. 22.01.2014.]

Personas un dzimtas sīkāk neklasificē.

Klasifikatorā tehnisku iemeslu dēļ informācijas sistēmas izstrādātājs klasifikatorā „LNA nozares” norādījis vērtību „Neklasificēts”. Šo vērtību, veidojot entitiju, izvēlēties nedrīkst, jo tas izjauc identifikatora koda veidošanas principu un apgrūtina meklēšanu.¹³

Ja darbinieks šādu vērtību izvēlas, par autoritatīvo ierakstu uzturēšanu atbildīgās personas pienākums ir uzdot darbiniekam pārstrādāt autoritatīvo ierakstu, bet iesniegto ierakstu neapstiprināt un dzēst.

5.1.2.4. Datējums

Mērķis

Norādīt organizācijas, personas, dzimtas datējumu (hronoloģiskās robežas).

Noteikums

Datējuma laukā pieraksta aprakstāmās entitijas hronoloģiskās robežas.

Organizācijām ietver izveidošanas/dibināšanas/tiesības dodošās likumdošanas un tās likvidēšanas datējumu, saskaņā ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 15.10.2007 kārtības „Kārtība, kādā valsts arhīvu sistēmas iestādes veic arhīva dokumentu fondēšanu un fondu nosaukuma veidošanu”, 3.daļā noteikto.

Personām ietver dzimšanas un nāves datējumus vai to aptuvenos datējumus. Ja tie nav zināmi, sniedz iespējamus datējumus.

Informācijas sistēmā lauka „Datējums” apakšsadaļā „Datums no ... līdz” norāda entitijas precīzu izveidošanas/dzimšanas un likvidācijas/miršanas datumu.

Ja entitija nav likvidēta/mirusi, tad norāda tikai izveidošanas/dzimšanas datumu.

Ja precīzs entitijas izveidošanas/dzimšanas un likvidācijas/miršanas datums nav zināms, aizpilda apakšsadaļu „Datējums”. Šajā sadaļā nedrīkst ievadīt tekstu, kā arī simbolus.

¹³ Šī vērtība tiks izmatota tikai viena autoritatīvā ieraksta izveidei, kas apzīmēs nezināmu dokumenta autoru. Par ieraksta izveidi atbildīga ir persona, kas uztur LNA autoritatīvo ierakstu datu bāzi.

Abas šī lauka daļas aizpildīt nav nepieciešams.

Identitāte | Apraksts | Saistība | Kontrolē

Autorizētais nosaukums: * Sociālo pakalpojumu pārvalde

Entitijas veids: * Organizācija

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000

Institūcijas veids: 001 Institūcija

LNA nozare: 022 Sociālā aizsardzība, darbs

Datējumi ▼

Datums no: 06.06.1996 **līdz:** 30.09.2009

Datējums:

Jauns datējums

5.1.2.5. Noteikumi vai tradīcijas

Mērķis

Identificēt, veidojot arhīvisko autoritatīvo ierakstu, pielietotās nacionālās vai starptautiskās tradīcijas vai noteikumus.

Noteikums

Laukā „Noteikumi vai tradīcijas” darbinieks izvēlas vērtību no klasifikatora. Šajā gadījumā jāizvēlas vērtība, kas apzīmē LNA Autoritatīvo ierakstu veidošanas norādes.

Vērtību „Neklasificēts” šajā gadījumā neizvēlas.

Ja darbinieks, veidojot autoritatīvo ierakstu, izvēlēties šajā sadaļā vērtību neklasificēts, par autoritatīvo ierakstu datubāzes uzturēšanu atbildīgā persona labo vai nosūta darbiniekam šo ierakstu atkārtotai labošanai.

Pēc lauku: autorizētā nosaukuma forma, entitijas veids, institūcijas veids, LNA nozare, datējumi un noteikumi un tradīcijas aizpildes, darbinieks reģistrē autoritatīvā ieraksta izveidi statusā „Projekts” nospiežot pogu „saglabāt” .

Jāatceras, ka pēc datu saglabāšanas, citu lauku aizpildīšanai jānospiež poga „*Labot*” .

Kad ieraksts ir reģistrēts, sistēmā redzams šāds identifikācijas lauks:

Sakļaut mapju pārlūku | Objekts: Autoritatīvais ieraksts

Vienotā Valsts Arhīvu Informācijas Sistēma

Mapju pārlūks | Nomenklatūru pārlūks

Fondi

Sērijas

Lietas

Paraugshēmas

Lietvedības dokumenti

Uzdevumi

Sēdes

Kontakti

Iestādes

Autoritatīvie ieraksti

Klasifikatori

Iesniegt apstiprināšanai | Jauns uzdevums | Drukāt

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000

Nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde

Statuss: Projekts

Izveidošanas datums: 22.01.2014

Identitāte | Apraksts | Saistība | Kontrolē

Autorizētais nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde

Entitijas veids: Organizācija

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000

Institūcijas veids: 001 Institūcija

LNA nozare: 022 Sociālā aizsardzība, darbs

Datējumi ▶

5.1.3. Citi autorizētie nosaukumi

Mērķis:

Norādīt autorizētās nosaukuma formas, kas sastopamas citās nacionāla mēroga uzziņu sistēmās, citās LNA uzziņu sistēmās, kā arī tos nosaukumus, kas oficiāli lietots citās valodās.

Skaidrojums:

Uz šo sadaļu attiecas klasifikatora „Nosaukuma veids” vērtības „Citi autorizētie nosaukumi” un „Citiem noteikumiem atbilstoša standartizēta nosaukuma forma”.

5.1.3.1. Paralēlais nosaukums

Mērķis

Identificēt Autorizētā nosaukuma atšķirīgās formas, kādās tas ir sastopamas citās valodās vai rakstībās.

Noteikums

Institūciju, organizāciju un uzņēmumu Autoritatīvajos ierakstos iespējams norādīt oficiāli lietotos nosaukumus svešvalodās, kā arī nosaukumu oficiālos tulkojumus svešvalodās piemēram, nosaukums lietots dokumentācijā, normatīvo aktu oficiālajā tulkojumā, kā arī, ja nosaukums lietots kā ekvivalents vai ir entītijas nosaukums oriģinālvalodā un par autorizēto nosaukumu lietots tulkojums latviešu valodā.

Identitāte	Apraksts	Saistība	Kontrole
Autorizētais nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde Entītijas veids: Organizācija Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000 Institūcijas veids: 001 Institūcija LNA nozare: 022 Sociālā aizsardzība, darbs			
Datējumi ▶			
Noteikumi vai tradīcijas: I JPAD			
Citi autorizētie nosaukumi ▼			
Nosaukuma veids: Paralēlais nosaukums Nosaukums: The Social Service Board Noteikumi un tradīcijas: I JPAD Nosaukuma valoda: Angļu Nosaukuma rakstība: Latīņu alfabēts Datējums: 04.11.2004 - 30.09.2009			

Piemēram:

Rīgas Ekonomikas augstskolas paralēlais nosaukums ir *Stockholm School of Economics in Riga*, tas noteikts likumā par šīs augstskolas izveidi.

Latvijas PSR Iekšlietu tautas komisariāta paralēlais nosaukums *Народный комиссариат внутренних дел Латвийской ССР* lietots oficiālajā dokumentācijā, kā arī likumdošanā.

Paralēlais nosaukums rakstāms atbilstoši konkrētās valodas gramatikas un pareizrakstības likumiem un valodas pierakstā izmantotajiem apzīmējumiem.

Personu autorizētajos nosaukumos „Paralēlais nosaukums” ievadāms, lai norādītu personas vārda un uzvārda rakstību svešvalodās, ja persona ar šīm vārda pieraksta formām pazīstama, kā arī pieraksts svešvalodā ir personas vārds un uzvārds oriģinālvalodā. Tāpat personas vārdu un uzvārdu norāda, ja tā rakstība plaši pazīstama citā¹⁴ ortogrāfijā, piemēram, publikācijās un tml.

Piemēram:

Heinrihs Fricis Rūsis publicējies dažādos laikrakstos, vārda un uzvārda pieraksts vecajā ortogrāfijā - *Heinrichs Rhusis*. Pēc šī vārda un uzvārda pieraksta iespējama meklēšana dažādos informācijas resursos, piemēram Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitalizēto laikrakstu datu bāzē.

5.1.3.2. Citiem noteikumiem atbilstoša standartizēta nosaukuma forma

Mērķis

Norādīt organizācijas, personas vai dzimtas standartizētas nosaukuma formas, kas veidotas atbilstoši citiem noteikumiem, nekā nosaukuma autorizētā forma. Tas var veicināt autoritatīvo ierakstu apmaiņu starp dažādām profesionālajām organizācijām.

Noteikums

Šajā sadaļā norāda visu entītiju standartizētās nosaukuma formas, kuras izveidotas atbilstoši citām tradīcijām vai noteikumiem.

The screenshot displays a web application interface. On the left is a navigation menu with various categories like 'Lietas', 'Paraugshēmas', 'Lietvedības dokumenti', 'Uzdevumi', 'Sēdes', 'Kontakti', 'Iestādes', 'Autoritatīvie ieraksti', 'Klasifikatori', 'Atskaites', 'Pieņemšanas-nodošanas akti', 'Glabājamo vienību pieņemšanas', 'Glabājamo vienību izsniegšanas pieprasījumi', 'Glabājamo vienību aprite', 'Esības pārbaudes', 'Meklēšanas saraksti', 'Glabātavas', 'Glabājamās vienības', 'Paziņojumi', 'Izveidotie restaurācijas pieprasījumi', and 'Sapemtie restaurācijas pieprasījumi'. The main area shows a record view for 'Identitāte' with tabs for 'Apraksts', 'Saistība', and 'Kontrolē'. The record details include: 'Autorizētais nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde', 'Entitijas veids: Organizācija', 'Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000', 'Institūcijas veids: 001 Institūcija', and 'LNA nozare: 022 Sociālā aizsardzība, darbs'. Below this are sections for 'Datējumi', 'Noteikumi vai tradīcijas: I JPAD', and 'Citi autorizētie nosaukumi'. The 'Citi autorizētie nosaukumi' section contains: 'Nosaukuma veids: Citiem noteikumiem atbilstoša standartizēta nosaukuma forma', 'Nosaukums: Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde', 'Noteikumi un tradīcijas: I JPAD', 'Nosaukuma valoda: Latviešu', 'Nosaukuma rakstība: Latīņu alfabēts', and 'Datējums: 04.11.2004 - 30.09.2009'.

¹⁴ Piemēram - latviešu valodas vecā ortogrāfija.

Citiem noteikumiem atbilstošas standartizētās nosaukuma formas ir:

1. Entītijas nosaukuma/vārda uzvārda pieraksts atbilstoši latviešu valodas gramatikas likumiem, ja autorizētā nosaukuma forma atšķiras;

Piemēram:

Autorizētais nosaukums: *Latvijas valsts meži, akciju sabiedrība*

Citiem noteikumiem atbilstoša standartizēta nosaukuma forma: *Akciju sabiedrība „Latvijas valsts meži”*

2. Atbilstošs entītijas pieraksts Latvijas Nacionālās bibliotēkas Autoritatīvo ierakstu datu bāzē. Nosaukums pierakstāms precīzi, tādā formā, kā tas redzams datu bāzē¹⁵;

Piemēram:

Atsauce uz Jāzepa Vītola autorizētā nosaukuma pierakstu LNB kopkatalogā: Vītols, Jāzeps, 1863-1948

3. Atbilstošs dokumentu autora pieraksts datu bāzē "Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs".¹⁶
4. Atbilstošo nosaukuma pierakstu LNA struktūrvienību datu bāzēs, fondu rādītājos un tml. uzzīņu sistēmās. Tas attiecas arī uz arhīvos iedibināto tradīciju par augstākstāvošās iestādes pierakstu nosaukumā:

Piemēram:

Autorizētais nosaukums: *Liesma, izdevniecība*, autorizētajā ierakstā kā papildus uzzīņu norāda ierakstīto nosaukumu Latvijas Valsts arhīva datu bāzē „Fondi” - Valsts uzņēmums „Izdevniecība „Liesma””.

Laukā „Citi autorizētie nosaukumi” visiem ierakstiem norāda:

1. Sadaļā „Noteikumi vai tradīcijas” izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora. Šajā gadījumā norāda noteikumus vai tradīcijas, saskaņā ar kurām nosaukums ir izveidots.
2. Sadaļā „Nosaukuma valoda” norāda valodu, kurā ir konkrētais nosaukums. Darbinieks izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora.
3. Sadaļā „Nosaukuma rakstība” norāda rakstību, kurā ir konkrētā nosaukuma pieraksts. Darbinieks izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora.
4. Sadaļā „Datējums” norāda konkrētu datējumu laika posmam, kurā konkrētais nosaukuma pieraksts lietots. Ja precīzs datējums nav zināms, pieraksta aptuveno datējumu. Informācijas sistēma pieļauj datējumā norādīt tikai gadu.

5.1.4. Citi nosaukumi

Mērķis

Norādīt organizācijas, personas vai dzimtas citas nosaukuma formas, kas nav attēlotas citos elementos Identitātes zonā.

Noteikums

Laukā ieraksta citas nosaukuma formas, pēc kurām entīcija var būt pazīstama.

Nosaukuma pierakstam klasifikatorā „*Nosaukuma veids*” lieto tikai vērtību „Cita nosaukuma forma”.

¹⁵ Skatīt: https://lira.lanet.lv/YD5167Y6S36HX7HKMNEI1EMNH1BDIX8YCB42PD456A4V63BP15-05108?func=find-b-0&local_base=inc10 [Skat.23.01.2014.]

¹⁶ Skatīt: <http://www.nmkk.lv/> [Skat. 23.01.2014.]

Citi nosaukumi autorizētajā nosaukumā var būt:

1. organizācijas, institūcijas vai uzņēmuma iepriekšējie nosaukumi, ja darbības laikā notikusi to maiņa¹⁷.
Gadījumos, kad autoritatīvā nosaukumā, kura statuss ir „Apstiprināts” jāveic izmaiņas, darbinieks nospiežot pogu „Labot” labo nosaukumu. Iepriekšējais nosaukums automātiski ielasās sadaļā „Citi nosaukumi”.¹⁸
2. organizācijas, institūcijas vai uzņēmuma esošie un iepriekšējie izmantotie akronīmi.¹⁹

Citi nosaukumi ▼

Nosaukuma veids: Cita nosaukuma forma Nosaukums: Sociālās palīdzības fonds Noteikumi un tradīcijas: I JPAD Nosaukuma valoda: Latviešu Nosaukuma rakstība: Latīņu alfabēts Datējums: 06.06.1996 - 03.11.2004
Nosaukuma veids: Cita nosaukuma forma Nosaukums: SPF Noteikumi un tradīcijas: I JPAD Nosaukuma valoda: Latviešu Nosaukuma rakstība: Latīņu alfabēts Datējums: 06.06.1996 - 03.11.2004
Nosaukuma veids: Cita nosaukuma forma Nosaukums: SPP Noteikumi un tradīcijas: I JPAD Nosaukuma valoda: Latviešu Nosaukuma rakstība: Latīņu alfabēts Datējums: 04.11.2004 - 30.09.2009

3. Atšķirīgs personas vārda un/vai uzvārda pieraksts, piemēram, uzvārds ar iniciāli, dažādi saīsinājumi, pievārdi, tēvavārdi un tml.
Vārda, uzvārda pieraksta versijas svarīgas tad, ja tās izmantotas dokumentos, publikācijās, autogrāfos un tml. Ja šādu versiju nav – tās nav nepieciešams izveidot;

Piemēram:

Raiņa pseidonīma versija - *Jānis Rainis*

4. Atšķirīgs personas vārds/uzvārds, piemēram, uzvārda vai vārda maiņas gadījumā, t.sk. pirmslaulību uzvārds;

Piemēram:

Aspazijas vārds, uzvārds pēc laulībām ar Raini – *Elza Pliekšāne*, kā arī pirmslaulību vārds, uzvārds - *Johanna Emīlija Lizete Rozenberga*
Leva Trocka īstais vārds - *Leiba Bronšteins*

5. Personas pseidonīmi, iesaukas un segvārdi²⁰.

¹⁷ Gadījumos, kad jāveido jauns autoritatīvais ieraksts, saskaņā ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas 15.10.2007. „Kārtība, kādā valsts arhīvu sistēmas iestādes veic arhīva dokumentu fondēšanu un fondu nosaukuma veidošanu” 3.daļu, starp šiem ierakstiem izveidojama sasaiste.

¹⁸ Tas pats attiecas uz izmaiņām personu uzvārdos un vārdos.

¹⁹ Akronīms - no vairāku vārdu sākuma burtiem veidots nosaukums.

Jānorāda arī gadījumā, ja tie lietoti arī kā autoritatīvais nosaukums, lai sekmētu ierakstu meklēšanu;

Piemēram:

Jāņa Lutera²¹ segvārds – *Bobis*
Imanta Kalniņa iesauka – *ImKa*

6. Personas laicīgais vai pilsoniskais vārds un uzvārds, ja tas mainīts amata pienākumu dēļ;

Piemēram:

Pāvesta Jāņa Pāvila II laicīgais vārds, uzvārds - *Karols Juzefs Vojtila*

7. Dižciltības un valdnieku, aristokrātijas un reliģisko titulu pieraksts kopā ar vārdu un uzvārdu/-iem;

Piemēram:

*Ar Dieva žēlastību Livonijā, Kurzemes un Zemgales hercogs Gothards Ketlers
Romas Katoļu Baznīcas Rīgas arhibīskaps – metropolīts Zbigņevs Stankevičs*

8. Zinātniskās vai citas profesionālās darbības tituli (t.sk. zinātniskie grādi) kopā ar personas vārdu un uzvārdu;

Piemēram:

Dr.hist., profesors Andrejs Vasks

9. Goda nosaukumi kopā ar personas vārdu un uzvārdu.

Piemēram:

*Rēzeknes Goda pilsonis Jānis Streičs;
Latvijas Universitātes Goda doktors Jānis Stradiņš;
Sociālistiskā Darba Varone Lilita Bērziņa
Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks Andrejs Eglītis*

Laukā „*Citi nosaukumi*” visiem ierakstiem norāda:

1. Sadaļā „Noteikumi vai tradīcijas” izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora. Šajā gadījumā norāda noteikumus vai tradīcijas, saskaņā ar kurām nosaukums ir izveidots.
2. Sadaļā „Nosaukuma valoda” norāda valodu, kurā ir konkrētais nosaukums. Darbinieks izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora.
3. Sadaļā „Nosaukuma rakstība” norāda rakstību, kurā ir konkrētā nosaukuma pieraksts. Darbinieks izvēlas atbilstošo vērtību no klasifikatora.
4. Sadaļā „Datējums” norāda konkrētu datējumu laika posmam, kurā konkrētais nosaukuma pieraksts lietots. Ja precīzs datējums nav zināms, pieraksta aptuveno datējumu. Informācijas sistēma pieļauj datējumā norādīt tikai gadu.

5.1.5. Organizāciju identifikatori

---

²⁰ Segvārds – personvārds, ko maskēšanās nolūkā lieto īstā personvārda vietā, lai piedalītos pret valsts varu vērsta vai noziedzīgā darbībā.

²¹ Lutens Jānis (1883 – 1938) latviešu sociāldemokrāts, profesionāls revolucionārs. Boļševiku partijas uzdevumā veica banku aplaupīšanu un ieroču iegādi ārzemēs, vēlāk Kominternes darbinieks.

Mērķis

Sniegt ciparu vai burtu un ciparu identifikatorus organizāciju entītiiju identificēšanai.

Noteikums

Ja iespējams, norāda organizācijas oficiālo numuru vai citu identifikatoru un sniedz atsauci uz sistēmu, pēc kuras tas piešķirts.

Sistēmā darbinieks izvēlas atbilstošo klasifikatora vērtību (kas ir atsauce uz konkrētu identifikācijas sistēmu) un sadaļā „Identifikators” ieraksta vai iekopē šīs sistēmas kodu.

Organizāciju identifikatori ▼
Identifikatora reģistrs: LNA uzraudzībā esošo institūciju identifikators (fondraža kods) Identifikators: 20.016
Identifikatora reģistrs: NACE nozare Identifikators: L75.12

Sistēmā ir šādas atsauces uz identifikācijas kodu sistēmām:

1. LNA uzraudzībā esošo institūciju identifikators (fondraža kods) – ir kods, kas lietots uzraudzības iestāžu identificēšanai arhīvu iekšējās informācijas sistēmās, Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības departamenta lietotie kodu rakstāmi bez īpašuma piederības norādes nelietojot atstarpes.

Piemēram:

2-20.056 pierakstāms – 20.056

2. Valsts ieņēmumu dienesta ar PVN²² apliekamo personu reģistra identifikators²³.

Piemēram:

Akciju sabiedrības „Latvenergo” identifikators – LV40003032949

3. Sabiedrisko organizāciju reģistra identifikators – likvidētām biedrībām un organizācijām līdz 2004.g.
4. Biedrību un nodibinājumu reģistra identifikators

Piemēram:

Rīgas Latviešu biedrības reģistrācijas Nr. B00177

5. Politisko partiju reģistra identifikators

Piemēram:

Reformu partijas reģistrācijas Nr. PP000087

6. Profesionālo un radošo organizāciju reģistra identifikators²⁴.

²² PVN – pievienotās vērtības nodoklis.

²³ Skatīt *Lursoft* datubāzi, tāpat biedrībām un politiskajām partijām.

²⁴ Uztur Kultūras ministrija. Skatīt: <http://www.km.gov.lv/lv/starpnzares/lidzdaliba/registrs.html> [Skat. 24.01.2013]

Piemēram:

Starptautiskā Teātra institūta Latvijas centra reģistrācijas Nr.13

7. Eiropas Savienības Pārredzamības reģistra identifikators²⁵

Piemēram:

Latvijas Zivrupnieku savienības reģistrācijas Nr. 577718012674-19

8. Izglītības un zinātnes ministrijas uzturētie reģistri (augstskolu, izglītības iestāžu un zinātnisko institūciju)²⁶

Piemēram:

Fizikālās enerģētikas institūta reģistrācijas Nr.181044

9. Ārstniecības iestāžu reģistra identifikators²⁷

Piemēram:

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Iekšlietu ministrijas poliklīnika” reģistrācijas Nr. 010054109

10. Reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistra identifikators²⁸

Piemēram:

Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas reģistrācijas Nr. 90000159994

11. NACE nozare – klasifikācijas identifikators, kas lietots arhīvu informācijas sistēmās.

12. LVVA nozare - klasifikatora vērtības, kas lietotas Latvijas Valsts Vēstures arhīva informācijas sistēmās, manuālajos katalogos.

Identifikatoru reģistrs automātiski tiek uzrādīts tikai entītijai „Organizācija” .

5.1.6. Saistītie fondi

Šajā sadaļā tiek uzrādītas apraksta vienības (fonda līmenī), kurām piesaistīts konkrētais autoritatīvais ieraksts.

5.2. Apraksta zona

Šajā zonā apraksta entītijai (organizācijas, personas vai dzimtas) vēsturi, nozīmi, kontekstu un aktivitātes.

5.2.1. Vēsture

---

²⁵ Uztur Eiropas Savienība. Skatīt:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/search.do?locale=lv&reset=> [Skat. 24.01.2013]

²⁶ Skatīt :<http://izm.izm.gov.lv/registri-statistika.html> [Skat. 24.01.2014]

²⁷ Uztur Veselības inspekcija. Skatīt: <http://vi.gov.lv/lv/air> [Skat. 24.01.2014]

²⁸ Uztur Lursoft.

Mērķis

Sniegt konspektīvu organizācijas, personas vai dzimtas vēsturi.

Noteikums

Darbinieks hronoloģiski pieraksta galvenos aprakstāmās entītijas dzīves notikumus, aktivitātes, sasniegumus un/vai nozīmi. Tas var ietvert informāciju par dzimumu, tautību, ģimeni un reliģisko vai politisko piederību. Aprakstā, kur vien iespējams, stāstījumu papildina ar datējumu.

Autoritatīvo ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000			
Nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde			
Statuss: Projekts			
Izveidošanas datums: 22.01.2014			
Identitāte	Apraksts	Saistība	Kontrole
Vēsture			
26.10.1995. Latvijas Republikas Saeima pieņēma likumu Par Sociālo palīdzību, kas noteica valstij uzlikto pienākumu sociālās palīdzības sniegšanā administrēšanu ar Sociālās palīdzības fonda starpniecību. 06.06.1996. Ministrs uzdeva Labklājības ministrijai izveidot iestādi – Sociālās palīdzības fonds. 21.06.1996. Labklājības ministrija uzsāka tās pakļautības iestādes „Sociālo iestāžu servisa centrs” reorganizāciju un valsts civildienesta iestādes - „Sociālās palīdzības fonds” un bezpeļņas organizāciju valsts uzņēmuma “Sociālo iestāžu servisa centrs” izveidi. Sociālās palīdzības fonds darbojās Labklājības ministrijas pārraudzībā un visas valsts teritorijā. 01.07.1996. Sociālās palīdzības fonds uzsāka faktisko darbību. Fondu vadīja izpilddirektors, kuru amatā iecēla labklājības ministrs. Lai nodrošinātu sociālajā palīdzībā ieinteresēto pušu līdzdalību, tika izveidota Sociālās palīdzības fonda padome, kuru apstiprināja uz trim gadiem. Fonda padomes personālsastāvu pēc attiecīgo ministriju un sabiedrisko organizāciju priekšlikuma un padomes nolikumu apstiprināja Ministru kabinets. Fonda padomē ietilpa: divi Labklājības ministrijas, viens Finanšu			

Skaidrojums

Ir jāatceras, ka sastādot autoritatīvo ierakstu, informācija, kuru bija pierasts atveidot nestrukturēti vēsturiskajā izziņā, šajā gadījumā jāsadala vairākos blokos. Īpaša uzmanība jāpievērš vēsturiskās daļas nošķiršanai no funkcijām un struktūras atveidei.

Teksts jāsadāda **iespējami konspektīvi**, bet tā, lai lasītājs saprot teksta jēgu. Plašāks izvērsums par fondradi jānorāda Fonda līmeņa aprakstā.

Ja **institūcija** beigusī pastāvēt (persona mirusi), tekstu raksta pagātnes formā. Institūcijām, kuras pastāv (personas dzīvas) datus, kas aktuāli arī tagadnē, raksta tagadnes formā.

Aprakstot institūciju, sadaļā „Vēsture” nav nepieciešams minēt institūcijas tiesisko statusu reglamentējušos dokumentus, šāda veida informācija jāraksta sadaļā „Tiesiskais statuss”.

Aprakstot iestādes vēsturi, šajā sadaļā var minēt galvenos uzdevumus, taču funkcijas, kas noteiktas normatīvajos aktos, jāieraksta sadaļā „Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes”.

Izņēmums ir **personu dzīves** apraksts, kurā hronoloģiski jānorāda galvenie notikumi personas dzīvē: dzimšana, mācības, darba gaita, laulības, bērni. Ja šī informācija attēlota vēstures sadaļā, tā strukturālā veidā jāsakārto un jānorāda arī sadaļā „Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes”, kā arī sadaļā „Iekšējā struktūra/ ģenealoģijā”. Tas pats attiecināms arī uz dzimtu aprakstiem.

Ja kādas personas dzīves apraksta neatņemama sastāvdaļa ir tās radītie autordarbi, vēstures aprakstā iespējams minēt pašus nozīmīgākos darbus. Plašāks izvērsums pieļaujams dokumentu aprakstīšanas šķirklis, ja aprakstāmā entītijā ir fondradis.

Jāatceras, ka lasītājs var apskatīt jebkuru sadaļu atsevišķi, tādēļ informāciju nepieciešams strukturēt un ierakstīt konkrētajās sadaļās arī tad, ja tā atkārtojas.

Piemēram:

Vēstures ieraksts autoritatīvajam ierakstam „**Rūsis, Heinrihs Fricis**”

12.08.1880. dzimis Kursīšu pagastā „Mucenieku Kalniņu” mājās. Tautība – latvietis, konfesionālā piederība – luterānis. Pabeidzis Kursīšu pamatskolu.
1895 – 1998 apmeklēja Irlavas skolotāju semināru, izstājās no 3.klases.
1899 – 1901 pabeidza Baltijas skolotāju semināru Kuldīgā iegūstot tautskolotāja tiesības.
1901 – 1902 strādāja par skolotāju Skrundas draudzes skolā.
1902 – 1904 bija mājskolotājs Kursīšu pagastā.
1904 - kā eksternis pabeidza Jelgavas ģimnāziju un iestājās Tērbatas universitātes Juridiskajā fakultātē, uzņemts latviešu korporācijā „*Lettonia*”.
1906 - Saldū salaulājās ar Elizabeti Vilhelmīni Martu Feldmani. Iestājās Latviešu konstitucionālo demokrātu partijā.
1907 - piedzima dēls - Armīns Frīdrihs Jānis.
1909 - beidza Tērbatas universitātes Juridisko fakultāti un uzsācis darbu kā zvērināta advokāta F. Alberta palīgs. Bijis Latviešu konstitucionāli demokrātiskās partijas dienas laikraksta „*Latvija*” redaktors un publikāciju autors.
1912 - izbeidza darbību Latviešu konstitucionāli demokrātiskajā partijā un laikraksta „*Latvija*” redaktora amatā, publicējis rakstus laikrakstos „*Latvija*” un „*Dzimtenes Vēstnesis*” par tiesību jautājumiem.
05.03.1912. piedzima meita – Velta Marija.
10.06.1915. tika apstiprināts par Rīgā praktizējošu pilntiesīgu zvērinātu advokātu.
1915 - kopā ar Rīgas apgabaltiesas iestādēm evakuējās uz Tērbatu, kur darbojās Latviešu bēgļu palīdzības komitejas Juridiskā biroja vadītāja amatā un Tērbatas domē. Publicēja rakstus Latviešu bēgļu apgādāšanas Centrālās komitejas „*Bēgļu kalendārā*”.
07.05.1917. Kurzemes guberņas latviešu bēgļu kongresā ticis ievēlēts par Kurzemes guberņas pagaidu vicekomisāru.
29.11.1917. Latviešu pagaidu nacionālās padomes dibināšanas sapulcē Valkā ievēlēts Satversmes projekta izstrādāšanas komisijā.
1918.gada aprīlī ar ģimeni atgriezās Rīgā.
1919.gada janvārī uzsāka darbu Padomju Latvijas Tieslietu tautas komisariātā par Aizstāvju kolēģijas darbveža palīgu.
1919.gada maijā pēc vācu okupācijas atsāka advokāta praksi. Latviešu korporācijas izvirza par pārstāvi izlīguma sarunām starp A. Niedras un Pagaidu valdību. Turpina zvērināta advokāta praksi.
22.12.1919 - 02.01.1920 Kara virstiesas loceklis. Piedalījies t.s. „Niedras valdības prāvās” kā apsūdzēto aizstāvis.
1919 – 1921 Izglītības ministrijas juriskonsults.
1920 – 1922 darbojies Kristīgi nacionālajā partijā.
1928 - ticis ievēlēts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas virsvaldes viceprezidenta amatā.
1929 - Latviešu zemnieku savienības biedrs. Aktīvi publicējis rakstus laikrakstā „*Svētdienas Rīts*”.
01.03.1935 tika ievēlēts par Latvijas Zvērinātu advokātu padomes loekli.
14.08.1935 tika iecelts par Rīgas Latviešu biedrības valdes loekli.
1936 – 1937 bijis žurnāla „*Mūsu Īpašums*” redaktors un rakstu autors.
03.04.1940 ievēlēts par advokatūras pārstāvi valsts Galvenajā nodokļu komisijā.
Pēc Latvijas okupācijas 17.06.1940, 09.08.1940 apcietināts un apsūdzēts par naidīgu attieksmi pret strādnieku šķiru un revolucionāro kustību. Atrodas apcietinājumā Centrālcietumā Rīgā.
1941.g. sākumā etapēts uz Krievijas FPSR.
1941.g. 25.martā vai 25.aprīlī – miris.

5.2.2. Vietas

Mērķis

Norādīt galvenās vietas un/vai jurisdikcijas, kur organizācija, persona vai dzimta atradās, dzīvoja, uzturējās vai bija kā savādāk saistīta.

Noteikums

Sadaļā „Vietas” darbinieks ieraksta galvenās vietas(u)/jurisdikcijas(u) nosaukumu, kopā ar saistības veidu un datējumu.

Vieta šajā gadījumā saprotama kā ģeogrāfiska vai administratīva vienība.

Vietu klasifikatorā jāizvēlas atbilstošā vērtība konkrētajā laika posmā (piemēram, administratīvo vienību apzīmējumi), tāpat lietojams attiecīgais ģeogrāfiskais nosaukums, kas lietots aprakstāmajā laika periodā.

Vietvārdu pieraksts veicams atbilstoši Valsts valodas centra 07.05.2003. ieteikumiem „Par ciemu, viensētu, ēku un citu vietu nosaukumu (vietvārdu) veidošanu, rakstību un lietošanu oficiālos dokumentos”.²⁹

Piemēram:

Cieceres ezers, Otaņķu ciems, Zaļais krogs, Slokas miests, Aizpute un tml.

Vietvārdi pievienojami personas autoritatīvajam ierakstam, lai norādītu dzimšanas, miršanas un citas svarīgākās vietas, kas saistītas ar personas darbību. Tāpat, ja nepieciešams var norādīt konkrētas vietas, kur personai vai dzimtai bijuši īpašumi, vai kā citādi īstenota jurisdikcija.

Ja entītijas darbības laikā vieta mainījusi nosaukumu vai teritoriālo piederību, tas jāatspoguļo šajā sadaļā.

Piemēram:

Slokas celulozes un papīra fabrika (1896 – 1994) 1896. – 1959.g. atradās Slokā (pilsētā), bet 1959. – 1994.g. Jūrmalā (1959.g. Slokas pilsētu pievienoja Rīgas Jūrmalai). Šādā gadījumā veidojami divi vietu ieraksti ar atšķirīgu datējumu, papildus tam, jāpievieno arī šo pilsētu teritoriālā piederība – Vidzemes guberņa, Latvijas Republika, Latvijas PSR, Ostlande, Latvijas PSR, Latvijas Republika. Nosaukumi jākārtoti administratīvi hierarhiskā un hronoloģiskā secībā.

Katrai administratīvajai vienībai un tās iedalījumam veidojams atsevišķs ieraksts.

Vienā ierakstā **nedrīkst** apvienot vairākus administratīvi teritoriālo vienību iedalījumus vai apvienot vairākus ģeogrāfiskus nosaukumus.

Piemēram:

Nedrīkst veidot ierakstus vienā vietas ieraksta sadaļā „*Nosaukums*” apvienojot dažādus administratīvi teritoriālā iedalījuma līmeņus – *Latvijas PSR, Stučka* vai *Rīga, Pēterburgas priekšpilsēta* vai *Kurzeme, Abava* un tml.

Skaidrojums

Sadaļa „*Vietas*” autoritatīvajam ierakstam ir pieejas punkts, tas nozīmē, ka pēc šī kritērija lietotājs var sameklēt autoritatīvos ierakstus pēc ģeogrāfisku vai administratīvu vienību nosaukumiem. Ja vienas ģeogrāfiskas vai administratīvas vietas viens un tas pats nosaukums tiks pierakstīts dažādi, lietotājs nevarēs atrast nepieciešamo informāciju, jo nevarēs uzminēt visus iespējamus nosaukuma pieraksta variantus.

Veidojot sadaļu „*Vietas*” principā tiek veidota administratīvi teritoriālo un ģeogrāfisko vienību datu bāze, tādēļ gan sistematizācijai, gan pierakstam jābūt unificētam.

Mūsdienu valstu nosaukumus pieraksta atbilstoši Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisijas 21.03.2006 lēmumā „Par pasaules valstu un teritoriju nosaukumiem latviešu valodā” noteiktajam īsajam valsts nosaukumam (skatīt

²⁹ Skatīt: <http://likumi.lv/doc.php?id=75352> [Skat.24.01.2014.]

pielikumu Nr.2).³⁰ Vēsturiskos valstu, teritoriju un tml. nosaukumus pieraksta atbilstoši tradīcijai.

Lai izveidotu vietas ierakstu, darbinieks sadaļā „Vietas” lauku „Veids” aizpilda izvēloties atbilstošo vērtību no klasifikatora „Vietu veidi” (klasifikatoru skatīt pielikumā Nr.3). Vietas veids ir attiecīgais administratīvi teritoriālās vienības vai ģeogrāfiskā apzīmējuma nosaukums.

Lauku „Nosaukums” aizpilda, ievadot konkrētās vietas precīzu nosaukumu. Izmanto oficiālo apzīmējumu, kas lietots attiecīgajā laika periodā.

Lauku „Datējums no... līdz” aizpilda, norādot vietas saistības ar autoritatīvo ierakstu precīzu datējumu.

Lauku „Datējums” aizpilda, norādot vietas saistības ar autoritatīvo ierakstu aptuveno datējumu.

Lauku „Apraksts” aizpilda, ierakstot skaidrojumu par konkrētā autoritatīvā ieraksta saistību ar konkrēto administratīvo vietu vai ģeogrāfisko objektu.

Vietas ▼
<p>Veids: Valsts Nosaukums: Latvijas Republika Datējums: 06.06.1996 - 31.07.2009 Apraksts: Sociālo pakalpojumu pārvaldes darbības sfēra aptver visu valsts teritoriju.</p>
<p>Veids: Republikas pilsētas Nosaukums: Rīga Datējums: 06.06.1996 - 31.07.2009 Apraksts: Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā atrašanās vieta.</p>
<p>Veids: Iela Nosaukums: O. Vācieša iela 4 Datējums: 06.06.1996 - 31.01.2005 Apraksts: Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā adrese.</p>
<p>Veids: Iela Nosaukums: Kurbada iela 2 Datējums: 01.02.2005 - 31.07.2009 Apraksts: Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā adrese.</p>

³⁰ Skatīt: <https://www.vestnesis.lv/?menu=doc&id=140081> [Skat.24.01.2014.]

5.2.3. Tiesiskais statuss

Mērķis

Norādīt organizācijas un personas tiesisko statusu, kā arī tiesisko avotu, kas nosaka organizācijas, personas vai dzimtas varu, funkcijas, atbildību vai darbības sfēru, ieskaitot teritoriālo.

Noteikums

Norāda organizācijas tiesisko statusu un, kur tas iespējams, atsauci uz konkrētu normatīvo aktu, ar kuru statuss piešķirts, norādot datējumu. Personai norāda tiesisko statusu, pilnvaras un to datējumu. Ja iespējams, norāda arī atsauci uz konkrētu lēmumu vai dokumentu, ar kuru statuss piešķirts.

Norāda dokumentus, likumus, noteikumus vai privilēģijas, kas nosaka tiesisko pamatu aprakstāmās entītijas varai, funkcijām un atbildībai, un informāciju par jurisdikciju(ām) un datējumu, kad pilnvarojums stājies spēkā vai mainīts.

Skaidrojums:

Tiesiskais statuss ir juridisko pazīmju kopums, kas nosaka attiecīgās institūcijas vietu lomu, kompetenci, to apjomu un realizācijas kārtību. Personai tas var būt tiesību akts, ar kuru tai piešķirtas īpašas tiesības īstenot administratīvo, tiesu vai kādu citu varu konkrētā teritorijā. Tāpat šeit var norādīt aktus, kas personai, dzimtai piešķirūši kādu īpašu lomu sabiedrībā.

Tiesiskais statuss ▼
06.06.1996 – 03.11.2004 Likuma „Par sociālo palīdzību” 45., 48.pants. Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.196 „Sociālās palīdzības fonda nolikums”. 06.06.1996. Ministru kabineta rīkojums Nr.212 „Par Sociālās palīdzības fondu un bezpeļņas uzņēmumu „Sociālo iestāžu centrs”. Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.197 „Sociālās palīdzības fonda padomes nolikums”. Ministru kabineta 30.03.2004. noteikumi Nr.200 „Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”. 21.06.1996. Labklājības ministrijas rīkojums Nr.172 „Par valsts iestādes „Sociālo iestāžu servisa centrs” reorganizāciju”.
04.11.2004. – 31.07.2009.

5.2.4. Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes

Mērķis

Norādīt organizācijas, personas vai dzimtas funkcijas, nodarbošanos vai veiktās aktivitātes .

Noteikums

Laukā norāda aprakstāmās entītijas funkcijas, nodarbošanos un veiktās aktivitātes, ja nepieciešams, kopā ar datējumu. Ja nepieciešams, apraksta funkcijas, nodarbošanos un aktivitāšu būtību.

Iestādēm (kopš 04.05.1990.) jānorāda ar normatīvo aktu piešķirtās funkcijas, uzskaitot konkrēti katru no tām.

Ja funkcijas vai uzdevumi laika gaitā mainījušies, veiktās funkcijas norādāmas hronoloģiskā secībā.

T.s. „vēsturiskajām” iestādēm veiktās funkcijas norāda konspektīvi konkrēti uzskaitot un numurējot nevis brīvā tekstā.

Personu un dzimtu aprakstos iespējami konspektīvi norāda galvenās personas nodarbošanās, ja nepieciešams, var uzskaitīt ieņemtus amatus, taču tad, ja iespējams, jānorāda datējums, kad konkrētais amats ieņemts.

Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes ▼

06.06.1996 – 03.11.2004
Pilda valsts pienākumus un īsteno valsts līdzdalību sociālās palīdzības sniegšanā un sniedz metodisko palīdzību sociālās palīdzības institūcijām.
Apsaimnieko valsts līdzekļus, kuri paredzēti sociālajai nodrošināšanai un sociālajiem pabalstiem, līdzekļus, kas gūti no fonda iesaistīšanās uzņēmējdarbībā, un citus ienākumus. Sociālās palīdzības fondam piešķirtas tiesības uz laiku brīvos līdzekļus ieguldīt rentablās investīcijās, izņemot valsts budžeta līdzekļus.

Funkcijas:
1) likumā „Par sociālo palīdzību” noteikto sociālās palīdzības maksājumu izmaksu nodrošināšana;
2) sociālajai palīdzībai paredzētos valsts budžeta līdzekļu sadalīšana programmām; sociālās un profesionālās rehabilitācijas un aprūpes pasākumi, rehabilitācijas līdzekļu un kompensatoru ierīču iegāde, invalīdiem paredzēto transportlīdzekļu iegāde, uzturzinājumu iegāde, sociālo pabalstu izmaksa, uzturēšanas izdevumu segšana valsts sociālās palīdzības iestādēs, invaliditātes noteikšana un arrodagnostika, konsultāciju nodrošināšana sociālās palīdzības jautājumos un citi atbilstoši mērķi;

5.2.5. Iekšējā struktūra/genealoģija

Mērķis

Aprakstīt un/vai attēlot organizāciju iekšējo struktūru vai dzimtas genealoģiju.

Noteikums

Laukā apraksta organizācijas iekšējo struktūru un norāda struktūras izmaiņu datējumu, ja tās ir nozīmīgas, lai saprastu organizācijas darbību.

Iekšējā struktūra/genealoģija ▼

Sociālās palīdzības fonda (SPF) struktūra 23.10.1996 :

1. Vadība;
2. Grāmatvedības uzskaites un atskaites daļa;
3. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa;
4. Kontroles un pārraudzības daļa;
5. Saimniecības sektors.

SPF struktūra 06.05.1998 :

1. Vadība;

Datne	Datnes apraksts
SPF_shema_04_02_2003.pdf	Sociālā Palīdzības fonda struktūras shēma 2003 - 2004
SPP_shema_01_12_2004.pdf	Sociālo pakalpojumu pārvaldes struktūras shēma 2004 - 2008
SPP_shema_26_05_2008.pdf	Sociālo pakalpojumu pārvaldes struktūras shēma 2008 - 2009

Personu aprakstos genealoģijas ziņas neiekļauj, izņemot gadījumus, kad darbinieks īpaši vēlas iekļaut šos datus, lai varētu gūt priekšstatu par personas darbību.

Apraksta dzimtas genealoģiju (piemēram, izmantojot dzimtas koku), attēlojot dzimtas locekļu iekšējās attiecības, norādot atbilstošo datējumu.

Informāciju šajā sadaļā var attēlot grafiski. Šajā gadījumā darbinieks sistēmā augšupielādē datni. Datnes aprakstā jāiekļauj informācija par dokumenta saturu un satura datējumu. Vēlams izvēlēties datnes formātu - *Portable Document Format* (PDF) vai tā versijas: PDF/A-1, PDF/A-2, PDF/A-3.

5.2.6. Vispārējais konteksts

Mērķis

Sniegt nozīmīgu informāciju par vispārējo sociālo, kultūras, ekonomisko, politisko un/vai vēsturisko kontekstu, kādā organizācija, persona vai dzimta darbojās, dzīvoja vai bija aktīva.

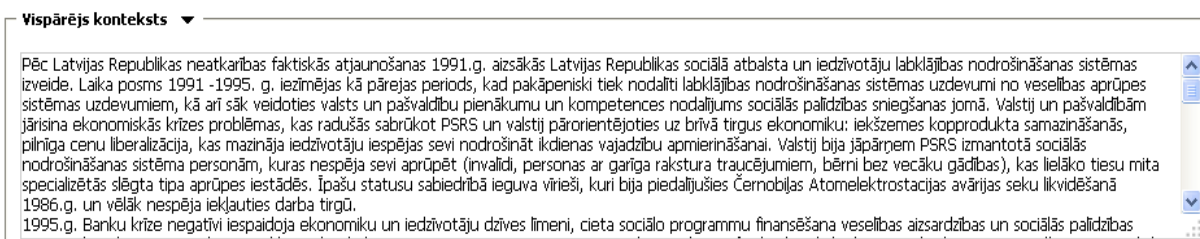
Noteikums

Laukā darbinieks sniedz nozīmīgu informācija par sociālo, kultūras, ekonomisko, politisko un/vai vēsturisko kontekstu, kurā aprakstāmā entītija darbojās. Konteksta apraksts atkarīgs no entītijas darbības jomas, kā arī laika perioda. Apraksts nedrīkst būt nesaistīts ar entītiju, kā arī pārāk plaši izvērst, ja entītija darbojusies kādā konkrētā nozarē.

Piemēram:

Nav nepieciešams apgrūtināt lasītāju ar vispārēju Latvijas vēstures izklāstu, ja apraksta konkrēta kinorežisora entītiju. Šajā gadījumā jāsniedz informācija par svarīgāko kino jomā attiecīgajā laika periodā.

Vai aprakstot sociālās palīdzības un aprūpes jomā darbojušos institūciju, sniedz ziņas par labklājības nozari:

5.3. Saistību zona

Saistību zonas mērķis ir norādīt konkrētās entītijas saistību ar citām organizācijām, personām un dzimtām.

Autoritatīvo ierakstu sasaiste sistēmā darbojas līdzīgi kā sasaiste ar apraksta vienībām, institūcijām un dokumentu saglabāšanu. Saistību zona ir pieejas punkts citiem autoritatīvajiem ierakstiem. Izveidojot sasaistes, sistēmā tiek uzturēts atsauču tīklojums, kas lietotājam ļauj vieglāk saprast kontekstu, kā arī paplašina informācijas meklēšanas iespējas.

VVAIS Autoritatīvajā ieraksta saistību zonā aprakstāmajai entītijai piesaista autoritatīvos ierakstus, kuri izveidoti un reģistrēti sistēmā. Tiem var būt statuss „Projekts” vai „Apstiprināts”. Autoritatīvos ierakstus, kurus darbinieks redz sistēmā ar statusu „Labots”, piesaistīt citiem autoritatīvajiem ierakstiem nedrīkst. Šajā gadījumā darbiniekam vispirms jāsaista labojumu apstiprinājums un pēc tam jāpiesaista citi autoritatīvie ieraksti.

Aprakstāmajai entītijai citu autoritatīvo ierakstu piesaista, atverot šķirkli „Visi” un meklēšanas logā „Nosaukums” ierakstot piesaistāmā autoritatīvajā ieraksta nosaukumu vai frāzi un nospiežot pogu „Meklēt”.

Autoritatīvais ieraksts Ilze Bane ?

Saglabāt + Iziet

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000
Nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde
Statuss: Projekts
Izveidošanas datums: 22.01.2014

Identitāte | Apraksts | **Saistība** | Kontrolē

Visi | Augstākstāvošie | Zemākstāvošie | Agrākie | Vēlākie | Priekšteči | Pēcteči | Asociatīvie | Radnieki

---

Autoritatīvais ieraksts

Nosaukums: Rīga, sociālās aprūpes centrs Meklēt

Saistības veids *	Saistītais ieraksts	Nosaukums	Datējums *		Apraksts	
Augstākstāvošs	LV::LNA 000-000-10009	Labklājības ministrija	06.06.1996	31.07.2009	Izpilda nozares politikā noteikto.Minis	Dzēst
Asociatīvs	LV::LNA 001-022-10001	Sociālās integrācijas valsts aģentūra	06.06.1996	31.07.2009	Piešķir finansu resursus, lemj par pak	Dzēst

Ja attiecīgais nosaukums sistēmā tiks atrasts, tas automātiski parādīsies kā piesaistāmais ieraksts, kuram jāpievieno nepieciešamā papildus informācija. Ja tiks atlasīti vairāki ieraksti, darbiniekam atvērsies izvēlnes logs, kurā jāizvēlas atbilstošais ieraksts.

Piesaistāmajam autoritatīvajam ierakstam sasaiste sistēmā parādās tikai pēc ieraksta apstiprināšanas.

Ierakstus sasaista tikai vienpusēji. Ja sasaiste tiks veikta abpusēji un abi autoritatīvie (sasaistītie) ieraksti tiks apstiprināti - izveidosies kļūda – abi saistību veidi būs redzami. Šāda sasaiste uzskatāma par kļūdu.

Piemēram:

Kā redzams ilustratīvajā piemērā, ierakstam *Sociālo pakalpojumu pārvalde* ir piesaistīts ieraksts *Labklājības ministrija*. Saistības veids ir *augstākstāvošs* – tas apzīmē *Labklājības ministrijas* „novietojumu” hierarhijā pret entītiju *Sociālo pakalpojumu pārvalde*. Entītijas statuss ir „Projekts”. Ja šajā statusā arī piesaistītajam autoritatīvajam ierakstam *Labklājības ministrija* piesaistīs ierakstu *Sociālo pakalpojumu pārvalde*, kā zemākstāvošu iestādi ar savādāku saistību aprakstu, pēc abu ierakstu apstiprināšanas izveidosies dubulta sasaiste katram ierakstam, kurā būs redzami abi saistību veidi – *augstākstāvošs/zemākstāvošs*.

Pēc sasaīšu izveidošanas un autoritatīvā ieraksta projekta apstiprināšanas, sasaiste automātiski izveidojas arī piesaistītajam autoritatīvajam ierakstam. Skat. attēlus:

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 001-022-10000
Nosaukums: Sociālo pakalpojumu pārvalde
Statuss: Apstiprināts
Apstiprināšanas datums: 27.01.2014

Identitāte | Apraksts | **Saistība** | Kontrolē

Visi | Augstākstāvošie | Zemākstāvošie | Agrākie | Vēlākie | Priekšteči | Pēcteči | Asociatīvie | Radnieki

---

Saistības veids	Saistītais ieraksts	Nosaukums	Datējums		Apraksts
Augstākstāvošs	LV::LNA 000-000-10009	Labklājības ministrija	06.06.1996 - 31.07.2009		Izpilda nozares politikā noteikto.Ministrija pārskata pārsūdzētos administratīvos aktus.Pēc likvidācijas nodotas juridiskās saistības un tiesības.

Autoritatīvā ieraksta identifikators: LV::LNA 000-000-10009	
Nosaukums: Labklājības ministrija	Uzraudzības iestāde: Labklājības ministrija
Statuss: Apstiprināts	
Apstiprināšanas datums: 27.01.2014	

Identitāte	Apraksts	Saistība	Kontrole
------------	----------	-----------------	----------

Visi	Augstākstāvošie	Zemākstāvošie	Agrākie	Vēlākie	Priekšteči	Pēcteči	Asociatīvie	Radnieki
------	-----------------	---------------	---------	---------	------------	---------	-------------	----------

Saistības veids	Saistītais ieraksts	Nosaukums	Datējums	Apraksts
Zemākstāvošs	LV::LNA 001-022-10000	Sociālo pakalpojumu pārvalde	06.06.1996 - 31.07.2009	Izpilda nozares politikā noteikto. Ministrija pārskata pārsūdzētos administratīvos aktus. Pēc likvidācijas nodotas juridiskās saistības un tiesības.

Vienam autoritatīvajam ierakstam var būt neierobežots piesaistīto entītiņu skaits.

5.3.1. Saistīto organizāciju, personu vai dzimtu nosaukumi/identifikatori

Mērķis

Norādīt saistīto entītiņu nosaukumus un unikālos identifikatorus un nodrošināt saikni ar saistīto organizāciju, personu vai dzimtu autoritatīvajiem ierakstiem.

Skaidrojums

Saistītās organizācijas identifikators un nosaukums saistību laukā ielasās automātiski, izvēloties piesaistāmo autoritatīvo ierakstu. Papildus automātiski tiek aizpildīts lauks „Nosaukums”. Darbiniekam manuāli jāaizpilda lauki: saistības veids (klasifikatora vērtības), datējums un apraksts.

5.3.2. Saistības veids

Mērķis

Norādīt saistības veidus starp aprakstāmo entītiņu un citu organizāciju, personu vai dzimtu.

Noteikums

No vērtību klasifikatora darbinieks izvēlas nepieciešamo saistību veidu. Saistība tiek aprakstīta kā veidojamās entītiņas saistība pret piesaistāmo autoritatīvo ierakstu, atgriezeniskā saistība piesaistāmajam autoritatīvajam ierakstam uzrādās automātiski, kad ierakstam tiek piešķirts statuss „Apstiprināts”.

Saistību veidi:

Saistības vispārīgs veida apzīmējums ISAAR standartā	Šim saistības veidam attiecināmā izvēles vērtība VVAIS
Hierarhiskā saistība	Augstākstāvošie
	Zemākstāvošie
Pagaidu (hronoloģiskā) saistība	Agrākie
	Vēlākie
Pagaidu saistība/Radniecības saistība	Priekšteči
	Pēcteči

	Radniecības saistība	Radnieki
5.3.	Asociatīvā saistība	Asociatīvie

2.1.

Hierarhiskā sasaiste VVAIS tiek apzīmēta kā klasifikatora vērtības: **Augstākstāvošie/Zemākstāvošie**. Šī veida sasaiste jānorāda pārraudzītāji/padotie, pakļautības attiecībās esošie, struktūrvienības, kontrolētāji/kontrolējamie un tml.

Entītijas hierarhiskā saistība izpaužas kā vara un kontrole pār citu organizāciju darbību. Viena entītija var būt arī pakļauta vairākām citām organizācijām, personām vai dzimtām, piemēram, ja pārraudzītājs laika gaitā ir mainījies.

Hierarhiski saistītu entītiju izveide saistīta ar nepieciešamību norādīt uz dažādu entītiju savstarpējo saistību, kā arī tā var sīkāk ilustrēt kādas institūcijas struktūrhēmu, piemēram, veidojot atsevišķus ierakstus struktūrvienībām. Šāda pieeja gan pieļaujama, ja struktūrvienību autoritatīvie ieraksti sasaistāmi ar konkrētām apraksta vienībām.

Izvēloties un aprakstot divu autoritatīvo ierakstu saistību veidu, jānorāda tikai viena no hierarhiskajām vērtībām: *augstākstāvošie* vai *zemākstāvošie*.

5.3.2.2. Sistēmā pastāv divi pagaidu sasaistes veidi *agrākie/vēlākie* un *priekštecis/pēctecis*. Šāds sasaistes veids apzīmē hronoloģisko un funkcionālo pēctecību.

Pagaidu sasaiste (hronoloģiskā sasaiste) VVAIS tiek apzīmēta kā klasifikatora vērtības:

1. **Agrākie/Vēlākie** apzīmē pārejošu saistību, kad viena organizācija, institūcija, uzņēmums nomaina citu funkciju vai kādu aktivitāšu veikšanā hronoloģiski, bet nav uzskatāms par tā priekšteci/pēcteci. Tas apzīmē funkciju pārņemšanu, uzurpēšanu, piemēram, valsts varas maiņas gadījumā.

Piemēram:

Raksturojot *Saeimas (1922 – 1934)* un okupācijas varas izveidotās *Tautas Saeimas (21.07.1940 – 25.08.1940)* attiecības tās var apzīmēt ar šīm klasifikatora vērtībām, atkarībā no entītijas, kuru vēlas piesaistīt.

vai

Ļaudonas pagasta padomes hronoloģiskais pēctecis ir *Ļaudonas pagasta pārvalde*, jo tās funkcijas pēc reģionālās reformas ir ierobežotas un daudzas no tām nodotas Madonas novada pašvaldībai. *Madonas novada pašvaldība* ar *Ļaudonas pagasta pārvaldi* šajā gadījumā atradīsies hierarhiskā sasaistē.

2. Pagaidu sasaiste (funkcionālās pēctecības) VVAIS tiek apzīmēta kā klasifikatora vērtības: **Priekštecis/Pēctecis** apzīmē funkcionālu saistību, pēctecību uzdevumu, funkciju veikšanā. Šādu sasaisti apzīmē līdz šim zināmā institūciju sasaiste tādos apvienotajos fondos, kur apvienota kāda institūcija un tās priekšteči.

Piemēram:

Latvijas Valsts arhīva fondā Nr.1345 „Latvijas Valsts pilsētu celtniecības projektēšanas institūts „Pilsētprojekts” un tā priekšteči” apvienoti fondaža Latvijas Valsts pilsētu celtniecības projektēšanas institūta „Pilsētprojekts” (1944 – 1994) un tā priekšteču rūpnīcas „Dziļurbums” (1940 – 1953), Rīgas ģeodēziskā kantora (1940 – 1951), Republikāniskā projektu kantora (1941 – 1948), Republikāniskās arhitektūras plānošanas darbnīcas (1945 – 1951) u.c. iestāžu dokumenti, kuri bija funkcionāli institūta „Pilsētprojekts” priekšteči.

Līdzīgi kā *Satversmes Sapulce* (1920 – 1922) ir *Saeimas* (1922 – 1934) priekštecis, Ministru kabinets (1934 – 1940) funkcionāls pēctecis. Savukārt, Tautas Padomes (1918 – 1920) Satversmes sapulces saistība apzīmējama ar vienu no hronoloģiskās saistības apzīmējumiem.

5.3.2.3. Radniecības sasaiste VVAIS tiek apzīmēta ar klasifikatora vērtībām: ***Priekštecis/Pēctecis*** un ***Radnieki***.

Savstarpēji radniecīgu personu entītijas veido, ja tas nepieciešams precīzākai dokumentu aprakstīšanai, ja ar konkrēto entītiju var sasaistīt ar apraksta vienību un tas nepieciešams ērtākai dokumentu meklēšanai, apsverot to izveides lietderību. Citu iemeslu dēļ ģenealoģiski saistītus ierakstus neveido, jo radniecības sasaisti iespējams aprakstīt vai ilustrēt (datnē) šķirklī - *Apraksts*, ierakstā *Iekšējā struktūra/ģeneoloģija*.

Vērtības ***Priekštecis/Pēctecis*** apzīmē personu aprakstošo entītiju tuvākās radnieciskās saites (bērni – vecāki).

Vērtību ***Radnieki*** izvēlas, lai aprakstītu plašu entītiju radniecisko sasaisti (vīrs, sieva, svainis, vecvecāki u.t.t.), sīkāku informāciju sniedzot saistību apraksta laukā.

5.3.2.4. Asociatīvā sasaiste VVAIS tiek apzīmēta ar klasifikatora vērtību ***Asociatīvie***.

Asociatīvā saistība ir saistību vispārēja kategorija, kura neietver nevienu no iepriekš uzskaitītajām saistībām. Kā asociatīvu var aprakstīt saistību, kas izriet no partnerības, piederības kādai personu grupai/ organizācijai, institūcijai (t.sk. skolēni, studenti), darba attiecībām, dalības organizācijā/personu grupā/pasākumā (ieņemot amatu, esot biedrs u.c.)

5.3.3. Saistības datējums

Mērķis

Norādīt saistības ar citu organizāciju, personu vai dzimtu ilguma datējumu.

Noteikums

Pieraksta saistības sākuma datumu un, ja nepieciešams, saistību pārtraukšanas datumu. Datumu norāda izvēloties to no kalendāra, vai pierakstot formātā: *dd.mm.gggg*. Ja precīzs datums nav zināms, datējumu (aptuveno, pieņemto) norāda laukā *Datējums*, kur tas ierakstāms brīvā formā.

5.3.4. Saistības apraksts

Mērķis

Sniegt saistības būtībai atbilstošu aprakstu.

Noteikums

Precīzi apraksta saistības būtību starp šajā autoritatīvajā ierakstā aprakstīto entītiju un citu saistītu entītiju, piemēram, pārraudzības iestādi, padoto iestādi, īpašnieku, priekšgājēju, vīru, sievu, dēlu, brālēnu, skolotāju, studentu, profesionālo kolēģi.

Saistības aprakstam jābūt iespējami kodolīgam un īsam.

Piemēram:

Ja augstākstāvošas iestādes aprakstam piesaistīta padotības iestādes entīcija kā „Zemākstāvošs”, apraksta laukā precīzē padotības būtību.

5.4. Kontroles zona

Kontroles zonas mērķis ir sniegt informāciju par autoritatīvā ieraksta izveidi, uzturēšanu, kā arī avotiem, kas izmantoti, veidojot konkrēto ierakstu. Pēc savas būtības kontroles datu zona ir metadati, kas sniedz darbiniekiem, kā arī citiem arhīvu profesionāļiem, saprotamu informāciju par ieraksta sastādīšanu un darbībām ar to konkrētajā institūcijā.

5.4.1. Statuss „Pagaidu”

Skaidrojums

VVAIS veidojot jaunu ierakstu, kontroles zonā iespējams ieraudzīt izvēlni „Pagaidu”. Tas apzīmē autoritatīvā ieraksta statusu. Izvēlne darbiniekam pieejama tikai pirms autoritatīvā ieraksta projekta reģistrēšanas. Šo izvēlni VVAIS 2.izstrādes versijai izmantot nav nepieciešams.

5.4.2. Arhīva identifikators

Mērķis

Identificēt par autoritatīvo ierakstu atbildīgo iestādi.

Skaidrojums

VVAIS šajā laukā automātiski tiek uzrādīts par autoritatīvā ieraksta radīšanu, pārveidošanu vai izplatīšanu atbildīgās iestādes kods.

5.4.3. Statuss

Mērķis

Norādīt kāds statuss (*projekts, iesniegts apstiprināšanai, apstiprināts, labots, dzēsts*) sistēmā ir konkrētajam autoritatīvajam ierakstam vai tā versijai.

Skaidrojums

VVAIS automātiski norāda konkrētā ieraksta statusu.

Statuss *Projekts* ierakstam tiek uzrādīts pēc tā reģistrācijas. Šajā statusā ierakstu var papildināt un labot. Ieraksts citiem lietotājiem sistēmā nav redzams.

Statuss *Iesniegts apstiprināšanai* tiek uzrādīts pēc tam, kad darbinieks ir pabeidzis darbu pie ieraksta izveides un iesniedz ierakstu apstiprināšanai par datu bāzes uzturēšanu atbildīgajam darbiniekam. Šajā statusā veikt labojumus sistēmā nav iespējams. Ieraksts citiem lietotājiem sistēmā nav redzams. Lai iesniegtu ierakstu apstiprināšanai, darbinieks spiež darbības pogu „*Iesniegt apstiprināšanai*”.

Statuss *Apstiprināts* tiek uzrādīts ierakstam, kuru par datu bāzes uzturēšanu atbildīgais darbinieks ir izskatījis un atzinis par atbilstošu – apstiprinājis. Autoritatīvie ieraksti, kuriem piešķirts šis statuss, ir redzami citiem darbiniekiem un visiem lietotājiem. Autoritatīvais ieraksts uzskatāms par publicētu.

Lai veiktu izmaiņas autoritatīvajā ierakstā, kura statuss ir *Apstiprināts*, darbinieks spiež pogu „*Labot*” un veic nepieciešamos labojumus vai papildinājumus ierakstā. Saglabājot izmaiņas, sistemātiski izveido autoritatīvā ieraksta darba versiju, kura redzama tikai izmaiņu veicējam.

Pārējie lietotāji redz ieraksta apstiprināto versiju. Abas versijas darbinieks var redzēt, veicot konkrētā ieraksta atlasī ierakstu meklēšanas sadaļā.

The screenshot shows the VVAIS search interface. At the top, there is a navigation bar with buttons for 'Jauns', 'Personalizēt', 'Izdrukāt', 'Eksportēt', 'Meklēšanas kritēriji', and 'Saglabāt jaunu vaicājumu'. Below this, there are input fields for 'Identifikators', 'Autorizētā nosaukuma forma' (set to 'pakalpojumu'), and 'Citas nosaukuma formas'. A 'Statuss' dropdown menu is set to '- Izvēlēties vērtību -'. On the right, there are buttons for 'Pievienot vaicājumu' and 'Atcelt vaicājumu'. Below the filters, it shows 'Atlasīto ierakstu skaits: 2' and 'Skata izvēle: Autoritatīvie ieraksti'. A table with 5 columns is displayed:

Nosaukums	Datējums	Entītijas veids	Identifikators	Statuss
Sociālo pakalpojumu pārvalde	06.06.1996 - 30.09.2009	Organizācija	LV::LNA 001-022-10000	Apstiprināts
Sociālo pakalpojumu pārvalde	06.06.1996 - 30.09.2009	Organizācija	LV::LNA 001-022-10000	Labots

Lai apstiprinātu veiktās izmaiņas, darbinieks iesniedz ierakstu apstiprināšanai par datu bāzes uzturēšanu atbildīgajam darbiniekam. Pēc iesniegšanas autoritatīvajam ierakstam tiek uzrādīts statuss - *Iesniegts apstiprināšanai*.

Veiktās izmaiņas visiem lietotājiem ir redzamas pēc labojumu apstiprināšanas.

Darbiniekiem apstiprinātajos autoritatīvajos ierakstos ir atļauts veikt izmaiņas neierobežoti.

Statuss *Dzēsts*, tiek uzrādīts tiem ierakstiem, kurus par datu bāzes uzturēšanu atbildīgais darbinieks ir atzinis par neatbilstošiem vai dublikātiem. Šādu ierakstu labot nav iespējams. Pēc dzēšanas pārējiem lietotājiem tas nav redzams.

5.4.4. Detalizācijas līmenis

Mērķis

Norādīt kāda detalizācijas līmenis ir pielietots autoritatīvajam ierakstam – minimāls, daļējs vai pilns.

Skaidrojums

Sistēma automātiski uzrāda ierakstam detalizācijas līmeni, kas atkarīgs no aizpildītajiem laukiem. Minimālās detalizācijas autoritatīvie ieraksti ir tie ieraksti, kas sastāv tikai no četriem pamatelementiem: entītijas veids, identifikators, nosaukums un datējums.

5.4.5. Dati par uzturēšanu

Mērķis

Dokumentēt autoritatīvā ieraksta radīšanu un izmaiņas tajā.

Skaidrojums

Sistēma automātiski veido ieraksta uzturēšanas vēsturi, norādot, kad autoritatīvais ieraksts radīts, pārstrādāts vai dzēsts.

Arhīva identifikators: LV::NA
Statuss: Dzēsts
Detalizācijas līmenis: Minimāls

Dati par uzturēšanu ▼

Notikums	Datums	Autors
Pievienots projekts	29.01.2014	Bane Ilze
Iesniegts apstiprināšanai	29.01.2014	Bane Ilze
Apstiprināts	29.01.2014	Bane Ilze
Dzēsts	29.01.2014	Bane Ilze

5.4.6. Noteikumi un/vai tradīcijas

Mērķis

Identificēt tradīcijas vai noteikumus, kas izmantoti veidojot ierakstu.

Skaidrojums

Tradīciju un noteikumu pierakstu sistēma veido automātiski. Tas atkarīgs no klasifikatora „*Noteikumi vai tradīcijas*” vērtībām, kuras izmantojis lietotājs, veidojot autoritatīvo ierakstu.

5.4.7. Valodas un rakstības

Mērķis

Norādīt valodu/-as un/vai rakstību/-as, kurā autoritatīvais ieraksts sastādīts.

Skaidrojums

Autoritatīvā ieraksta valodas un/vai rakstības pierakstu sistēma veido automātiski. Tā atkarīga no klasifikatoru: valodas, rakstības vērtībām, kuras izvēlēties ieraksta sastādītājs, pierakstot entītijas nosaukuma versijas.

Klasifikatori *Valodas* un *Rakstības* ir izstrādāti atbilstoši standartiem ISO 639-2, ISO 639-3 *Codes for the representation of names of languages — Part 2, Part – 3* un ISO 15924 *Codes for the representation of names of scripts*.

Valodas un rakstības ▼

Valoda	Rakstība
Angļu	Latīņu alfabēts
Latviešu	Latīņu alfabēts

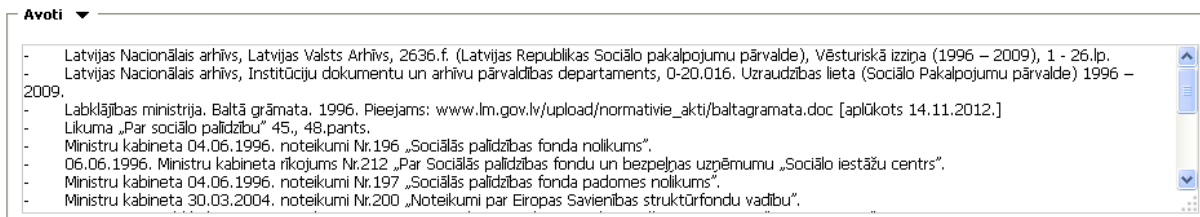
5.4.8. Avoti

Mērķis

Identificēt autoritatīvā ieraksta veidošanā izmantotos avotus.

Noteikums

Šajā laukā ieraksta atsauces uz izmantotajiem avotiem autoritatīvā ieraksta satura izveidē. Atsauču noformēšanai izmanto atbilstoši Latvijā adaptētajam standartam LVS ISO 690. Dokumentācija. Bibliogrāfiskās norādes, forma un struktūra un LVS ISO 690-2. Informācija un dokumentācija. Bibliogrāfiskās norādes. 2. daļa: Elektroniskie dokumenti vai to daļas.³¹

6. Autoritatīvo ierakstu detalizācijas līmeņa nosacījumi.

Autoritatīvā ieraksta detalizācijas vēlamais līmenis ir pilnīga detalizācija. Taču, ņemot vērā apstākļus, sākotnēji ir pieļaujami arī zemāki detalizācijas līmeņi, kā arī, atsevišķos gadījumos, objektīvu iemeslu dēļ pilnu detalizācijas līmeni nav iespējams sasniegt, piemēram, dokumentu autoru entītijām, par kurām nav iespējams ievākt detalizētāku informāciju.

Jebkuram autoritatīvajam ierakstam obligātie datu aizpildes lauki atrodas šķirklī *Identitāte*. Tie ir:

1. identifikators;
2. autorizētais nosaukums;
3. datējumi;
4. noteikumi vai tradīcijas;
5. citi autorizētie nosaukumi (ar atbilstošajiem atribūtiem: datējums, valoda, rakstība); šajā šķirklī obligāti ierakstāms latviešu valodas gramatikas normām atbilstošais nosaukuma pieraksts;
6. citi nosaukumi (ar atbilstošajiem atribūtiem: datējums, valoda, rakstība), ja tādi ir;
7. organizāciju identifikatori, ja tādi ir,
8. avoti.

Arhīviem, kuru darbā ir svarīgi meklēt informāciju pēc ģeogrāfiskajiem vai administratīvajiem nosaukumiem (t.sk. konkrētām adresēm), apraksta laukā obligāti jāaizpilda šķirklis „Vieta”, lai, pēcāk izmantojot šo kritēriju, būtu iespējama autoritatīvo ierakstu meklēšana.³²

Pilnīgs detalizācijas līmenis (ievadot informāciju arī šķirķļos: *Apraksts* un *Saistība*) veidojams ierakstiem:

1. LNA uzraudzībā esošo institūciju, biedrību, uzņēmumu fondražiem, kuru dokumentiem veikta aprakstīšana,
2. arhīvā esošo fondu, kuriem ir pilnīgi izstrādāts fonda apraksts vai veikta to pārstāde, fondražiem,
3. fondražiem, kuru dokumenti uzskatāmi par sevišķi svarīgiem,
4. augstākās kategorijas fondu fondražiem vai augstākās valsts varas (t.sk. arī valsts pārvaldes institūciju) fondražiem,

³¹ Paraugam skatīt: <http://www.arhivi.gov.lv/index.php?&199> [Skat. 29.01.2014]

³² Piemēram, tas attiecas uz Personāla dokumentu valsts arhīvu.

- visiem fondažiem, kuriem arhīvs uzskata par nepieciešamu (piemēram, meklēšanas rīku, lasītāju apkalpošanas uzlabošanai un tml.) šādus aprakstus izveidot.

Dokumentu autoru autorizētajiem ierakstiem iespējama minimālā detalizācijas pakāpe gadījumos, kad aprakstīšanas procesā nav bijis iespējams iegūt detalizētāku informāciju, vai arī tas nav dokumentu aprakstītāja mērķis, aprakstot potenciāli reti izmantojamus dokumentus.

Autoritatīvā ieraksta apraksta elementus vienmēr ir iespējams papildināt un precizēt tajā esošo informāciju.

7. Autoritatīvo ierakstu sasaistīšana ar arhīvu dokumentiem.

Lai autoritatīvais ieraksts pilnvērtīgi pildītu savus uzdevumus, tas jāpiesaista apraksta vienībai.

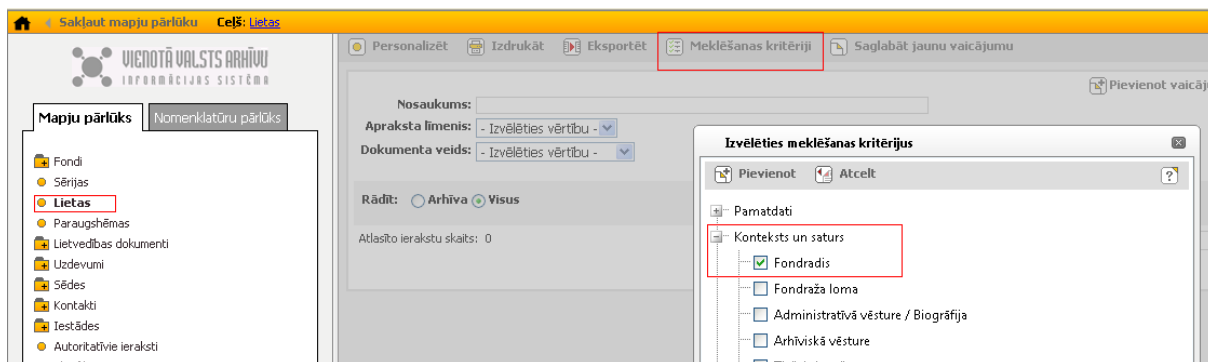
Autoritatīvo ierakstu iespējams piesaistīt jebkurai apraksta vienībai jebkurā no vairāklīmeņu arhīviskā apraksta līmeņiem (fonds, sērija, lieta, dokuments) un tā starplīmeņiem.

Obligāta ir fondaža sasaiste ar fonda līmeņa aprakstu.

Jebkura līmeņa aprakstam iespējams piesaistīt vairākus autoritatīvos ierakstus, ja tie identificējami kā fondaži vai dokumentu autori.

Piesaistītais autoritatīvais ieraksts kalpos kā pieejas punkts tam dokumentu apraksta līmenim, kuram tas piesaistīts. Autoritatīvo ierakstu piesaiste dažādos līmeņos apraksta vienībām vēlāk atvieglo informācijas meklēšanas iespējas un paplašina tās. VVAIS iespējama meklēšana jebkurā dokumentu apraksta līmenī.

Iestatot kā meklēšanas kritēriju „Fondradis”, iespējams atlasīt fondu, sēriju, lietu un dokumentu aprakstus, kuriem piesaistīts konkrētais autoritatīvais ieraksts.

Veicot dokumentu aprakstīšanu, vispirms būtu jāizvērtē, kuros apraksta līmeņos autoritatīvos ierakstus piesaistīt. Ja arhīvam dokumentu aprakstīšanai, kā arī apmeklētāju apkalpošanai, nepieciešama ļoti konkrēta informācija un ikdienā informācijas meklēšana tiek veikta izmantojot apraksta zemākos līmeņus, svarīgs meklēšanas kritērijs ir *autors* (jebkurā tā nozīmē), kā arī šī sasaiste ir svarīga autortiesību dēļ, autoritatīvos ierakstus vajadzētu piesaistīt arī zemākajiem apraksta līmeņiem³³.

³³ Piemēram, tas attiecas uz Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva dokumentiem.

Personalizēt Izdrukāt Eksportēt Meklēšanas kritēriji Saglabāt jaunu vaicājumu

Nosaukums:

Apraksta līmenis:

Dokumenta veids:

Fondradis:

Fondraža loma:

Rādīt: Arhīva Visus

Tomēr arhīviem autoritatīvo ierakstu piesaistē jābūt konsekventiem, lai darbinieki, kuri apkalpo apmeklētājus, zinātu aprakstīšanas principus un spētu viegli atrast nepieciešamo informāciju, jo sistēmā meklēšana vienlaicīgi visos apraksta līmeņos nav iespējama.

Lai meklētu informāciju aprakstos, vispirms jāizvēlas, kurā no apraksta līmeņiem tā tiks veikta.

Sākot aprakstīt dokumentus, būtu jāizstrādā aprakstīšanas shēma, un atbilstoši tai, jāizvērtē, kuros apraksta līmeņos pieejas punkti tiks izvietoti. Piemēram, ja aprakstīšanas shēmu veido pēc institūcijas struktūras vai funkcijām, būtu jāizvērtē, vai nav nepieciešams izveidot struktūrai atbilstošus autoritatīvos ierakstus. Kā arī gadījumos, kad apraksta institūcijas fondu, kurā apvienoti daudzi dokumentu autori, katram no tiem ir veidojams autoritatīvais ieraksts – augstākajos līmeņos, ja dokumenti tiek strukturēti pēc to autoriem jau sērijās, zemākajos - ja fonda aprakstīšanas shēma veidota balstoties uz dokumentu tematiku vai tml. Šajā gadījumā no meklēšanas viedokļa bezjēdzīgi ir piesaistīt visu autorus augstākajam apraksta līmenim, jo svarīgāk ir atrast autora sasaisti ar konkrētiem dokumentiem.

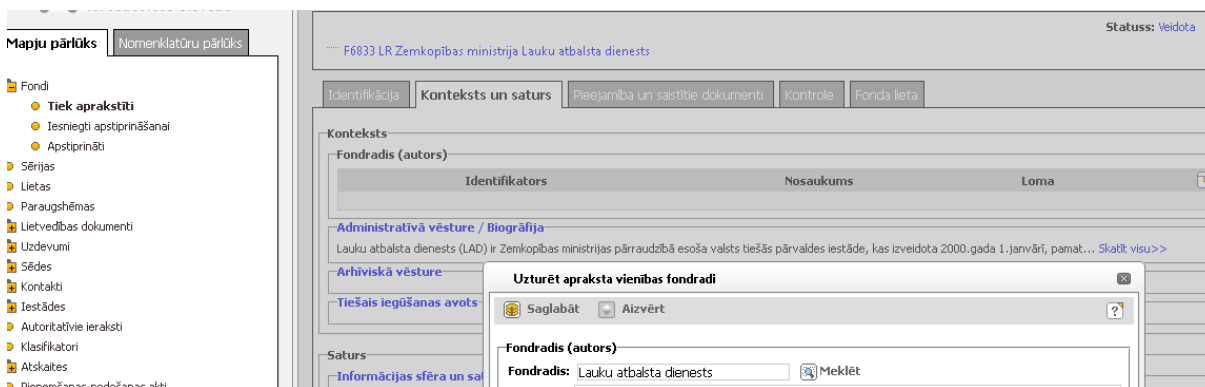
Obligāta autoru autoritatīvo ierakstu piesaiste zemākajos apraksta līmeņos ir kolekciju aprakstiem. Šajā gadījumā augstākajā apraksta līmenī piesaista autoritatīvo ierakstu, kas apzīmē tās veidotāju, bet zemākajos – dokumentu/artefaktu autoru.

Tajos gadījumos, kad dokumentu autors nav zināms, piesaista autoritatīvo ierakstu „*Neidentificēts*”³⁴.

Sistēmā autoritatīvo ierakstu piesaista, veicot dokumentu aprakstīšanu. Katram apraksta līmenim ir šķirklis *Konteksts un saturs* un sadaļā *Konteksts* ieraksta lauks - *Fondradis (autors)*.

Fondradi aprakstam pievieno nospiežot pogu „*Pievienot*” un uzniestošā loga laukā *Fondradis* ierakstot piesaistāmā autoritatīvā ieraksta nosaukumu vai tā daļu. Lai ierakstu atrastu, nospiež pogu „*Meklēt*”.

³⁴ Autoritatīvo ierakstu „*Neidentificēts*” sistēmā izveidos par visu LNA autoritatīvo ierakstu uzturēšanu atbildīgā persona. Šis ieraksts kopīgi izmantojams visiem LNA arhīva darbiniekiem. Katram arhīvam šāda veida ieraksts savām vajadzībām nav jāveido.

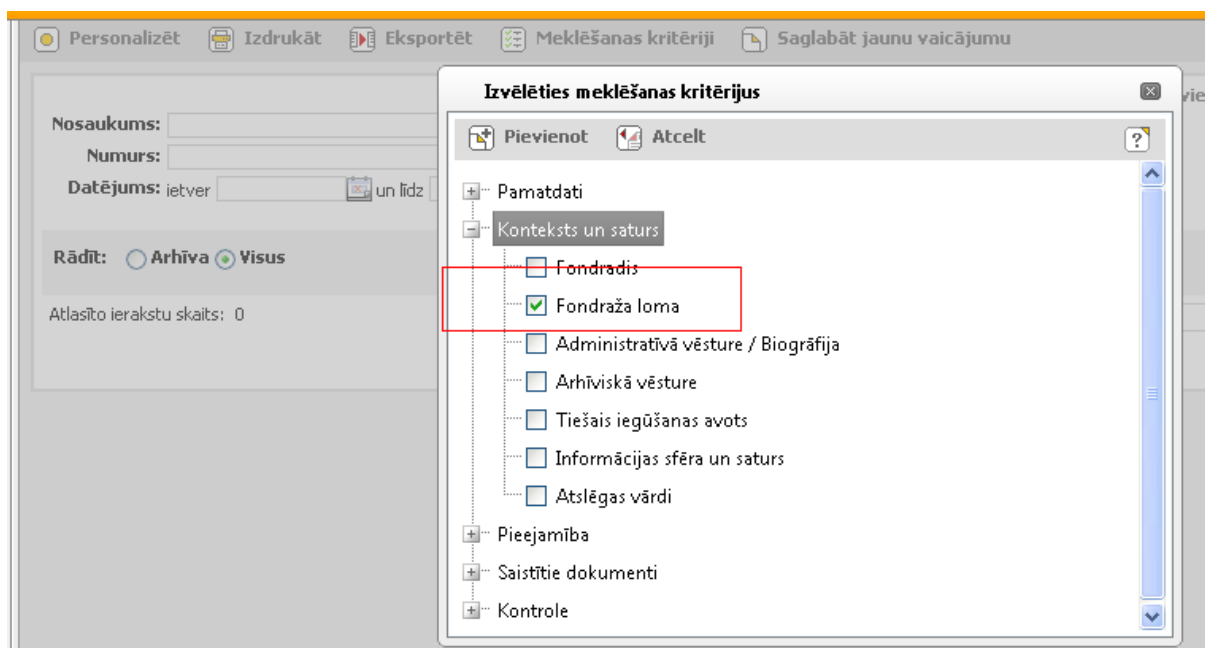
Pēc atbilstošā ieraksta atlasē darbinieks uzniestošā loga laukā „Loma” ievada lomas aprakstu no kontrolētās vārdnīcas.

Autoritatīvo ierakstu apraksta vienībai iespējams piesaistīt nospiežot pogu „Saglabāt”.

Lomu aprakstam saskaņā ar Starptautiskās Arhīvu padomes atzinumiem jābūt standartizētam pierakstam. Šim nolūkam izveidota kontrolētā vārdnīca „Lomu apraksts” (skat. Pielikumu Nr.4).

Šo lauku iespējams izmantot meklēšanā kā pieejas punktu, atbilstoši iestatot meklēšanas kritērijus, tādēļ standartizēta pieeja lomu pierakstam ir ārkārtīgi svarīga.

Piemēram:

Iestatot dokumentu meklēšanas līmenī meklēšanas kritērijus „*Fondradis*” - Kalniņš, Imants un „*Fondraža loma*” – mūzikas autors, iespējams atlasīt visus šī līmeņa aprakstus, kuros Imants Kaniņš uzskatāms par mūzikas autoru un tml.

Lomu pieraksta, izvēloties vērtību no kontrolētās vārdnīcas. Lomai iespējams norādīt datējumu, ja nepieciešams pievienot vairākus fondražus vai autorus. Datējumu pieraksta aiz atdalītājzīmes – komata ar vienas atstarpes intervālu. Datējumu atdala ar defisi un vienas atstarpes intervālu.

Piemēram:

Fondradis: *Lauku Dzīve*, žurnāls

Fondraža loma: *fondradis*, 1963 – 1988

Identifikācija	Konteksts un saturs	Pieejamība un saistītie dokumenti	Kontrole	Fonda lieta
----------------	---------------------	-----------------------------------	----------	-------------

---

Konteksts

Fondradis (autors)

Identifikators	Nosaukums	Loma	Pievienot
LV::LNA 009-002-10002	Saldus novada pašvaldība	Fondradis, 2009 - 2013	<input type="button" value="Labot"/> <input type="button" value="Dzēst"/>

[Administratīvā vēsture / Biogrāfija](#)

Pielikums Nr.1

Latvijas Nacionālā arhīva nozares.

Nozares kods	Nosaukums	Piezīmes
1	Augstākā valsts vara, pārvalde	<i>Saeima, Valsts prezidents, Ministru kabinets, Valsts kontrole, t.sk. monarha vara, Kosnstitūtu iestādes (Valsts kanceleja, Valsts prezidenta kanceleja un c.)</i>
2	Pašpārvalde, pašvaldības	<i>Kārtu pārstāvniecība piem., landtāgs</i> <i>Pašvaldības pagasta valdes, pašvaldības, izpildu komitejas, tautas deputātu padomes u.c.</i> <i>Apvienotās pašpārvaldes un tiesas funkcijas piem., rātes, maģistrāti</i> <i>Pašpārvalde piem., guberņas administratīvās iestādes; Latviešu Pagaidu Nacionālā padome; Vidzemes Zemes padome; okupēto teritoriju militārā pārvalde</i>
3	Tieslietas	<i>ieslodzījuma vietas pēc 1990.g. klasificēt šajā sadaļā.</i>
4	Iekšlietas	<i>ieslodzījuma vietas līdz 1990.g. klasificēt šajā sadaļā.</i>

Nozares kods	Nosaukums	Piezīmes
5	Aizsardzība	
6	Starptautiskās attiecības	<i>t.sk. ārlietas</i>
7	Ekonomika, statistika	<i>vispārīgi</i>
8	Finanses	<i>finanšu operācijas, t.sk. kreditēšana, apdrošināšana, darījumi ar nekustamo īpašumu, naudas, vērtspapīru ieguldījumi, darījumi ar dārgmetāliem un tml.</i>
9	Rūpniecība, ražošana	<i>t.sk. dažādu produktu ražošana</i>
10	Lauksaimniecība, mežsaimniecība, medniecība	<i>T.sk. dzīvnieku aprūpe, izņemot zinātniskās iestādes</i>
11	Būvniecība, teritoriju attīstība, ierīcība	<i>t.sk. projektēšana, ceļu būve, teritoriju mērniecība un tml.</i>
12	Vides aizsardzība	
13	Tūrisms, atpūta	<i>t.sk. izmitināšana un ar to saistītie ēdināšanas pakalpojumi</i>
14	Transports, sakari	<i>t.sk. pārvadājumi un atbalsta pakalpojumi. Sakaros ietilpst: pasts, telegrāfs, telefons, radio sakari (bet ne radio raidstaciju darbība), globālā tīmekļa darbība un tml., kas saistīta ar informācijas pārraidi</i>
15	Tirdzniecība, reklāma	
16	Sadzīves pakalpojumi	
17	Komunālā saimniecība	<i>t. sk. labiekārtošanas, apzaļumošanas darbi. Ūdens apgāde, kanalizācija, atkritumu, nekustamo īpašumu apsaimniekošana.</i>
18	Zinātne	
19	Izglītība	
20	Sports	
21	Veselības aizsardzība	
22	Sociālā aizsardzība, darbs	
23	Kultūra	
24	Masu mediji	
25	Politisko organizāciju darbība	<i>attiecas uz politiskajām partijām un organizācijām</i>
26	Reliģija	
27	Sabiedrisko organizāciju darbība	<i>Biedrības, kas pēc būtības ir kooperatīvi, kas nodarbojas ar produktu ražošanu (piensaimnieku sabiedrības), komunālo pakalpojumu sniegšanu, ugunsdrošību ir jāklasificē pie nozares.</i>
28	Paramilitāro organizāciju darbība	
29	Pārnacionālo organizāciju darbība	
30	Dzimta	
31	Persona	
32	Enerģētika	<i>T. sk. Elektroenerģijas, termo, elektro un c. enerģijas veidu ražošana, sadale un apgāde.</i>
33	Zivsaimniecība	

Pielikums Nr.2

Valstu nosaukumi

Nosaukuma pierakstam izmanto tabulas ailes Nr.4 un 5.

Publicēts: 19.07.2006., Nr.113 (3481) > Dokumenti > Institūcijas, struktūras
Dokumenta oficiālā publikācija pieejama laikraksta "Latvijas Vēstnesis" drukas versijā.

LATVIJAS REPUBLIKAS OFICIĀLAIS LAIKRAKSTS

Valsts valodas centra informācija

Rīgā 2006.gada 10.jūlijā

Par pasaules valstu un teritoriju nosaukumiem latviešu valodā

Sarakstā iekļauti 196 pasaules valstu un 48 teritoriju nosaukumi, atbilstoši standartam ISO -3166 norādot attiecīgās valsts vai teritorijas kodu (tabulas 1.aile), īso nosaukumu angļu valodā (2.aile), kā arī līdzšinējo īso nosaukumu latviešu valodā pēc standarta LVS ISO 3166-1:1997 (4.aile).

Valstu un teritoriju nosaukumu atveidojumus latviešu valodā 2006.gada 21.marta sēdē kompetences ietvaros izvērtējusi Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisija (Ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumu Nr.287 "Latviešu valodas ekspertu komisijas nolikums" 2.1., 13.p.). Nepieciešamības gadījumā precizēta attiecīgā nosaukuma forma latviešu valodā (3. un 5.aile), sniedzot īsu pamatojumu precizētās formas izvēlei (6.aile).

Valsts vai teritorijas kods (pēc ISO-3166)	Valsts vai teritorijas īsais nosaukums angļu valodā (pēc ISO-3166)	Valsts vai teritorijas pilnais nosaukums latviešu valodā	Līdzšinējais valsts vai teritorijas īsais nosaukums latviešu valodā (pēc standarta LVS ISO 3166-1:1997)	LVEK Vietvārdu apakškomisijā (21.03.2006.) apstiprinātā īsā nosaukuma forma	Piezīmes; pamatojums
1	2	3	4	5	6
AD	Andorra	Andoras Firstiste	Andora		
AE	United Arab Emirates	Apvienotie Arābu Emirāti, AAE	Apvienotie Arābu Emirāti		
AF	Afghanistan	Afganistānas Islāma Valsts	Afganistāna		
AG	Antigua and Barbuda	Antigva un Barbuda	Antigva un Barbuda		
AI	Anguilla	Angilja	Angilja		
AL	Albania	Albānijas Republika	Albānija		
AM	Armenia	Armēnijas Republika	Armēnija		
AN	Netherlands Antilles	Nīderlandes Antiļas	Antiļas	Nīderlandes Antiļas	precizāk identificē teritoriju
AO	Angola	Angolas Republika	Angola		
AQ	Antarctica	(kontinenta nosaukums: Antarktīda)	Antarktīka		
AR	Argentina	Argentīnas Republika	Argentīna		
AS	American Samoa	ASV Samoa teritorija	Amerikāņu Samoa	ASV Samoa; Austrumsamoa	precizāk identificē teritoriju
AT	Austria	Austrijas Republika	Austrija		
AU	Australia	Austrālijas Savienība	Austrālija		
AW	Aruba	Aruba	Aruba		
AX	Åland Islands	Olandes salas	Ålandu salas	Olandes salas (izrunā: [õ..])	saskaņā ar zviedru īpašvārdu atveides noteikumiem (R.: "Norden AB", 2003)
AZ	Azerbaijan	Azerbaidžānas Republika	Azerbaidžāna		
BA	Bosnia and Herzegovina	Bosnijas un Hercegovinas Republika	Bosnija un Hercegovina		
BB	Barbados	Barbadosa	Barbadosa		
BD	Bangladesh	Bangladešas Tautas Republika	Bangladeša		
BE	Belgium	Beļģijas Karaliste	Beļģija		

BF	Burkina Faso	Burkinafaso	Burkinafaso		
BG	Bulgaria	Bulgārijas Republika	Bulgārija		
BH	Bahrain	Bahreinas Karaliste	Bahreina		
BI	Burundi	Burundijas Republika	Burundija		
BJ	Benin	Beninas Republika	Benina		
BM	Bermuda	Bermudu salas	Bermudu salas, Bermudas	Bermudu salas	precīzāk identificē ģeogrāfisko objektu
BN	Brunei	Brunejas Darusalamas Valsts	Bruneja	Bruneja	pieāvātais grozījums noraidīts
BO	Bolivia	Bolīvijas Republika	Bolīvija		
BR	Brazil	Brazīlijas Federatīvā Republika	Brazīlija		
BS	The Bahamas	Bahamu Salu Sadraudzība	Bahamu salas, Bahamas	Bahamu salas	precīzāk identificē ģeogrāfisko objektu
BT	Bhutan	Butānas Karaliste	Butāna		
BV	Bouvet Island	Buvē sala	Buvē sala		
BW	Botswana	Botsvānas Republika	Botsvāna		
BY	Belarus	Baltkrievijas Republika	Baltkrievija		
BZ	Belize	Beliza	Beliza		
CA	Canada	Kanāda	Kanāda		
CC	Cocos (Keeling) Islands	Kokosu (Kīlinga) salu teritorija	Kokosu (Kīlinga) salas		
CD	The Democratic Republic of Congo	Kongo Demokrātiskā Republika	Kongo Demokrātiskā Republika		
CF	Central African Republic	Centrālāfrikas Republika, CĀR	Centrālāfrikas Republika		
CG	Congo	Kongo Republika	Kongo		
CH	Switzerland	Šveices Konfederācija	Šveice		
CI	Côte d'Ivoire	Kotdivuāras Republika	Kotdivuāra		
CK	Cook Islands	Kuka salas	Kuka salas		
CL	Chile	Čīles Republika	Čīle		
CM	Cameroon	Kamerūnas Republika	Kamerūna		
CN	China	Ķīnas Tautas Republika, ĶTR	Ķīna		
CO	Colombia	Kolumbijas Republika	Kolumbija		
CR	Costa Rica	Kostarikas Republika	Kostarika		
CS	Serbia	Serbijas Republika	—	Serbija	jauna valsts
CU	Cuba	Kubas Republika	Kuba		
CV	Cape Verde	Kaboverdes Republika	Kaboverde		
CX	Christmas Island	Ziemsvētku salas teritorija	Ziemsvētku sala		
CY	Cyprus	Kīpras Republika	Kīpra		
CZ	Czech Republic	Čehijas Republika	Čehija		
DE	Germany	Vācijas Federatīvā Republika, VFR	Vācija		
DJ	Djibouti	Džibutijas Republika	Džibutija	Džibutija	galvaspilsēta – Džibuti

DK	Denmark	Dānijas Karaliste	Dānija		
DM	Dominica	Dominikas Sadraudzība	Dominika		
DO	Dominican Republic	Dominikānas Republika	Dominikānas Republika	Dominikāna	nosaukuma Iso formu lieto arī oriģinālvalodā
DZ	Algeria	Alžīrijas Tautas Demokrātiskā Republika	Alžīrija		
EC	Ecuador	Ekvadoras Republika	Ekvadora		
EE	Estonia	Igaunijas Republika	Igaunija		
EG	Egypt	Ēģiptes Arābu Republika	Ēģipte		
EH	Western Sahara	Rietumsahāra	Rietumsahāra		
ER	Eritrea	Eritrejas Valsts	Eritreja		
ES	Spain	Spānijas Karaliste	Spānija		
ET	Ethiopia	Etiopijas Federatīvā Demokrātiskā Republika	Etiopija		
FI	Finland	Somijas Republika	Somija		
FJ	Fiji	Fidži Republika	Fidži		
FK	Falkland Islands (Islas Malvinas)	Folklanda (Malvinu) salas	Folklanda salas	Folklanda (Malvinu) salas	teritorijas nosaukums veidojams no abu oriģinālvalodu formām
FM	Micronesia	Mikronēzijas Federatīvās Valstis	Mikronēzija		
FO	Færoe Islands	Fēru salas	Farēru (Fēru) salas	Fēru salas	saskaņā ar dāņu īpašvārdu atveides noteikumiem (R.: "Norden AB", 2003)
FR	France	Francijas Republika	Francija		
GA	Gabon	Gabonas Republika	Gabona		
GB	United Kingdom	Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste	Lielbritānija		
GD	Grenada	Grenāda	Grenāda		
GE	Georgia	Gruzija	Gruzija		
GF	French Guiana	Francijas Gviānas departaments	Franču Gviāna	Francijas Gviāna	precīzāk identificē attiecīgo teritoriju
GG	Guernsey	Gērnzija	—	Gērnzija	
GH	Ghana	Ganas Republika	Gana		
GI	Gibraltar	Gibraltārs	Gibraltārs		
GL	Greenland	Grenlande	Grenlande		
GM	The Gambia	Gambijas Republika	Gambija		
GN	Guinea	Gvinejas Republika	Gvineja		
GP	Guadeloupe	Francijas Gvadelupas departaments	Gvadelupa		
GQ	Equatorial Guinea	Ekvatoriālās Gvinejas Republika	Ekvatoriālā Gvineja		
GR	Greece	Grieķijas Republika	Grieķija		
GS	South Georgia and the South	Dienviddzordžija un Dienvidsendviču salas	Dienviddzordžija un		

	Sandwich Islands		Dienvidsēdvīču salas		
GT	Guatemala	Gvatemalas Republika	Gvatemala		
GU	Guam	ASV Guamas teritorija	Guama		
GW	Guinea-Bissau	Gvinejas-Bisavas Republika	Gvineja-Bisava		
GY	Guyana	Gajānas Kooperatīvā Republika	Gajāna		
HK	Hong Kong	Honkonga	Honkonga		
HM	Heard Island and McDonald Islands	Hērda sala un Makdonalda salas	Hērda un Makdonalda salas	Hērda sala un Makdonalda salas	nosaukums ļauj precīzāk noteikt ģeogrāfisko objektu skaitu
HN	Honduras	Hondurasas Republika	Hondurasa		
HR	Croatia	Horvātijas Republika	Horvātija		
HT	Haiti	Haiti Republika	Haiti	Haiti	pieāvātais grozījums noraidīts
HU	Hungary	Ungārijas Republika	Ungārija		
ID	Indonesia	Indonēzijas Republika	Indonēzija		
IE	Ireland	Īrija	Īrija		
IL	Israel	Izraēlas Valsts	Izraēla		
IM	Isle of Man	Menas sala	—	Mena	
IN	India	Indijas Republika	Indija		
IO	British Indian Ocean Territory	Indijas okeāna Britu teritorija	Britu Indijas okeāna teritorija	Indijas okeāna Britu teritorija	precīzāk identificē teritoriju
IQ	Iraq	Irākas Republika	Irāka		
IR	Iran	Irānas Islāma Republika	Irāna		
IS	Iceland	Īslandes Republika	Islande	Īslande	precīzāk atbilst nosaukuma izrunai un rakstībai oriģinālvalodā
IT	Italy	Itālijas Republika	Itālija		
JE	Jersey	Džersija	—	Džersija	
JM	Jamaica	Jamaika	Jamaika		
JO	Jordan	Jordānijas Hāšimītu Karaliste	Jordānija		
JP	Japan	Japāna	Japāna		
KE	Kenya	Kenijas Republika	Kenija		
KG	Kyrgyzstan	Kirgizstānas Republika	Kirgizstāna	Kirgizstāna	politiskās konjunktūras radīto nosaukumu <i>Kirgīzija</i> oriģinālvalodā nelieto
KH	Cambodia	Kambodžas Karaliste	Kambodža		
KI	Kiribati	Kiribati Republika	Kiribati	Kiribati	nav nepieciešama lokāmā forma, jo valsts nosaukums nesakrīt ar galvapilsētas nosaukumu
KM	The Comoros	Komoru Islāma Federatīvā Republika	Komoru salas		

KN	Saint Kitts and Nevis	Sentkitsas un Nevisas Federācija	Sentkitsa un Nevisa		
KP	North Korea	Korejas Tautas Demokrātiskā Republika	Korejas Tautas Demokrātiskā Republika	Ziemeļkoreja	konsekventi lietojami valstu īsie nosaukumi, arī angļu valodā
KR	South Korea	Korejas Republika	Korejas Republika	Dienvidkoreja	sk. iepriekš
KW	Kuwait	Kuveitas Valsts	Kuveita		
KY	Cayman Islands	Kaimanu salas	Kaimanu salas		
KZ	Kazakhstan	Kazahstānas Republika	Kazahstāna		
LA	Laos	Laosas Tautas Demokrātiskā Republika	Laosa	Laosa	konsekventi lietojami valstu īsie nosaukumi, arī angļu valodā
LB	Lebanon	Libānas Republika	Libāna		
LC	Saint Lucia	Sentlūsija	Sentlūsija		
LI	Liechtenstein	Lihtenšteinas Firstiste	Lihtenšteina		
LK	Sri Lanka	Šrilankas Demokrātiskā Sociālistiskā Republika	Šrilanka		
LR	Liberia	Libērijas Republika	Libērija		
LS	Lesotho	Lesoto Karaliste	Lesoto		
LT	Lithuania	Lietuvas Republika	Lietuva		
LU	Luxembourg	Luksemburgas Lielhercogiste	Luksemburga		
LV	Latvia	Latvijas Republika	Latvija		
LY	Libya	Lībijas Sociālistiskā Arābu Tautas Džamāhīrija	Lībija	Lībija	konsekventi lietojami valstu īsie nosaukumi, arī angļu valodā
MA	Morocco	Marokas Karaliste	Maroka		
MC	Monaco	Monako Firstiste	Monako		
MD	Moldova	Moldovas Republika	Moldova		
MG	Madagascar	Madagaskaras Republika	Madagaskara		
MH	Marshall Islands	Māršala Salu Republika	Māršala salas		
MK	Macedonia, F.Y.R.O.M.	Maķedonijas Republika	Maķedonija		
ML	Mali	Mali Republika	Mali		
MM	Myanmar	Mjanmas Savienība	Mjanma		
MN	Mongolia	Mongolija	Mongolija		
MO	Macau	ĶTR īpašais administratīvais reģions Makao	Makao		
MP	Northern Marianas	Ziemeļu Marianas Salu Sadraudzība	Ziemeļu Marianas	Ziemeļu Marianas salas	precīzāk identificē ģeogrāfisko objektu
MQ	Martinique	Francijas Martinikas departaments	Martinika		
MR	Mauritania	Mauritānijas Islāma Republika	Mauritānija		

MS	Montserrat	Montserratā	Montserratā		
MT	Malta	Maltas Republika	Malta		
MU	Mauritius	Maurīcijas Republika	Maurīcija		
MV	Maldīves	Maldīvijā Republika	Maldīvija		
MW	Malawi	Malāvijas Republika	Malāvija		
MX	Mexico	Meksikas Savienotās Valstis	Meksika		
MY	Malaysia	Malaizijas Federācija	Malaizija		
MZ	Mozambique	Mozambikas Republika	Mozambika		
NA	Namibia	Namībijas Republika	Namībija		
NC	New Caledonia	Jaunkaledonija un piederīgās teritorijas	Jaunkaledonija		
NE	Niger	Nigēras Republika	Nigēra		
NF	Norfolk Island	Norfolkas salas teritorija	Norfolka	Norfolkas sala	precīzāk identificē ģeogrāfisko objektu
NG	Nigeria	Nigērijas Federatīvā Republika	Nigērija		
NI	Nicaragua	Nikaragvas Republika	Nikaragva		
NL	Netherlands	Nīderlandes Karaliste	Nīderlande		
NO	Norway	Norvēģijas Karaliste	Norvēģija		
NP	Nepal	Nepālas Karaliste	Nepāla		
NR	Nauru	Nauru Republika	Nauru		
NU	Niue	Niue	Niue		
NZ	New Zealand	Jaunzēlande	Jaunzēlande		
OM	Oman	Omānas Sultanāts	Omāna		
PA	Panama	Panamas Republika	Panama		
PE	Peru	Peru Republika	Peru		
PF	French Polynesia	Francijas Polinēzijas teritorija	Franču Polinēzija	Francijas Polinēzija	precīzāk identificē teritoriju
PG	Papua New Guinea	Papua-Jaungvinejas Neatkarīgā Valsts	Papua-Jaungvineja		
PH	Philippines	Filipīnu Republika	Filipīnas		
PK	Pakistan	Pakistānas Islāma Republika	Pakistāna		
PL	Poland	Polijas Republika	Polija		
PM	Saint Pierre and Miquelon	Senpjēras un Mikelonas teritoriālā vienība	Senpjēra un Mikelona		
PN	Pitcairn	Pitkērnas salas	Pitkērna		
PR	Puerto Rico	Puertoriko Sadraudzība	Puertoriko		
PS	Occupied Palestinian Territory	Okupētā Palestīnas teritorija	NEBIJA	Palestīna	korekts teritorijas nosaukums neatkarīgi no tās politiskā statusa
PT	Portugal	Portugāles Republika	Portugāle		
PW	Palau	Palau Republika	Palau		
PY	Paraguay	Paragvajā Republika	Paragvaja		
QA	Qatar	Kataras Valsts	Katara		
RE	Réunion	Francijas Reinjonas	Reinjona		

		departaments			
RO	Romania	Rumānija	Rumānija		
RU	Russia	Krievijas Federācija	Krievija		
RW	Rwanda	Ruandas Republika	Ruanda		
SA	Saudi Arabia	Saūda Arābijas Karaliste	Saūda Arābija		
SB	Solomon Islands	Zālamana salas	Zālamana salas		
SC	Seychelles	Seišelu Salu Republika	Seišēļu salas	Seišēļu salas	precīzāks nosaukuma atveidojums
SD	Sudan	Sudānas Republika	Sudāna		
SE	Sweden	Zviedrijas Karaliste	Zviedrija		
SG	Singapore	Singapūras Republika	Singapūra		
SH	Saint Helena	Svētās Helēnas sala un piederīgās teritorijas	Svētās Helēnas sala	Sv.Helēnas sala	tradicionāls saīsinājums
SI	Slovenia	Slovēnijas Republika	Slovēnija		
SJ	Svalbard and Jan Mayen	Svalbāras arhipelāgs un Jana Majena sala	Svalbāra un Jana Majena sala	Svalbāras arhipelāgs un Jana Majena sala	precīzāk identificē ģeogrāfiskos objektus
SK	Slovakia	Slovākijas Republika	Slovākija		
SL	Sierra Leone	Sjerraleones Republika	Sjerraleone		
SM	San Marino	Sanmarīno Republika	Sanmarīno		
SN	Senegal	Senegālas Republika	Senegāla		
SO	Somalia	Somālijas Demokrātiskā Republika	Somālija		
SR	Suriname	Surinamas Republika	Surinama		
ST	Sao Tome and Principe	Santomes un Prinsipi Demokrātiskā Republika	Santome un Prinsipi		
SV	El Salvador	Salvadoras Republika	Salvadora		
SY	Syria	Sīrijas Arābu Republika	Sīrija		
SZ	Swaziland	Svazilendas Karaliste	Svazilenda		
TC	Turks and Caicos Islands	Tērksas un Kaikosas salas	Tērksas un Kaikosas	Tērksas un Kaikosas salas	precīzāk identificē ģeogrāfiskos objektus
TD	Chad	Čadas Republika	Čada		
TF	French Southern (and Antarctic) Lands	Francijas Dienvidjūru (un Antarktīkas) teritorija	Franču dienvidu teritorijas	Francijas Dienvidjūru teritorija	sk. arī: "ES tiesību aktu tulkošanas rokasgrāmata" (R.: TTC, 2000, 66.lpp.)
TG	Togo	Togo Republika	Togo		
TH	Thailand	Taizemes Karaliste	Taizeme		
TJ	Tajikistan	Tadžikistānas Republika	Tadžikistāna		
TK	Tokelau	Tokelau	Tokelau		
TL	Timor-Leste	Austrumtimora	Austrumtimora		
TM	Turkmenistan	Turkmenistāna	Turkmenistāna		
TN	Tunisia	Tunisijas Republika	Tunisija		

TO	Tonga	Tongas Karaliste	Tonga		
TR	Turkey	Turcijas Republika	Turcija		
TT	Trinidad and Tobago	Trinidādas un Tobāgo Republika	Trinidāda un Tobāgo		
TV	Tuvalu	Tuvalu	Tuvalu		
TW	Taiwan, Province of China	Kīnas Republika Taivānā	Taivāna	Taivāna	teritorijas oficiālais nosaukums neatkarīgi no tās politiskā statusa
TZ	Tanzania	Tanzānijas Savienotā Republika	Tanzānija		
UA	Ukraine	Ukraina	Ukraina		
UG	Uganda	Ugandas Republika	Uganda		
UM	United States Minor Outlying Islands	ASV Mazās Aizjūras teritorijas	ASV mazās aizjūras teritorijas	ASV Mazās Aizjūras salas	precīzāk atbilst nosaukumam oriģinālvalodā
US	United States	Amerikas Savienotās Valstis, ASV	Amerikas Savienotās Valstis		
UY	Uruguay	Urugvajas Austrumu Republika	Urugvaja		
UZ	Uzbekistan	Uzbekistānas Republika	Uzbekistāna		
VA	The Holy See (The Vatican City State)	Svētais Krēsls (Vatikāna Pilsētvalsts)	Svētais Krēsls (Vatikāns)	Vatikāns (Svētais Krēsls)	konsekventi lietojami valstu īsie nosaukumi
VC	Saint Vincent and the Grenadines	Sentvinsenta un Grenadīnas	Sentvinsenta un Grenadīnas		
VE	Venezuela	Venecuēlas Republika	Venecuēla		
VG	British Virgin Islands	Britu Virdžīnu salas	Britu Virdžīnas		
VI	U.S. Virgin Islands	ASV Virdžīnu salas	Amerikāņu Virdžīnas	ASV Virdžīnas	precīzāk identificē teritoriju
VN	Viet Nam	Vjetnamas Sociālistiskā Republika	Vjetnama		
VU	Vanuatu	Vanuatu Republika	Vanuatu		
WF	Wallis and Futuna	Volisa un Futunas salu teritorija	Volisa un Futuna	Volisa un Futunas salas	precīzāks nosaukuma atveidojums
WS	Samoa	Samoa Neatkarīgā Valsts	Rietumsamoa	Rietumsamoa	precīzāk identificē valsti
YE	Yemen	Jemenas Republika	Jemena		
YT	Mayotte	Majotas teritoriālā vienība	—	Majota	
ZA	South Africa	Dienvidāfrikas Republika, DĀR	Dienvidāfrika		
ZM	Zambia	Zambijas Republika	Zambija		
ZW	Zimbabwe	Zimbabves Republika	Zimbabve		
	Montenegro	Melnkalnes Republika	—	Melnkalne	jauna valsts

Pielikums Nr.3

Vietu veidi

Nr.	Kartogrāfisko objektu veidi (nav klasifikatorā)	Klasifikatora vērtības	Datējums (no - līdz) maksimāli definējamie datējuma ietvari		Paskaidrojumi
1	administratīvais objekts				
1.1.		pils			
1.2.		muiža		1922	
2	administratīvā teritorija vai tās daļa				
2.1.		rajons	1949	2009	
2.2.		novads			
2.3.		pagasts	1817		pastāv mūsdienās
2.4.		pilsnovads			arī Varka
2.5.		komturija	1237	1562	
2.6.		fogtija	1237	1562	
2.7.		bīskapija	1255	1562	kā arhibīskapijas administratīvā teritorija
2.8.		patrimoniālais apgabals	1606	1922	
2.9.		landfogtija	1226	1606	
2.10.		apgabals	1585	1953	
2.11.		domīnija	1629	1721	t.s. "Zviedru Vidzeme"
2.12.		vojevodiste	1598	1772	

Nr.	Kartogrāfisko objektu veidi (nav klasifikatorā)	Klasifikatora vērtības	Datējums (no - līdz) maksimāli definējamie datējuma ietvari		Paskaidrojumi
2.13.		poviats	1598	1772	Stkāka admin. teritoriāla vienība Inflantijā
2.14.		draudze	1650	1796	Attiecināms uz Vidzemes teritoriju
2.15.		prezidiāts	1582	1589	Attiecināms uz Pārdaugavas hercogisti
2.16.		lēnis	13.gs.	16.gs.	
2.17.		muiža	13.gs.	1920	t.sk. pusmuiža, mācītājmuiža
2.18.		virspilskunga tiesa (apriņķis)	1617	1889	Kurzemes - Zemgales teritorija
2.19.		pilskunga iecirknis	1617	1889	Kurzemes - Zemgales teritorija
2.20.		vietniecība	1783	1796	
2.21.		guberņa	1713	1918	Vitebskas guberņas Latgales daļa nav jāizdala atsevišķi, norādīsim nosaukumā
2.22.		apriņķis	1566	līdz mūsdienām	juridiski pastāv likumdošanā
2.23.		pilsēta ar lauku teritoriju			
2.24.		ģenerālapgabals	1941	1944	
2.25.		reihskomariāts	1941	1944	Nac. Vāc. okupācija
2.26.		hercogiste	1918	1919	
2.26.		okupētā teritorija			apzīmējot dažādas okupētas teritorijas karadarbības rezultātā
2.27.		republika	1922	1991	Attiecināms uz PSRS okupāciju
3	aizsargājamā teritorija				
3.1.		liegums			
3.2.		nacionālais parks			
3.3.		nedefinēta aizsargājamā teritorija			
3.4.		rezervāts			
4	apdzīvotā vieta				
4.1.		miests	16.gs.	1928	
4.2.		ciems			t.sk. brīvcieņi
4.3.		māja			
4.4.		māju grupa			t.sk. ciemats
4.5.		nedefinēta apdzīvotā vieta			
4.6.		pilsēta			
4.7.		viensēta			
4.8.		strādnieku ciemats	1949	1961	
4.9.		pilsētciemats	1961	1992	
4.10.		lauku ciemats	1982	1990	
4.11.		pilsētu rajoni			
4.12.		republikāniskās pakļautības pilsētas	1949	1992	
4.13.		republikas pilsētas	1992		

Nr.	Kartogrāfisko objektu veidi (nav klasifikatorā)	Klasifikatora vērtības	Datējums (no - līdz) maksimāli definējamie datējuma ietvari		Paskaidrojumi
6	hidroogrāfiskais objekts iekšējos ūdeņos				
6.1.		atvars			
6.2.		brasls			
6.3.		dzelme			
6.4.		ezeru līcis			
6.5.		krāce			
6.6.		nedefinēts hidroogrāfiskais objekts			
6.7.		peldvieta			
6.8.		piekraste			
6.9.		pussala			
6.10.		sala			
6.11.		sēklis			
6.12.		upes līcis			
6.13.		ūdenskritums			
6.14.		zemes šaurums			
6.15.		zemesrags			
6.17.		zvejvieta			
7	hidroogrāfiskais objekts jūrā				
7.1.		jūras līcis			
7.2.		sēklis jūrā			
7.3.		šaurums jūrā			
7.4.		zemesrags jūrā			
7.5.		nedefinēts jūras hidroogrāfiskais objekts			
8	hidrotehniska būve				
8.1.		hidrotehniska būve			
8.2.		polderis			
9	ielas	ielas			
10	kokaudze				
10.1.		krūmājs			
10.2.		mežs			
10.3.		nedefinēta kokaudze			
10.4.		parks			
10.5.		stiga			
11	koks	koks			
12	kultūrvēsturiskais objekts				
12.1.		krogs			
12.2.		muiža			

Nr.	Kartogrāfisko objektu veidi (nav klasifikatorā)	Klasifikatora vērtības	Datējums (no - līdz) maksimāli definējamie datējuma ietvari		Paskaidrojumi
12.3.		nedefinēts kultūrvēsturiskais objekts			
12.4.		pieminekļis			
12.5.		pils			
12.6.		pilsdrupas			
12.7.		vēsturiskās dzimnavas			
13	lauks				
13.1.		lauks			
13.2.		tūrums			
14	nedefinēts objekts	nedefinēts objekts			
15	purvs	purvs			
16	reljefa forma				
16.1.		akmens			
16.2.		atsegums			
16.3.		grava			
16.4.		ieleja			
16.5.		ieplaka			
16.6.		kalns			
16.7.		kāpa			
16.8.		klints			
16.9.		krauļa			
16.10.		līdzenums, zemiene			
16.11.		nedefinēta reljefa forma			
16.12.		nogāze			
16.13.		pauguru grupa			
16.14.		pilskans			
17	teritorija				
17.1.		savrupvieta			
17.2.		senvieta			
17.3.		teritorija			
17.4.		kultūrvēsturiskais novads			attiecināms mūsdienu izpratnē
18	transporta objekts				
18.2.		bāka			
18.3.		ceļa posms			
18.4.		dzc. objekts			
18.5.		lidosta, lidlauks			
18.6.		nedefinēts transporta objekts			
18.8.		osta			
18.9.		ostas akvatorija			
18.10.		pārceltuve			

Nr.	Kartogrāfisko objektu veidi (nav klasifikatorā)	Klasifikatora vērtības	Datējums (no - līdz) maksimāli definējamie datējuma ietvari		Paskaidrojumi
18.11.		piestātne			
18.12.		taka			
18.13.		tilts			
19	ūdeņi				
19.1.		liebaseins			
19.2.		atteka			
19.3.		avots			
19.4.		grāvis			
19.5.		kanāls			
19.6.		nedefinēta			
19.7.		strauts			
19.8.		upe			
19.9.		akacis			
19.10.		dīķis			
19.13.		ezers			
19.15.		jūra			
19.18.		nedefinēta ūdenstilpe			
19.19.		ūdenskrātuve (bij.karjers)			
19.20.		vecupe			
20	valsts				
20.1.		valsts			
20.2.		zeme		1290	protovalstis t.sk. "regnum"
20.3.		arhibīskapija	1255	1562	
20.4.		bīskapija	1186	1585	
20.5.		hercogiste	1561	1795	
21	zālājs				
21.1.		ganības			
21.2.		plavas			
22	fronte	fronte			lietojams gadījumos, kad cits apzīmējums karadarbības zonā esošai teritorijai nav iespējams

Pielikums Nr.4

Kontrolētā vārdnīca „*Lomu apraksts*”

Apraksta augstākajos līmeņos	Papildus izmantojami sistematizācijas zemākajos līmeņos	Skaidrojums
Fondradis		
Autors		Piemēram, dramaturģa darba autors
	Dokumenta autors	
	Teksta autors	
	Mūzikas autors	
	Režisors	t.sk. pieļaujamās papildus norādes: otrais režisors; režisora palīgs; režisora asistents
	Montāžas režisors	t.sk. pieļaujamās papildus norādes: montāžists
	Skaņu režisors	
	Scenārija autors	t.sk. pieļaujamās papildus norādes: scenārija līdzautors
	Kinooperators	tikai audiovizuālajiem darbiem
	Video operators	tikai audiovizuālajiem darbiem
	Mākslinieks	t.sk. pieļaujamās papildus norādes: mākslinieka asistents; mākslinieks dekorators; kostīmu mākslinieks; grima mākslinieks
	Fotogrāfs	
	Tehniskā komanda	Ja nepieciešams norāda pārējos iesaistītos tehniskos darbiniekus, kas piedalījušies dokumenta tapšanā un neitilpst iepriekšējās kategorijās

Depozīta glabātājs		Dokumentu pārvaldītājs ir persona vai institūcija, kas atbildīga, par dokumentu fizisko uzglabāšanu, kuri var nebūt pārvaldītāja īpašumā, kā arī pārvaldītājam var nebūt tiesības atļaut vai liegt piekļuvi dokumentiem. Tas var būt arī kolekcijas īpašnieks vai dokumentu uzkrājējs, kurš pēcāk nodevis dokumentus arhīvam - dokumenta iegūšanas avots, kurš nav dokumentu autors
Īpašnieks		Privāto dokumentu, kas iekļauti Nacionālajā dokumentārajā mantojumā, īpašnieks. Dokumentu pieejamību nosaka līgumsaistības.
Izmantošanas kontrolētājs		Persona vai institūcija, kurai ir likumīgas tiesības atļaut vai liegt pieeju dokumentiem, piemēram, tiesībsargājošās iestādes un tml.
Autortiesību īpašnieks		Var norādīt, ja autortiesību īpašnieks nav dokumenta autors
Blakustiesību īpašnieks		izpildītāji, fonogrammu producenti un ētera raidījumu organizācijas, kā arī organizācijas, kas raida pa vadiem, vai to tiesību pārņēmēji un mantinieki (tiesības spēkā 50 g. pēc atskaņošanas, izrādīšanas)
	Izpildītājs	aktieris, dziedātājs, mūziķis, dejotājs vai cita persona, kas publiski atveido lomu, dzied, lasa, spēlē mūzikas instrumentu vai kādā citā veidā izpilda literatūras vai vizuālās mākslas darbu, sniedz estrādes, cirka vai leļļu priekšnesumu, diriģents, izrādes režisors, audiovizuāla darba un fonogrammu producentis
	Producents	

Pielikums Nr.5

Autoritatīvā ieraksta paraugs „*Persona*”

Autoritatīvā ieraksta atribūti		Aizpildāmais lauks
1.1.1. Autoritatīvā ieraksta identifikators		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
1.1.2. Nosaukums		Rūsis, Heinrihs Fricis
1.1.3. Statuss		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
1.1.4. Izveidošanas datums		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
1.1.5. Apstiprināšanas datums		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
1.1.6. Pārstrādes datums		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
1.1.7. Dzēšanas datums		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
Šķirklī:		
<i>Identitāte</i>		
	Autorizētais nosaukums	Rūsis, Heinrihs Fricis
	Entītijas veids	persona
	Autoritatīvā ieraksta identifikators	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Institūcijas	persona

	veids	
	LNA nozare	persona
Datējumi		
	Datums no - līdz	12.08.1880 – 25.04.1941
	Noteikumi vai tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
Citi nosaukumi		
	Nosaukuma veids	2.1.Paralēlās nosaukuma formas. <i>Citās valodās</i>
	Nosaukums	Русис Генрих Янович
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora elements</i>
	Nosaukuma valoda	<i>Krievu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Datums no - līdz	12.08.1880 – 25.04.1941
	Nosaukuma veids	2.2.Paralēlās nosaukuma formas. <i>Citās rakstībās</i>
	Nosaukums	Heinrichs Rhusis
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora elements</i>
	Nosaukuma valoda	<i>LAV latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Datums no - līdz	01.01.1912 – 31.12.1912
	Nosaukuma veids	2.2.Paralēlās nosaukuma formas. <i>Citās rakstībās</i>
	Nosaukums	H. Rhusis
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora elements</i>
	Nosaukuma valoda	<i>LAV latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Datums no - līdz	09.11.1913 – 24.04.1936
Organizāciju identifikatori		
	Identifikatoru reģistrs	<i>NACE</i>
	Identifikators	K74.11
Saistītie fondi		

			<p><i>LV_LNA_LVA_F1986 Latvijas PSR VDK par sevišķi bīstamiem pretvalstiskiem noziegumiem apsūdzēto personu krimināllietas</i></p> <p><i>LV_LNA_LVVA_F3727 Latvijas Universitātes studentu korporācija "Lettonia" (Rīga)</i></p> <p><i>LV_LNA_LVVA_F7354 Zvērinātu advokātu padome (Rīga)</i></p> <p><i>LV_LNA_LVVA_F2784 Rīgas Latviešu biedrība (Rīga)</i></p> <p><i>LV_LNA_LVVA_F6636 Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Virsvalde (Rīga)</i></p>
Apraksts			
	Vēsture		<p>12.08.1880. dzimis Kursīšu pagastā „Mucenieku Kalniņu” mājās. Tautība – latvietis, konfesionālā piederība – luterānis. Pabeidzis Kursīšu pamatskolu.</p> <p>1895 – 1998 apmeklēja Irlavas skolotāju semināru, izstājās no 3.klases.</p> <p>1899 – 1901 pabeidza Baltijas skolotāju semināru Kuldīgā iegūstot tautskolotāja tiesības.</p> <p>1901 – 1902 strādāja par skolotāju Skrundas draudzes skolā.</p> <p>1902 – 1904 bija mājskolotājs Kursīšu pagastā.</p> <p>1904 - kā eksternis pabeidza Jelgavas ģimnāziju un iestājās Tērbatas universitātes Juridiskajā fakultātē, uzņemts latviešu korporācijā „Lettonia”.</p> <p>1906 - Saldū salaulājās ar Elizabeti Vilhelmīni Martu Feldmani. Iestājās Latviešu konstitucionālo demokrātu partijā.</p> <p>1907 - piedzima dēls - Armīns Frīdrihs Jānis.</p> <p>1909 - beidza Tērbatas universitātes Juridisko fakultāti un uzsācis darbu kā zvērināta advokāta F. Alberta palīgs. Bijis Latviešu konstitucionāli demokrātiskās partijas dienas laikraksta „Latvija” redaktors un publikāciju autors.</p> <p>1912 - izbeidza darbību Latviešu konstitucionāli demokrātiskajā partijā un laikraksta „Latvija” redaktora amatā, publicējis rakstus laikrakstos „Latvija” un „Dzimtenes Vēstnesis” par tiesību jautājumiem.</p> <p>05.03.1912. piedzima meita – Velta Marija.</p> <p>10.06.1915. tika apstiprināts par Rīgā praktizējošu pilntiesīgu zvērinātu advokātu.</p> <p>1915 - kopā ar Rīgas apgabaltiesas iestādēm evakuējās uz Tērbatu, kur darbojās Latviešu bēgļu palīdzības komitejas Juridiskā biroja vadītāja amatā un Tērbatas domē. Publicēja rakstus Latviešu bēgļu apgādāšanas Centrālās komitejas „Bēgļu kalendārā”.</p> <p>07.05.1917. Kurzemes guberņas latviešu bēgļu kongresā ticis ievēlēts par Kurzemes guberņas pagaidu vicekomisāru.</p> <p>29.11.1917. Latviešu pagaidu nacionālās padomes dibināšanas sapulcē Valkā ievēlēts Satversmes projekta izstrādāšanas komisijā.</p> <p>1918.gada aprīlī ar ģimeni atgriezās Rīgā.</p> <p>1919.gada janvārī uzsāka darbu Padomju Latvijas Tieslietu tautas komisariātā par Aizstāvju kolēģijas darbveža palīgu.</p> <p>1919.gada maijā pēc vācu okupācijas atsāka advokāta praksi. Latviešu korporācijas izvirza par pārstāvi izlīguma sarunām starp A. Niedras un Pagaidu valdību. Turpina zvērināta advokāta praksi.</p> <p>22.12.1919 - 02.01.1920 Kara virstiesas loceklis. Piedalījies t.s. „Niedras valdības prāvās” kā apsūdzēto aizstāvis.</p> <p>1919 – 1921 Izglītības ministrijas juriskonsults.</p> <p>1920 – 1922 darbojies Kristīgi nacionālajā partijā.</p> <p>1928 - ticis ievēlēts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas</p>

		<p>virsvaldes viceprezidenta amatā. 1929 - Latviešu zemnieku savienības biedrs. Aktīvi publicējis rakstus laikrakstā „Svētdienas Rīts”. 01.03.1935 tika ievēlēts par Latvijas Zvērinātu advokātu padomes locekli. 14.08.1935 tika iecelts par Rīgas Latviešu biedrības valdes locekli. 1936 – 1937 bijis žurnāla „Mūsu Īpašums” redaktors un rakstu autors. 03.04.1940 ievēlēts par advokatūras pārstāvi valsts Galvenajā nodokļu komisijā. Pēc Latvijas okupācijas 17.06.1940, 09.08.1940 apcietināts un apsūdzēts par naidīgu attieksmi pret strādnieku šķiru un revolucionāro kustību. Atrodas apcietinājumā Centrālcietumā Rīgā. 1941.g. sākumā etapēts uz Krievijas FPSR. 1941.g. 25.martā vai 25.aprīlī – miris.</p>
Vietas	Veids	<i>Klasifikatora elements</i>
	Nosaukums	Kurzemes guberņa
	Datums no – līdz:	12.08.1880 - 1907
	Apraksts	Personas dzīves un darbības vieta.
	Veids	<i>Klasifikatora elements</i>
	Nosaukums	Kursīšu pagasts
	Datums no – līdz:	12.08.1880 - 1904
	Apraksts	Vieta, kur atradās personas dzimtas mājas, sākotnējā izglītības un darba gaitu uzsākšanas vieta.
		<i>Atbilstoši tālāk aizpilda pārējās nozīmīgākās vietas, kur persona dzīvojusi, darbojusies.</i>
Tiesiskais statuss		10.06.1915. - apstiprināts par zvērinātu advokātu. 1928. - ievēlēts par Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas virsvaldes viceprezidentu.
Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes		Jurists, zvērināts advokāts, publicists un politiskais un sabiedriskais darbinieks.
Iekšējā struktūra/ genealoģija		māte – Anna Rūse, dzim. Kalniņa (1843 – 1926); tēvs – Jānis Rūsis (1836 – 1910); māsa – Anna Rūse (1866 -); māsa – Lība Rūse (1868 -); brālis – Ernests Rūsis (1869 -); māsa – Late Rūse (1874 -); māsa – Lavīze Rūse (1877 -); sieva – Elizabete Vilhelmīne Marta Rūse, dzim. Feldmane (1884 – 1981); dēls – Armīns Frīdrihs Jānis Rūsis (1907 – 1987); meita – Velta Marija Briede, dzim. Rūse, šķirta Šulce (1912 – 1996).
Vispārējs konteksts		Līdz 1914.g., kad sākas 1.pasaules karš Latvijas teritorija atrodas Krievijas impērijas sastāvā. Kurzemes guberņā pastāv turīgas zemnieku saimniecības, kas ļāva daudziem šo saimniecību saimnieku bērniem iegūt labu izglītību. Latviešu sabiedrībā par prestižu uzskata skolotāja amatu. Augstāko izglītību tradicionāli Baltijas guberņās ieguva Tērbatas universitātē, kas bija izveidojusies par Latvijas un Igaunijas teritorijā esošu intelektuālo centru. Aktīvi darbojās dažādas studentu organizācijas, kas sadalītas pēc tautību principa. 1905. – 1907.g. Baltijas teritorijās norisinās plaši nemieri, kas pazīstami kā 1905.g. revolūcija. Aktivizējas latviešu politiskā darbība, politisko partiju dibināšana un

			iesaistīšanās politiskajā darbībā. 1914.g. sākas Pirmais pasaules karš. Liela daļa Kurzemes guberņas iedzīvotāju, kā arī 1915.g. Krievijas valdības iestādes evakuējas no Latvijas teritorijas. 18.11.1918. tiek proklamēta Latvijas valsts. Saskaņā ar Kompjēnas pamiera noteikumiem Latvijas teritorija atrodas Vācijas okupācijas zonā. Latvijā darbojas okupācijas iestādes. 1918. – 1920.g. Latvijā norisinās brīvības cīņas, pēc kurām notiek aktīva Latvijas Republikas valsts pārvaldes iestāžu dibināšana. Pēc valsts pārvaldes institūtu dibināšanas, sabiedrība plaši iesaistās politiskajā darbībā. Plašu ievērtību gūst politiskās tiesas prāvas, kurās notika izrēķināšanās ar esošās varas pretiniekiem. 1934.g. varu pārņēma K. Ulmanis, kurš iedibināja valstī autoritāro režīmu. 17.07.1940. sākoties Otrajam pasaules karam Latviju okupē PSRS. Tiek izveidota okupācijas varas pārvalde, atbilstoši varas nostādņām tiek veikti Latvijas iedzīvotāju masveida aresti. 05.08.1940. – Latvija inkorporēta PSRS sastāvā. Cilvēki tika apsūdzēti noziegumos pret valsti – PSRS. Sākotnēji tika arestēti K. Ulmaņa varai pietuvinātie, armijas vadība, augstas amatpersonas. Lielākā daļa no arestētajiem tika nogalināti. 14.07.1941. no Latvijas iedzīvotāji tika deportēti masveidā.
Saistība			
Saistības veids:			
	Pēcteči	Saistītais ieraksts	
		Nosaukums	Rūsis, Armīns Frīdrihs Jānis
		Datums no	01.07.1907
		Datums līdz	25.04.1941
		Apraksts	H. Rūša dēls. Turpinājis un pārņēmis tēva – H. Rūša advokāta praksi.
	Asociatīvie	Saistītais ieraksts	
		Nosaukums	Latvijas Evaņģēliski luteriskās Baznīcas Virsvalde
		Datums no	1928
		Datums līdz	1941
		Apraksts	Ievēlēts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas virsvaldes viceprezidenta amatā.
Kontrole			
	Arhīva identifikators		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Statuss		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Detalizācijas līmenis		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Dati par uzturēšanu		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Datums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Autors	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Noteikumi un/vai tradīcijas	Kods	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Valodas un	Valoda	Latviešu valoda

	rakstības		
		Rakstība	Latīņu alfabēts
		Valoda	Krievu valoda
		Rakstība	Kirilica
	Avoti		Latvijas advokatūra. Zvērināti advokāti un zvērinātu advokātu palīgi biogrāfijās. 1919 – 1945. Biogrāfiskā vārdnīca/ Sast. Ē. Jēkabsons, V. Ščerbinskis - R.: Latvijas Valsts vēstures arhīvs, 2007 – 31. – 73.; 430. – 432.lpp.

Pielikums Nr.6

Autoritatīvā ieraksta paraugs „Iestāde”

Autoritatīvā ieraksta atribūti		Aizpildāmais lauks	
1.1.1.	Autoritatīvā ieraksta identifikators	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.2.	Nosaukums	Sociālo Pakalpojumu pārvalde	
1.1.3.	Statuss	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.4.	Izveidošanas datums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.5.	Apstiprināšanas datums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.6.	Pārstrādes datums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.7.	Dzēšanas datums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>	
1.1.8.	Uzraudzības iestāde	<i>Sociālo Pakalpojumu pārvalde</i>	
<i>Identitāte</i>			
		Autorizētais nosaukums	Sociālo Pakalpojumu pārvalde
		Entītijas veids	Organizācija
		Autoritatīvā ieraksta identifikators	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Institūcijas veids	Institūcija
		LNA nozare	Sociālā aizsardzība, darbs
		Datums no - līdz	06.06.1996 - 30.09.2009
		Noteikumi vai tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Citi autorizētie nosaukumi		
		Nosaukuma veids	Paralēlās nosaukuma formas. <i>Citās valodās</i>
		Nosaukums	The Social Service Board
		Noteikumi un	<i>Klasifikatora vērtība</i>

	tradīcijas	
	Nosaukuma valoda	<i>Angļu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
	Datums no - līdz	04.11.2004 - 30.09.2009.
	Nosaukuma veids	<i>Citiem noteikumiem atbilstošas standartizētā nosaukuma formas</i>
	Nosaukums	Sociālo Pakalpojumu pārvalde
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Nosaukuma valoda	<i>Latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
	Datums no - līdz	04.11.2004 - 30.09.2009.
	Nosaukuma veids	<i>Citiem noteikumiem atbilstošas standartizētā nosaukuma formas</i>
	Nosaukums	Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Nosaukuma valoda	<i>Latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
	Datums no – līdz	04.11.2004 - 30.09.2009
	Citi nosaukumi	
	Nosaukuma veids	<i>Citas nosaukuma formas. Institūcijas iepriekšējie nosaukumi</i>
	Nosaukums	Sociālās palīdzības fonds
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Nosaukuma valoda	<i>Latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
	Datums no - līdz	06.06.1996. – 03.11.2004.
	Nosaukuma veids	<i>4.2. Citas nosaukuma formas. Abreviatūras</i>
	Nosaukums	SPF
	Noteikumi un tradīcijas	<i>Klasifikatora vērtība</i>
	Nosaukuma valoda	<i>Latviešu valoda</i>
	Nosaukuma rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
	Datums no - līdz	06.06.1996 – 03.11.2004
	Organizāciju identifikatori	
	Identifikatoru	<i>LNA uzraudzībā esošo institūciju identifikators (fondraža</i>

		reģistrs	<i>kods)</i>
		Identifikators	20.016
		Identifikatoru reģistrs	<i>NACE</i>
		Identifikators	L75.12
	Saistītie fondi		<p><i>LV-LNA-LVA-F2639 Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde</i></p> <p><i>LV-LNA-LVA-F2468 Latvijas Republikas Labklājības ministrija</i></p> <p><i>LV_LNA_PDVA_F3515 LR Labklājības ministrija Sociālo pakalpojumu pārvalde</i></p>
Apraksts			
	Vēsture		<p>26.10.1995. Latvijas Republikas Saeima pieņēma likumu Par Sociālo palīdzību, kas noteica valstij uzlikto pienākumu sociālās palīdzības sniegšanā administrēšanu ar Sociālās palīdzības fonda starpniecību.</p> <p>06.06.1996. Ministrs uzdeva Labklājības ministrijai izveidot iestādi – Sociālās palīdzības fonds.</p> <p>21.06.1996. Labklājības ministrija uzsāka tās pakļautības iestādes „Sociālo iestāžu servisa centrs” reorganizāciju un valsts civildienesta iestādes - „Sociālās palīdzības fonds” un bezpeļņas organizāciju valsts uzņēmuma "Sociālo iestāžu servisa centrs” izveidi. Sociālās palīdzības fonds darbojās Labklājības ministrijas pārraudzībā un visas valsts teritorijā.</p> <p>01.07.1996. Sociālās palīdzības fonds uzsāka faktisko darbību. Fondu vadīja izpilddirektors, kuru amatā iecēla labklājības ministrs. Lai nodrošinātu sociālajā palīdzībā ieinteresēto pušu līdzdalību, tika izveidota Sociālās palīdzības fonda padome, kuru apstiprināja uz trim gadiem. Fonda padomes personālsastāvu pēc attiecīgo ministriju un sabiedrisko organizāciju priekšlikuma un padomes nolikumu apstiprināja Ministru kabinets. Fonda padomē ietilpa: divi Labklājības ministrijas, viens Finanšu ministrijas, trīs sabiedrisko organizāciju, viens pašvaldību pārstāvis. Padomes lēmumi tika pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu, tiem bija ieteikuma raksturs.</p> <p>31.10.2002. Saeima pieņēma Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu, kurā noteikti valsts pienākumi sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanā Latvijas iedzīvotājiem.</p> <p>31.10.2002. – 04.11.2004. Sociālās palīdzības fonds turpina funkcionēt ar nelielām strukturālām izmaiņām.</p> <p>30.03.2004. Sociālo palīdzības fondam noteikts Eiropas Savienības struktūrfondu grantu shēmu apsaimniekotāja statuss. Fonds apsaimniekoja Eiropas Reģionālās attīstības fonda „Alternatīvo sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība” un Eiropas Sociālā fonda grantu shēmu „Sociālā darba speciālistu apmācība” un „Profesionālās rehabilitācijas programmu attīstība un ieviešana” grantu shēmas.</p> <p>13.07.2004. stājas spēkā grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas paredzēja Sociālo pakalpojumu pārvaldes izveidi valsts politikas īstenošanai</p>

		<p>sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas jomā.</p> <p>04.11.2004. stājās spēkā iestādes nolikums, kas noteica, ka Sociālo pakalpojumu pārvalde ir Labklājības ministrijas pakļautībā esoša valsts tiesās pārvaldes iestāde. Pārvalde nodrošināja valsts budžeta līdzekļu administrēšanu valsts apmaksāto sociālo pakalpojumu jomā un apsaimniekoja Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļus. Sociālo pakalpojumu pārvalde bija tiesīga izdot administratīvos aktus, ar kuriem tika piešķirtas tiesības personai saņemt valsts apmaksātos ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, kā arī kontrolē valsts apmaksāto sociālo pakalpojumu kvalitāti. Iestādi vadīja direktors.</p> <p>01.12.2004. tiek apstiprināta iestādes struktūra.</p> <p>01.02.2005. Sociālo pakalpojumu pārvalde sāk uzturēt sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēju reģistru.</p> <p>23.11.2005. tiek izveidota Konsultatīvā padome valsts politikas īstenošanas veicināšanai sociālo pakalpojumu jomā.</p> <p>20.11.2007. Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.785 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums”. Iestādei tiek piešķirtas papildus tiesības kontrolēt valsts apmaksāto sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēju budžeta izlietojumu.</p> <p>12.12.2007. Labklājības ministrija izdeva rīkojumu Nr.32 uzsākt īstenot padotību pār valsts sociālās aprūpes centriem.</p> <p>2008.g. noslēdzas Eiropas Savienības struktūrfondu līdzfinansēto projektu izpildes termiņi. 2007 – 2013 plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu apsaimniekošana netika uzsākta.</p> <p>29.05.2009. Ministru kabinets izdeva rīkojumu Nr.355 „Par Sociālo pakalpojumu pārvaldes likvidāciju”. Iestādes funkcijas tika nodotas Labklājības ministrijai un Sociālās integrācijas valsts aģentūrai.</p> <p>30.06.2009. pabeigta pārvaldes materiālo un finanšu līdzekļu inventarizācija, noteikta mantas vērtība, saistību apjoms. Nodrošināta finanšu līdzekļu, mantas, saistību, arhīva un lietvedības nodošana Labklājības ministrijai un Sociālās integrācijas valsts aģentūrai.</p> <p>31.07.2009.sastādīta slēguma bilance, Sociālo pakalpojumu pārvaldes darbība uzskatāma par faktiski izbeigtu. Labklājības ministrija ir likvidētās Sociālo pakalpojumu pārvaldes tiesību, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības pārņēmēja: valsts sniegto sociālās aprūpes pakalpojumu koordinēšanas, administratīvo pasākumu organizēšanas, sociālo pakalpojumu sniegšanas kontroles un no Eiropas Savienības līdzekļiem finansēto pasākumu īstenošanas jomā.</p>
	Vietas	
	Veids	20.2. valsts
	Nosaukums	Latvijas Republika
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no – līdz:	06.06.1996 - 31.07.2009
	Apraksts	Sociālo pakalpojumu pārvaldes darbības sfēra aptver visu valsts teritoriju.
	Veids	4.13.Apdzīvota vieta. Republikas pilsēta
	Nosaukums	Rīga

		Datums no – līdz:	06.06.1996 - 31.07.2009
		Apraksts	Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā atrašanās vieta.
		Veids	9. iela
		Nosaukums	O. Vācieša iela 4
		Datējums	1996 - 2005
		Datums no – līdz:	06.06.1996 - 31.01.2005.
		Apraksts	Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā adrese.
		Veids	9. iela
		Nosaukums	Kurbada iela 2
		Datums no – līdz:	01.02.2005 - 31.07.2009.
		Apraksts	Sociālo pakalpojumu pārvaldes faktiskā un juridiskā adrese.
	Tiesiskais statuss		<p>06.06.1996 – 03.11.2004 Likuma „Par sociālo palīdzību” 45., 48.pants. Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.196 „Sociālās palīdzības fonda nolikums”.</p> <p>06.06.1996. Ministru kabineta rīkojums Nr.212 „Par Sociālās palīdzības fondu un bezpeļņas uzņēmumu „Sociālo iestāžu centrs”.</p> <p>Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.197 „Sociālās palīdzības fonda padomes nolikums”.</p> <p>Ministru kabineta 30.03.2004. noteikumi Nr.200 „Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”.</p> <p>21.06.1996. Labklājības ministrijas rīkojums Nr.172 „Par valsts iestādes „Sociālo iestāžu servisa centrs” reorganizāciju”.</p> <p>04.11.2004. – 31.07.2009. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 15.pants (17.06.2004 un 07.05.2009 red.), Valsts pārvaldes iekārtas likuma 16.panta 1.daļa, Bērnu tiesību aizsardzības likums, Ministru kabineta 19.10.2004. noteikumi Nr.863 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums”, Ministru kabineta 20.11.2007. noteikumi Nr.785 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums”, 22.09.2009.Ministru kabineta noteikumi Nr.1076 „Par Ministru kabineta 2007.gada 20.novembra noteikumu Nr.785 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums” atzīšanu par spēku zaudējušiem”, Ministru kabineta 29.05.2009. rīkojums „Par Sociālo pakalpojumu pārvaldes likvidāciju”.</p>
	Funkcijas, nodarbošanās un aktivitātes		<p>06.06.1996 – 03.11.2004 Pilda valsts pienākumus un īsteno valsts līdzdalību sociālās palīdzības sniegšanā un sniedz metodisko palīdzību sociālās palīdzības institūcijām. Apsaimnieko valsts līdzekļus, kuri paredzēti sociālajai nodrošināšanai un sociālajiem pabalstiem, līdzekļus, kas gūti no fonda iesaistīšanās uzņēmējdarbībā, un citus ienākumus. Sociālās palīdzības fondam piešķirtas tiesības uz laiku brīvos līdzekļus ieguldīt rentablās investīcijās, izņemot valsts budžeta līdzekļus. Funkcijas: 1) likumā „Par sociālo palīdzību” noteikto sociālās palīdzības maksājumu izmaksu nodrošināšana;</p>

			<ol style="list-style-type: none"> 2) sociālajai palīdzībai paredzētos valsts budžeta līdzekļu sadalīšana programmām: sociālās un profesionālās rehabilitācijas un aprūpes pasākumi, rehabilitācijas līdzekļu un kompensatoru ierīču iegāde, invalīdiem paredzēto transportlīdzekļu iegāde, uzturēšanas izdevumu segšana valsts sociālās palīdzības iestādēs, invaliditātes noteikšana un aroddiagnostika, konsultāciju nodrošināšana sociālās palīdzības jautājumos un citi atbilstoši mērķi; 3) priekšlikumu un ierosinājumu sagatavošana sociālās palīdzības sistēmas pilnveidošanai; 4) fonda līdzekļu izlietošanas likumības un izmaksu gaitu un pamatotības kontrolēšana valsts pašvaldību institūcijās; 5) organizē pasākumus fonda darbības efektivitātes palielināšanai; 6) pieprasa no pašvaldībām, valsts institūcijām un citām fiziskajām un juridiskajām personām ziņas, kas nepieciešamas fonda funkciju pildīšanai; 7) strīdu gadījumos izlemj jautājumus par fonda līdzekļu izmaksas pārtraukšanu; 8) ierosina atmaksāt nelikumīgi izmaksātos līdzekļus; 9) izskata sūdzības par fonda pakalpojumiem; 10) nodrošina personas datu aizsardzību, 11) Eiropas Savienības struktūrfondu grantu shēmu apsaimniekošana. <p>04.11.2004. – 31.07.2009. Sociālo pakalpojumu pārvalde piedalās valsts politikas īstenošanā sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā. Funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valsts līdzdalības nodrošināšana sociālo pakalpojumu sniegšanā; 2) valsts sociālās aprūpes centru pakļautības īstenošana labklājības ministra uzdevumā; 3) lēmumu pieņemšana par valsts finansēto sociālo pakalpojumu piešķiršanu; 4) sociālo pakalpojumu sniegšanai paredzētos valsts budžeta līdzekļus administrēšana 5) piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojuma kontrole; 6) pārvaldes funkciju izpildei nepieciešamos finanšu līdzekļu plānošana; 7) iepirkumu veikšana valsts finansēto sociālo pakalpojumu sniegšanai; 8) valsts budžeta līdzekļu racionāla izlietojuma kontrole; 9) informatīvās un metodiskās palīdzības sniegšana sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniedzējiem; 10) sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstības novērtēšana un analīze; 11) priekšlikumu par normatīvo aktu izstrādi un pilnveidošanu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā sagatavošana un iesniegšana Labklājības ministrijā; 12) sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistra izveidošana un aktualizēšana, pakalpojumu sniedzēju reģistrēšana un izslēgšana no reģistra;
--	--	--	--

			<ol style="list-style-type: none"> 13) sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole un administratīvā soda uzlikšana sociālo pakalpojumu sniedzējiem par izdarītajiem pārkāpumiem; 14) sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības politikas pārraudzībai un novērtēšanai nepieciešamos datu vākšana, apkopošana un analīze; 15) datu bāzēs apkopotās informācijas pieejamības nodrošināšana valsts un pašvaldību institūcijām; 16) fizisko un juridisko personu iesniegumus, priekšlikumu un sūdzību izskatīšana par sniegto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības kvalitāti un klienta tiesībām; 17) informācijas un konsultāciju sniegšana fiziskajām un juridiskajām personām sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jautājumos 18) sabiedrības informēšana par valsts finansētajiem sociālajiem pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību; 19) piedalīšanās valsts investīciju programmas projektu izvērtēšanā sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības jomā. Projektu īstenošanas pārraudzība; 20) no Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem finansējamo pasākumu īstenošanas nodrošināšanai pārvaldei deleģēto uzdevumu izpilde; 21) pārvaldes rīcībā esošo personas datu un citas informācijas aizsardzības nodrošināšana.
	<p>Iekšējā struktūra/ ģeneoloģija</p>		<p>Sociālās palīdzības fonda (SPF) struktūra 23.10.1996 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadība; 2. Grāmatvedības uzskaites un atskaites daļa; 3. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa; 4. Kontroles un pārraudzības daļa; 5. Saimniecības sektors. <p>SPF struktūra 06.05.1998 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadība; 2. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa; 3. Maksas pakalpojumu attīstības daļa; 4. Grāmatvedības uzskaites un atskaites daļa; 5. Kontroles – revīzijas daļa; 6. Informācijas, apmācības un projektu daļa; 7. Pārraudzības daļa; 8. Saimniecības sektors. <p>SPF struktūra 29.01.1999 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadība; 2. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa; 3. Informācijas, apmācības un projekta daļa; 4. Sociālās aprūpes kvalitātes daļa; 5. Kontroles, revīzijas un metodiskā daļa; 6. Administratīvi saimnieciskā daļa. <p>SPF struktūra 06.01.2000 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadība; 2. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa; 3. Informācijas, apmācības un projekta daļa; 4. Sociālās aprūpes kvalitātes daļa; 5. Kontroles – revīzijas daļa; 6. Administratīvi saimnieciskā daļa.

		<p>SPF struktūra 09.04.2002 :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vadība (direktors un divi vietnieki); 2. Iekšējā audita un kontroles daļa; 3. Finansēšanas un budžeta plānošanas daļa; 4. Grāmatvedības uzskaites un atskaites daļa; 5. Informācijas, apmācības un projekta daļa; 6. Sociālās aprūpes kvalitātes daļa; 7. Administratīvais sektors; 8. Saimnieciskais sektors. <p>SPF struktūras shēma 04.02.2003 (skatīt pievienoto failu):</p> <p>Sociālo pakalpojumu pārvaldes struktūras shēma 01.12.2004. (skatīt pievienoto failu):</p> <p>Sociālo pakalpojumu pārvaldes struktūras shēma 26.05.2008. (skatīt pievienoto failu):</p>
	<p>Vispārējs konteksts</p>	<p>Pēc Latvijas Republikas neatkarības faktiskās atjaunošanas 1991.g. aizsākās Latvijas Republikas sociālā atbalsta un iedzīvotāju labklājības nodrošināšanas sistēmas izveide Laika posms 1991 -1995. g. iezīmējas kā pārejas periods, kad pakāpeniski tiek nodalīti labklājības nodrošināšanas sistēmas uzdevumi no veselības aprūpes sistēmas uzdevumiem, kā arī sāk veidoties valsts un pašvaldību pienākumu un kompetences nodalījums sociālās palīdzības sniegšanas jomā. Valstij un pašvaldībām jārisina ekonomiskās krīzes problēmas, kas radušās sabrūkot PSRS un valstij pārorientējoties uz brīvā tirgus ekonomiku: iekšzemes kopprodukta samazināšanās, pilnīga cenu liberalizācija, kas mazināja iedzīvotāju iespējas sevi nodrošināt ikdienas vajadzību apmierināšanai. Valstij bija jāpārņem PSRS izmantotā sociālās nodrošināšanas sistēma personām, kuras nespēja sevi aprūpēt (invalidi, personas ar garīgu rakstura traucējumiem, bērni bez vecāku gādības), kas lielāko tiesu mita specializētās slēgta tipa aprūpes iestādēs. Īpašu statusu sabiedrībā ieguva vīrieši, kuri bija piedalījušies Černobiļas Atomelektrostacijas avārijas seku likvidēšanā 1986.g. un nespēja iekļauties darba tirgū. 1995.g. Banku krīze negatīvi iespaidoja ekonomiku un iedzīvotāju dzīves līmeni, cieta sociālo programmu finansēšana veselības aizsardzības un sociālās palīdzības jomā. Valsts dotācijas pārtikai, mājoklim, sabiedriskajam transportam, energoresursiem tika atceltas. Oficiālais bezdarba līmenis valstī bija ~ 7 %, taču pastāvēja liels slēptais bezdarbs, 18% valsts iedzīvotāju meklēja darbu. Lai stabilizētu situāciju, Saeima pieņēma likumu „Par sociālo palīdzību”, nodalot valsts un pašvaldību kompetences iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā, kā arī apstiprināta sociālās palīdzības sniegšanas institucionālā struktūra. Ar</p>

		<p>likumu noteiktas sociālās palīdzības saņēmēju grupas: ģimenes ar bērniem, bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, invalīdi, personas ar garīga rakstura traucējumiem, gados vecas personas. Tika noteikts problēmperosnu lokš, kurām nepieciešama integrācija sabiedrībā un darba spēju atjaunošana. Palīdzības sniegšana trūcīgām ģimenēm noteikta kā pašvaldību kompetence. Sociālās palīdzības fonda izveidi noteica nepieciešamība īstenot vienoti valsts sniegto sociālās palīdzības politiku, universālo valsts pabalstu raksturu, nepieciešamību administrēt piešķirtos līdzekļus visas valsts teritorijā, ņemot vērā ekonomiskās krīzes apmērus. Lēnām tika pārņemta Eiropā pastāvošā prakse integrēt sabiedrībā cilvēkus ar invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem.</p> <p>21. gs. sākums iezīmējas strauju ekonomikas augšupeju pēc 2004.g., iedzīvotāju skaita samazināšanos darbspējīgā vecumā, kā arī ekonomikas lejupslīdi un krīzi kopš 2009.g. Iezīmējas dažādu reģionu atšķirīgā ekonomiskā attīstība un nepieciešamība pēc sociālās palīdzības un sociālās integrācijas pakalpojumiem.</p> <p>2002.g. ar valsts pārvaldes sistēmas sakārtošanu tiek uzsākta Valsts pārvaldes likuma pieņemšana Latvijas Republikai 2004.g. iestājoties Eiropas Savienībā, aizsākas jauns posms sociālās palīdzības jomā, jo iespējams piesaistīt arī savienības struktūrfondu līdzekļus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, infrastruktūras un darbinieku apmācības uzlabošanai. Tiek pieņemts „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”, kas iezīmē valsts lomas samazināšanos sociālās palīdzības sniegšanā, kā arī Labklājības ministrijas pārziņā esošo institūciju šaurāku specializēšanos. Tiek veikta arī valsts pārvaldes institūciju unifikācija, kas nosaka Sociālo pakalpojumu pārvaldes izveides apstākļus. Laika periods 2006. – 2008.g. iezīmējas ar iedzīvotāju labklājības pieaugumu, valsts iestādēs strādājošo skaita un atalgojuma pieaugumu. 2007.g. strādājošo ienākumi palielinājušies par 30%. Papildus tam Latvijā palielinās gan bezdarbnieku skaits, gan arī neaizpildīto vakanču skaits, ko izskaidro ar darba tirgum neatbilstošas kvalifikācijas darbaspēku. Sākas pastiprināta iedzīvotāju emigrācija uz Eiropas Savienības valstīm. Valsts turpina nodrošināt ilgstošus sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus: bez vecāku gādības palikušiem bērniem līdz 3.g.v., bērniem un pieaugušajiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kā arī sociālo rehabilitāciju personām ar funkcionāliem traucējumiem. Joprojām valstī nav pietiekams institūciju skaits ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai pieaugušajiem. Pastāvot dažādām sociālās integrācijas problēmām sabiedrībā pieaug no psihoaktīvām vielām atkarīgo pusaudžu un pieaugušo skaits, cilvēku tirdzniecības upuru un no vardarbības cietušu sieviešu skaits, kurām valsts nodrošina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.</p> <p>2007. – 2010.g. globālās finanšu krīzes iespaidā arī Latviju 2008.g. novembrī skāra finanšu krīze. Valdība izstrādāja ekonomikas stabilizācijas plānu, 2009.g. tika uzsākta radikāla valsts budžeta konsolidācija. Ministru kabinets 31.03.2009. pieņēma lēmumu ministrijām un citām centrālajām valsts iestādēm nodrošināt strukturālo reformu īstenošanu, lai veiktu 2009. un 2010.g. budžeta fiskālu konsolidāciju.</p>
Saistība		

Saistības veids:			
	Augstākstāvošie		
	Saistītais ieraksts		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums		Labklājības ministrija
	Apraksts		Politiskā nozares vadība. Īsteno padotību pār pārraudzības un pakļautības institūcijām. Pārsūdzēto administratīvo aktu pārskatīšanas tiesības. Juridisko saistību, tiesību pārņēmejs.
	Datējums		1996 - 2009
	Datums no		06.06.1996.
	Datums līdz		31.07.2009.
	Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums		Sociālās integrācijas valsts aģentūra
	Apraksts		Sociālās integrācijas un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzējs, finansējuma saņēmējs, Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu izmantotājs un projektu īstenotājs, daļējs funkciju pārņēmejs.
	Datējums		1996 - 2009
	Datums no		06.06.1996.
	Datums līdz		31.07.2009.
	Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums		Rīga, bērnu sociālās aprūpes centrs
	Apraksts		Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bez vecāku gādības palikušiem bērniem, bāreņiem (līdz 3 g.v.) bērniem ar cilvēka imūndeficīta vīrusa saslimšanu un bērniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums		1996 - 2009
	Datums no		06.06.1996.
	Datums līdz		31.07.2009.
	Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums		Baldone, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts		Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu bērniem un jauniešiem invalīdiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem. Valsts un Eiropas Savienības struktūrfondu finansējuma saņēmējs.
	Datējums		1996 - 2009
	Datums no		06.06.1996.
	Datums līdz		31.07.2009.
	Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums		Ezerkrasti, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts		Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu bērniem invalīdiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem (līdz 18.g.v.). Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums		1996 - 2009
	Datums no		06.06.1996.

	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Ļlavnieki, bērnu sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bez vecāku gādības palikušiem bērniem, bāreņiem (līdz 3.g.v.) un bērniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem (līdz 6.g.v.). Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Teika, bērnu sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bez vecāku gādības palikušiem bērniem un bērniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem (līdz 6.g.v.). Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Veģi, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bērniem un jauniešiem invalīdiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Kalkūni, bērnu sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bez vecāku gādības palikušiem bērniem, bāreņiem (līdz 3.g.v.), un bērniem invalīdiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem (līdz 18.g.v.). Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Kalnciems, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.

		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Jugla, redzes invalīdu sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - redzes invalīdiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Aizviķi, sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Dundaga, sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Ilgi, sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Liepāja, bērnu sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs bez vecāku gādības palikušiem bērniem, bāreņiem (līdz 3.g.v.), un bērniem invalīdiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem (līdz 18.g.v.). Valsts finansējuma saņēmējs.
		Datējums	1996 - 2009

	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Piltene, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Reģi, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs. Eiropas Savienības struktūrfondu un valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Iecava, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Īle, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Jelgava, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.

	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Ķīši, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Ziedkalne, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Istra, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Kalupe, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Krastīni, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>

	ieraksts	
	Nosaukums	Litene, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie	
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Lubāna, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie	
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Mēmele, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie	
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Allaži, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie	
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Nītaure, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie	
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Rauna, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes

		pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Ropaži, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Rūja, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Saulstari, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Valka, sociālās aprūpes centrs
	Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	1996 - 2009
	Datums no	06.06.1996.
	Datums līdz	31.07.2009.
Asociatīvie		
	Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Nosaukums	Straupes narkoloģiskā slimnīca
	Apraksts	Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniedzējs no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem bērniem un pieaugušajiem. Valsts finansējuma saņēmējs.
	Datējums	2004 - 2009

		Datums no	04.11.2004.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Dzīves enerģija, sabiedrība ar ierobežotu atbildību
		Apraksts	Sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniedzējs no psihoaktīvām vielām atkarīgajiem bērniem. Valsts finansējuma saņēmējs pamatojoties uz noslēgto sadarbības līgumu.
		Datējums	2004 - 2009
		Datums no	04.11.2004.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Atsaucība, sabiedrība ar ierobežotu atbildību
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs pamatojoties uz noslēgto sadarbības līgumu.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
	Asociatīvie		
		Saistītais ieraksts	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Nosaukums	Gaiļezers, Rīgas sociālās aprūpes centrs
		Apraksts	Ilgstoša sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzējs pieaugušajiem - invalīdiem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Valsts finansējuma saņēmējs pamatojoties uz noslēgto sadarbības līgumu.
		Datējums	1996 - 2009
		Datums no	06.06.1996.
		Datums līdz	31.07.2009.
Kontrole			
	Pagaidu:		
	Arhīva identifikators		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Statuss		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Detalizācijas līmenis		Pilna detalizācija
	Dati par uzturēšanu		<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
		Notikums	<i>Izveidots</i>
		Datums	<i>16.11.2012.</i>
		Autors	<i>Ilze Bane</i>
	Noteikumi un/vai tradīcijas		
		Nosaukums	<i>Automātiski aizpildāms lauks</i>
	Valodas un rakstības		
		Valoda	<i>Latviešu valoda</i>
		Valoda	<i>Angļu valoda</i>

	Rakstība	<i>Latīņu alfabēts</i>
Avoti		<ul style="list-style-type: none"> - Latvijas Nacionālais arhīvs, Latvijas Valsts Arhīvs, 2636.f. (Latvijas Republikas Sociālo pakalpojumu pārvalde), Vēsturiskā izziņa (1996 – 2009), 1 - 26.lp. - Latvijas Nacionālais arhīvs, Institūciju dokumentu un arhīvu pārvaldības departaments, 0-20.016. Uzraudzības lieta (Sociālo Pakalpojumu pārvalde) 1996 – 2009. - Labklājības ministrija. Baltā grāmata. 1996. Pieejams: www.lm.gov.lv/upload/normatvie_akti/baltagramata.doc [aplūkots 14.11.2012.] - Likuma „Par sociālo palīdzību” 45., 48.pants. - Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.196 „Sociālās palīdzības fonda nolikums”. - 06.06.1996. Ministru kabineta rīkojums Nr.212 „Par Sociālās palīdzības fondu un bezpeļņas uzņēmumu „Sociālo iestāžu centrs”. - Ministru kabineta 04.06.1996. noteikumi Nr.197 „Sociālās palīdzības fonda padomes nolikums”. - Ministru kabineta 30.03.2004. noteikumi Nr.200 „Noteikumi par Eiropas Savienības struktūrfondu vadību”. - 21.06.1996. Labklājības ministrijas rīkojums Nr.172 „Par valsts iestādes „Sociālo iestāžu servisa centrs” reorganizāciju”. - Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 15.pants (17.06.2004 un 07.05.2009 red.), - Valsts pārvaldes iekārtas likuma 16.panta 1.daļa, Bērnu tiesību aizsardzības likums, - Ministru kabineta 19.10.2004. noteikumi Nr.863 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums”, - Ministru kabineta 20.11.2007. noteikumi Nr.785 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums”, - 22.09.2009.Ministru kabineta noteikumi Nr.1076 „Par Ministru kabineta 2007.gada 20.novembra noteikumu Nr.785 „Sociālo pakalpojumu pārvaldes nolikums” atzīšanu par spēku zaudējušiem”, - Ministru kabineta 29.05.2009. rīkojums „Par Sociālo pakalpojumu pārvaldes likvidāciju”. <p>Pieejams: http://www.likumi.lv/index.php [Skatīts: 08.11.2012.]</p>